

KEJSAREDÖMET RYSSLANDS STATISTIK,

I SAMMANDRAG, af

Gabriel Rein.

HELSINGFORS, J. C. FRENCKELL & SON, 1838.

Förord till den elektroniska utgåvan

Verket tillhör **Nationalbiblioteket, Helsingfors** och har scannats där. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i april 2017 av Bert H.

Förord.

Den öfvertygelse, att en på Svenska författad kort framställning af Rysslands öconomiska, literära ock medborgerliga förhållanden för dem af mina landsmän, k vilka icke varit i tillfälle att nr större, på fremrnande språk författade arheten öfver dessa ämnen förskaffa sig kännedom, icke vore Ovälkommen, då en sådan, oaktadt Finland numera i närmare trettio är varit med det mäktiga Kejsareriket förenadt, hittills saknats, har föranledt utgifvandet af detta sammandrag. Dervid har jag lagt till grund jjscrwBERTS Handbuch der allgem. Staatskunde von Europa," hvars första del, utgifven i Königsherg 1835, jemte en allmän indelning, innehåller Rysslands statistik, och ofta endast öfversatt, samt för mitt ändamål sammandragit, hvad af Schubert utförligare blifvit afhandladt. Vidare hafca blifbit rådfrågade: Hichmaxss Darstellng d. Russ, Mo-narchie, Lpz. 1813; Brömsex Russland u. d. Russ, Reich, Berl, 1819; Hassels Lehrb. d. Statistik d. Europ, Staaten, Weimar 1822; Scuxitzler, Essai d'une Statistique géuérale de l'Empire de Russie, Paris et Petersb. 1829; Sjaulowsku PocciicKaa CmaitiHCiiHKa, CIT6, 1832; Svuxis Jlaudb. d. Geo gr, u. Statist. G:e Aufl. v. Hörschelmann, Lps. 1833; Scuxitzler La Russie, la Pologne et la Finlande, tableau statistique etc. Paris 1835, jemte några andra arbeten• Verenwt har den förtjenstfulte v ox Bulgarixs större statistiska verk af mig icke kunnat begagnas, emedan framställningen af Riketsphysiska och Öconomiska tillstånd, hvilket i de hittills utkomna delarne af fon Ilulg^rih behandlas, i min bok redan var af tryckt, då bemälda arbete utkom. I frågan om stunds förhållandet'ne och styrelse- auctoriteterne har jag gått till grundkällan, I, II och IX To mer ne af den nu gällande Ryska lagen. Då afsigten endast varit att lemna en allmän statistisk teckning af Ryska riket, så har jag icke inlåtit mig, att uppge de mindre nuancer, hvar-igenom några Gouvernemens styrelse skiljer sig ifrån den allmänna regeln; än mindre har härvid of seende kunnat fästas på Fölens och Finlands af-tåkande styrelsefoi mer; och äro dessa länder endast så mycket vidrörda, som nödigt var, för att teckna de allmänna statistiska contourerne. Emedan denna bok småningom och efterhand, allt som anjira göromål lemnat mig ledighet, blifvit utarbetad och derpå styckevis i Akademiska disputationer utkommit, har en ojemnhet i behandlingen uppstått, sd att några ämnen, i förhållande till andra, blifvit kanske för vidlöftigt, andra för kort behandlade; jag hoppas dock att detta fel förlätes, i händelse ändamålet med arbetet för ofri g t k uti de vinnas. Sedan utgifvandel deraf sistlidet är legynle, har en och annan förändring i Rikets styrelse emedlertid inträffat, hvilken jag antyd i tillägget; likaså har ett och annat under fortsättningen af arbetet upptäckt misstag der blifvit rättadt; vid detta tillägg behagade derföre den benägne Läsaren före arbetets begagnande fästa uppmärksamhet.

Omfång och gränser.

Då Storfursten Ivan I Wasiljevitch, år 1462, tillträdde regeringen i Ryssland, innefattade riket 18500 geogr. Quadratmil. Genom stadgandet om rikets odelbarhet, förekom han för framtiden dess söndring i mindre furstendömen och grundlade sålunda dess storhet. Under honom och hans efterträdare utvidgades detsamma, dels genom återförening af de fränskiljda furstendömena, dels genom eröfringarne af Kasan och Astrachan, samt af Sibirien ända till floden Jenisei och sjön Baikal, till det omfång, att det år 1613, vid Romanovska regenthusets thronbestigning, uppgick till 157000 q. m., eller var lika stort med Europa. Antages Donfloden till Europas östra gräns, så att Kasan och Astrakan falla på Asiatiska sidan, uppgår, som bekant är, Europas omfång till omkring 155000 geogr. q. m.; under Tsar Michaël Feodorovitch Romanov, hans son Alexei och sonesöner Feodor och Peter den Store, genom eröfringen af hela Sibirien, Kamtschatka, Kuriliska öarne m. m., samt genomfredssluten med Polen i Andrussov år 1667 och med Sverige i Nystad 1721, till 275800; och under Peters efterträdare, till och med Kejsar Paul I, i synnerhet genom Polska, Turkiska och Svenska provinser till 331850 q. m. Kejsar Alexander tillade Grusien, Mingrelien och Imerethi 1802 och 1804, Ståthållaredömet Bialystock, genom freden i Tilsit 1807; Storfurstendömet Finland med Åland, en del af Vesterbotten och Lappmarken, genom freden i Fredrikshamn den 5/17 Sept. 1809; Bessarabien och en del af Moldau genom freden i Bucharest 1812, landskaperne Dagestan och Schirwan genom freden med Persien i lägret vid Gulistan 1813; och sluteligen genom freden i Paris 1814 och Congressen i Wien 1815 Konungariket eller Tsardömet Polen. Sedan det år 1799, för pelshandelns skull, stiftade Rysk-Amerikanska handels-sällskapet dels på nordvestra Amerikas fasta land, dels på dess öar, anlagt factorier, togos desamma, 1822, under regeringens förvaltning, och, genom tvenne fördrag, d. 17 Apr. 1824 med Nordamerikanska fristaterne och med England d. 28 Febr. 1825, bestämdes omfånget af det Ryska gebitet i nordvestra Amerika till 17500 q. m., så att 54° 40' nordl. Lat. utsattes till dess sydligastepunkt. Alexander efterlemnade sålunda ett rike af 363000 q. m. Hans Majestät Kejsar Nicotai förenade med sitt rike, genom freden med Persien i Trnkmantschai, (i Persiska provinsen Adserbitschan i sydost som Tebris, nästan midt emellan sjön Urmia och, Kaspiska hafvet), den 10 Febr. (29 Jan.) 1828, provinserne Erivan och Nachitschevan, och genom freden med Turkiet i Adrianopel, d. ij Sept. 1829, fästningar ne Anapa, Poti» Aclialzike, och Achalkalaka, hörande fordom till Turkiska paschalikatet Tschaldir, vid gränsen af Trnkiska mindre Asien och Arme-nien; till följe hvaraf rikets omfång nu upp-gifves till 363604 q. m.

Riket begränsa» i norr af Norrige, (hvar-ifrån det till större delen skiljes genom Norska fjellarne, samt Enarejoki och Tenojoki eller Tana elf), och Ishafvet, i öster af östra oceanen, i söder af de Chinesiska lydländerne, Tatariet, Kaspiska hafvet, Persien, Asiatiska Turkiet, Svarta hafvet och Enropaeiska Turkiet. Mot de Chinesiska lydländerne utgöres gränsen till en del af Lilla Altai, Sajaniska och Ja-blanoi bergen samt floden Argun, mot Tatariet af fl. Syr eller Tschihon, mot Europaeiska Turkiet af Donau. I vester gränisar Ryssland mot Norrige (Pasvigs elf), Sverige, (hvarvid den lilla elfven Radja-Johka eller Kuokima Joh-ka, åtskilliga mindre «jöar och vattudrag», Muonio och Torneå elfvar göra gränsskilna-den,) vidare mot Bottniska viken, Östersjön, Preussen (floderne Szesupe, Drowenz, Pros-na m. fl. skilja begge riken), Galicien (Weicli-sel och San), samt den Turkiska andelen af Moldau, (fl. Prut). Colonierne i Amerika gränsa till Englands Amerikanska besittningar.

Antages jordklotets yta till 9,281910 q. m., så upptager Ryska riket något* mera än 26:te delen af hqla jordens area. Det sträcker sig ifrån 35°—245° long- (upptager sålunda mera än hälften af jordens längd), och ifrån 38° 40'—78° nordl. lat. Då nu, som känt är, 180 longituds grader göra 12 timmars skilnad i tid, så måste på de 210°, som utgöra afståndet emellan Rysslands östra och vstra gräns, skillnaden bli 14 timmar, så att, då på den yttersta punkten i Öster, Prins

Wales öarne, är midnatt, klockan på Åland, den västligaste punkten af Riket, först visar 10 före middagen, af det, å förra stället, redan tilländalupna dygnet; och då solen i västra delen af Riket går ner, den redan hunnit gå upp i den östra. Likaså skiljaktig är den längsta dagens och nattens relativa längd i Rikets södra och norra trakter: under det att vid södra gränsen den längsta dag och natt är omkring 14½ timmar, räcker densamma i norr i Kola tvenne och vid CapTaimu-ra fyra månader. För att förtydliga förhållandet af Rysslands omfång till andra Europeiska rikens och staters, kan anmärkas, att Finland ensamt, med 6403 q. m., är större än Konungarikena Preussen, Sachsen, Hannover och Würtemberg tillsammans; Gouvernemet Archangel (11,970 q. m.) i det närmaste lika med Frankrike, Nederländerne, Belgien och Schweiz, samt med ön Novaja Semlja, af 4255 q. m., inberäknad, större än Sverige och Norrige tillsammans. Wologda (6867 q. m.) är nästan = Stor-Britannien och Irland, Kyrkostaten och Töskana tillsammans. Bland de Sibiriska Gouvernementerne är Tobolsk (24900 q. m.) = Kejsarömet Österrike, samt Konungarikena Frankrike, Bayern och Sardinien; Tobolsk, (60400 q. m.) = hela ystra Europa, eller Portugal, Spanien, Frankrike, Belgien, Nederländerne, Stor-Britannien och Irland, Norrige, Sverige, Danmark, Tyskland, Schweiz och Italien tillsammans tagne; och slutligen Jeniseisk och Irkutsk (123300 q. m.) ss hela Europa, då Pyreneiska och Skandinaviska halföarne, Danmark och Finland undantagas.

Allmän Politisk indelning.

I. Vet Europeiska Ryssland, som består af:

- a) Östersjö-provinser, h vart ill räknas: 1) Gouvernemet St. Petersburg eller Ingermanland, 2) Storfurstendomet Finland, 3—5) Gouv. Estland, Liviland och Kurland.
- b) Stora Ryssland, hvilket utgöres af följande 19 Gouvernementer: 6) Moskwa, 7) Smolensk, 8) Pskov (Pleskov), 9) Tver, 10) Novgorod, 11) Olonetz, 12) Archangel med Novaja Semlja, 13) Wologda, 14) Jaroslavl, 15) Kostroma, 16) Wladimir, 17) Nischnej Novgorod, 18) Tambov, 19) Rjasan, 20) Tula, 21) Kaluga, 22) Orel, 23) Kursk och 24) Woronesch.
- c) Lilla Ryssland, med 4 Gouv., 25) Kiev, 26) Tschernigov, 27) Pultava, 28) Char-kov eller Slobodiska Ukrain.
- d) Södra Ryssland, som har 4 Gouv., 29) Jekaterinoslav, 30) Cherson, 31) Taurien, hvartil afven räknas Svartahafs-kosackernes land, 32) Ronska kosackernes land, samt 33) Provinsen Bessarabien. Jekaterinoslav, Cherson och Taurien kallas äfven nya Ryssland.
- e) Västra Ryssland, hvarest räknas 7 Gouv., 34) Wilna, 35) Grodno, 36) Witepsk, 37) Mohilew, 38) Minsk, 39) Volhynien och 40) Podolien, samt 41) Provinsen Bialystock.
- f) Konungariket eller Tsardomet Polen, bestående af 8 Gouvernementer: 42) Krakau, 43) Sendomir, 44) Kalisch, 45) Lublin, 46) Plock, 47) Masovien, 48) Podlachien och 49) Augustovo,

II. Asiatiska Ryssland:

- a) Tsardomet Kasan, med 5 Gouv., 50) Kasan, 51) Wjätka, 52) Perra, 53) Simbirk, 54) Pensa.
 - b) Tsardomet Astrachan, som har 3 G. 55) Astrachan, 56) Saratov, 57) Orenburg.
 - c) Kaukasiska länderne, hvartil höra: 58) G. Georgien, jemte provinserne Imereth och Abchasa, 59) G. Kaukasien, 60) Tscherkessernes land, 61) Provinsen Armenien jemte landskaperne Daghestan, Schirvan samt eriffringar af 1828 och 1829.
 - d) Tsardomet Sibirien, upptagande: 62) G. Tobolsk med provinsen Omsk, 63) G. Tobolsk, 64) G. Jeniseisk, 65) G. Irkutsk jemte provinserne Jakutsk, Ochotsk och halfön Kamtschatka.
 - e) Den Ryssland underlydande dele af Kirgisiska steppen.
- III. Amerikanska Ryssland, utan någon indelning i

provinser,

Physisk beskaffenhet.

Klimat. Med afseende på klimatet indelas Ryssland i fyra regioner eller landsträckor, nemligen:

1) Den arktiska eller pol arregionen, sträckande sig till 67° lat. mot söder, med en mer än 8 månader lång vinter. Här fryser qvick-silfret årligen och hafven äro ifrån slutet af September till slutet på Junii betäckte med is; kärren upptina alldrig fullkomligen. All jordkullor upphör, träden förvandlas till värg-aktiga buskar, sluteligen försvinna afven dessa och mossor äro den enda vegetation naturen frambringa. Den kortväxta polar-men-niskans enda följeslagare till dessa trakter äro hunden och renen; hennes förnämsta näringsfång fiske.

2) Kalla regionen, med stränga, omkring sex månader långa vintrar, mellan 67° och 57° lat. Ifrån 65° begynner i det Europaei-ska Ryssland jordbruk med någorlunda utsigt till gynnande skötd; i Asien deremot blir, ju längre man kommer åt öster, kölden allt mera herrskande, så att vid Olekminsk vid Lena fl. under 60° endast korn trifves, och vid Udskoi nära Ocljotska hafvet än under III. Amerihanska Ryssland, utan någon indelning i provinser,

Physisk beskaffenhet.

Klimat. Med afseende på klimatet indelas Ryssland i fyra regioner eller landsträckor, nemligen:

1) Den arktiska eller pol arregionen, sträckande sig till 67° lat. mot söder, med en mer än 8 månader lång vinter. Här fryser qvick-silfret årligen och hafven äro ifrån slutet af September till slutet på Junii betäckte med is; kärren upptina alldrig fullkomligen. All jordkullor upphör, träden förvandlas till värg-aktiga buskar, sluteligen försvinna afven dessa och mossor äro den enda vegetation naturen frambringa. Den kortväxta polar-men-niskans enda följeslagare till dessa trakter äro hunden och renen; hennes förnämsta näringsfång fiske.

2) Kalla regionen, med stränga, omkring sex månader långa vintrar, mellan 67° och 57° lat. Ifrån 65° begynner i det Europaei-ska Ryssland jordbruk med någorlunda utsigt till gynnande skötd; i Asien deremot blir, ju längre man kommer åt öster, kölden allt mera herrskande, så att vid Olekminsk vid Lena fl. under 60° endast korn trifves, och vid Udskoi nära Ocljotska hafvet än under 55°, således ungefär under samma lat. som Moskva och Königsberg, ingen säd växer. I Kamtschatka, under samma latitud med England, sträcker sig svårigheten att odla säd ännu tydligare, och endast kornet lönar odlarens moda. Kalla regionens heta somrar befordra väl växtligheten, men öfvergångstj-derne ifrån den kalla till den heta årstiden och tvärtom, det är våren och hösten, äro ytterst korta.

3) Tempererade regionen, fr. 57°—50° lat., med ett jemnt, för den animaliska och vegetabiliska naturen lika gynnande klimat, i allmänhet ej olik klimatet i Preussen och Danmark, likväl med strängare vintrar. Utgör i de trakter, der jordmonen är gynnande och odlingen icke hindras genom bristande befolkning, Kejsaredömet's fruktbaraste del.

4) Varma regionen, från 50° till södra gränsen, med tidig och varm vår, mycket torr och het sommar, sen och kort höst, samt kort men sträng vinter; klimatet härstädes liknar Lombardiets och Södra Frankrikes. De heta somrarna åstadkomma dock ofta en för människor och djur farlig luftsmitta. Orkaner äro icke heller sällsynta.

Bergsåsar: 1) Försättningen af Seveåsen stryker genom Finska Lappland in i Ryss-lantis norra provinser, och utgör en icke bred sträcka af blott några 100 fot höga kullar. 2) Karpathernes norra sluttning i Polen höjer sig i berget Lysa till 1920' och i Kathrine-berget till 2000'. 3) Ural, gränsen emellan

Europa och Asien, hvilken i en längd af 250 geographiska mil, med en bredd af 7—18 mil, drager sig från norr till söder, långsamt sluttande åt Euvopaeiska sidan, brantare mot Asien, med de hittills kända högsta punkter Konschakowskoj kamen, 8000', enligt andra blott 5000' Öfver hafvet, Deneschin 5500' (4100') och Kwarnusch 5000'. Den förut som högsta punkt ansedda Pawdinskoj kamen i G. Perm, som uppgifvits stiga till 6400', har befunnits icke Öfveretiga 3550 eller, enl. andra, endast uppnå 2700'. 4) Kaukasus med

spetsarne Elborus 16700' eller enligt sednare mätningar 15400', i sydost om denna spets Kasbek eller Mainwari 14,400—14500 och Schahdag (Kungsberget) =: 12000'. Dessa uppräknade bergsåsar innesluta ett ofantligt slättland, det så kallade osteuropaeiska, livillet genom en från Karpatherne utgående, i nordostlig riktning åt Ural framlöpande rad af kullar och höjder, bland hvilka 5) den vattenrika Valdai-höjden eller Wolchon-ski skogen (JVions Alaunus), som icke öfver-Stiger 1070' i höjd, är bekantast, åter delas i tvenne, dels åt Isliafvet och Östersjön, dels åt Kaspiska och Svarta hafven sluttande lågländer; sålunda likväl, att den sednare sluttningen till en del genoraskäres af en bred landtrygg, som, kommande från Galicien, stryker genom södra Ryssland. 6) På Tauri-ska halföns södra kust framstryker en isolerad höjdsträckning Jaila, med de högsta top-parne Tschadiir Dag 4740' och Babugan Jaila 4600'. 7) De Armeniska bergen, med stora

Ararat 16200' och lilla Ararat 12000'. 8) Lilla Altai, vid Sibiriens södra grans, högst 6500', hvars Östra och nordöstra fortsättningar iSajaniska, Nertschinska, Jablonoj och Stanovoj bergen sträcka sig ända till Tsohuk-tschernes halfö, och derifrån utsända en gren till det på Vulkaner rika Kamtschatka. Ural och lilla Altai, samt deras genom Kirgiser-nes stepper strykande mellanlänkar Mamet Tau, Alginski bergen, Uluk Tag, Beszka bergen *), äfvensom Altais fortsättningar i öster och nordost, innesluta det ofantliga, i östra delen af lägre bergsåsar genomskurna, mot Ishafvet sluttande och för dess kalla vindar blottställda Sibiriska låglandet. I Ryska

*) Dessa mellanlänkars tillvaro har dock af sed-»are Geographer blifvit bestridd. Amerika höjer sig Elias berget till 17850 å 17900' och Fairweather (det vakra vädrets berg) till 14900'.

Jordmon. Den bördigaste jordmon haf-va rikets mellersta provinser, sträckande sig från G. Moskva, Ivladimir, Nischegorod och Tambov i norr och öster till Charkov och Fultava i söder, samt de under samma latitud mera åt vester belägna provinserne, med undantag likväl af Minsk. Det Europaeiska Rysslands norra del har en mestadels mager, sandblandad dock gräsbevaxt, af ofantliga skogar betäckt, ofta afven sank och kärrak* tig jordmon. Mellan Hvita hafvet och Östersjön ligga Europas vattenrikaste nejder, betäckte af otaliga, genom smala sund med hvarandra eammanbundne träsk, mellan livil-ka klippiga höjder framslingra sig. Södra delen af Ryssland har en föga skogbeväxt, ömsom ytterst bördig, ömsom ofruktbar, salt-blandad mark. Utom i norra Ryssland finnas större kärr i Litthauen, Volhynien och Bessarabien. Märkvärdigast äro de så kallade Rokitno kärren, samt Pinska kärren, belägne i vester om Dnepr, i södra delen af G. Minsk och Grodno, samt norra delen af Volhynien. Dessa kärr afvexla med ofantliga skogar. Stora sträckor upptagas af de så kallade step-perne, isynnerhet i vestra Rysslands södra hälft, dels med Bandig, och alldeles ofruktbar jordmon, samt alldeles obebodde, dels bevaxte med gräs samt genomtågade af nomader. Många stepper hafva saltblandad jordmon, innehålla saltsjöar och genomflytas af salfiga bäckar. De förnämsta stepper äro: Den Petschoriska, mellan Dvina och Petscho-ra; den Jaroslavska, i G. Tambov; den No-gaiska, norr om Krimm, Svarta och Asovskas hafven, från nedre Don till nedre Dnepr; den Donska, i Donska Kusackernes land; den Kubanska, från iloden Kuban, hvilken faller i Svarta hafvets nordöstra hörn, till Dons biflod Manisch; den Asovskas, på östra sidan af Asovskas sjön och Don flodens nedre lopp; den Kumanska, vid floden Koma och nord-vest om Kaspiska hafvet; den Terekska, i söder om den förre; den Uralska eller Kalmuc-kiska, mellan floderne Wolga och Ural, samt Kaspiska hafvet; den Kirgisiska, från Irtisch till sjön Aral och floden Ural; och slnteli-gen den Barabinskiska eller Baraba-steppen, mellan Irtisch och Obi flodernes mellersta lopp. Sibirien har i sin södra del, utom några redan nämnde stepper, ogenomträngliga skogar, ypperliga betesmarker och en jordmon, der säd ganska väl växer; de nordliga-re trakterne deremot, från 57°, hafva mager, sank och kärraktig mark. Tre femtedelar af Sibirien anses, dels för jordmonens ofruktbarhet, dels för klimatets hårdhet, icke kunna odlas.

Sjöar. I Asien: 1) Kaspiska hafvet, den största insjö på jorden, 6860 q. m. och 2) Aral sjön, 1100 q. m. i Kirgissteppen. Beg-ge vidröra endast rikets grans. 3) Baikal^ den största, alldeles' inom R^skt gebit belägna insjö, 524 q. m., innesluten af branta klippväggar i Gouv. Irkutsk. 4, 5) De förenade sjöarne Tschany och Surai i Baraba-steppen. 6) Teletskoe eller Altyn, Yid Altais sluttning mellan G. Jeniseisk och Tomsk, 18 mil lång, 12 bred. 7) Dalkasch och 8) Alaktu-gul, begge i Kirgis-etteppen vid rikets södra gräns. — I Europa: 9) Ladoga, 292 q. m., omgifven af Ingermauland, Finland och Oio-netz. 10) Onega 30 m. l. 10 br. inom G. Olonetz. 11) Peipus 12 m. l. 10 br., mellan Ingermanland, Estland och Lidand, sammanhänger i söder med Pleskovska sjön, mellan

Lif-lamf, Pleskov och Ingermanland. 13) Wirts-järv i Lifland, vester om Peipus. 14) Selicher i G. T ver. 15) limen 6 m, 1. 5 br., 16) Bje-loe osero (Hvita sjön), 17) Wosch eller Woscha (Boaia); alla tre i G. Novgorod. 18) Kubinaeller Rubinskoe Sjön i G. Wolögda. 19) Lat-seha och 20) Wodla i öster, samt 21) Seg och 22) Wig eller Wyg i norr om Onega, alla i G. Olonetz. 23—28) Kutno, Top, Pia-vo, Kowda, med flere, mellan Hvita hafvet och Finland i G. Archangel. 27—29) Iman-dra, Kombo, Kola m. fl, på Lappska halfoa af G. Archangel.

Floder. I. Utfallande i I&hafvet: a) i Europa: 1) Petschora från Ural i G. Perma nordöstra hörn, upptar Usa från höger, samt Ischma, PiBchma och Teilma från vänster; faller i Petschora viken; 143 mil lång. 2) Mesen ifrån Pelschoriska steppen, bifloder PeBa fr. h. Waschka fr. v., i Mesen-viken, 120 m. 1. 3) Dvina, uppkommer genom sam-manftödet af Jug, som har sitt ursprung från södra delen af G. Wologda, och Suchona, som flyter ur sjön Kubinskoe; Dvina upptager fr. h. IVytschegda och Pinega, fr. v. Waga; utfaller i Dvina-viken af Hvita hafvet; 160 mil lång, under största delen af sitt lopp segelbar. 4) Onega, afleder sjöarne Woscha och Latscha i Onega viken, 80 m, 1. 5) Wyg, sjöarne Wygs och Segs utlopp i Hvita hafvet. 6) Kem, Kutno sjöns utlopp i samma haf. 7) Kowda afleder sjöarne Top, Piavo och Kowda i Kandalaskaja viken. På Lapp-ska halfon: 8—11) Kola och Tnloma, med gemensamt utlopp i Kola bugten, Ernysehna-ja eller Woronja i Ishafvet, Ponoj i Ilvita hafvet. b) I Asien: 1) Kara, gränsflod mellan Asien och Europa, i Kar iska viken. 2) Obi, från tvenne källfloder, Bija ur sjön Te-letzkoe, och Katunja fr. Lilla Altaj och Ko-lywanska bergen; upptar fr. v. Irtisch, [med hvilken förut fr. v. Ischim och Tobol, fr. h. Om förenat sig], Kornla och Sosva, samt fr. h. Tora, Tschulym, Ket, VVach och Torom; öfver 430 m. 1., och på sina ställen 4 mil br., segelbar, i Obi viken. 3) Tasa, i viken af samma namn. 4) Jenisei, ur tvenne källfloder [af några Schiskit och Kamsara, af andra Takem och Kemtschik, af andra åter Weykem och Ulakem kallade] i Mongoliet, segelbar ifrån Abakansk, öfver 570 m. 1., i sin öfre och mellersta del med hastigt, i nedre delen med sakta lopp, upptager från v. Abakan, Kem, Kas, Sym, Scharachicha, Elui (Jelni) eller Jelagui, Turuchan, fr. h. Kan, Angara som flyter ur sjön Baikal och efter föreningen med Ilim kallas Öfre Tunguska, vidare Pit, Kij, Kas eller Katz, Sten-Tunguska, Bachta, Nedre Tunguska och Kursika; Jenisei utfaller i de Sjuttio öarnes vik. 5) Pia-sina ur sjön Piasino und. 70 ' lat., med biflo-derne Agapa fr. v. och Dndypka fr. h. 6) Taimura, ur sjon af samma namn, till den lika benämnda viken. I) Chatanga, i viken af samma namn. 8) Anabara i Preobraschen-ja bai. 9) Olenek, 143 m. 1. 10) Lena, ur

kärr i vester om Baikal, upptar Kirenga, då den blir segelbar, Witim, Olekma, Aldan, som förut förenat sig med Amga, m. fl. fr. h., samt Wilui och Muna m. m. fr. v. Antalet af Lenas bifloder uppgifves till icke mindre än 523; efter ett lopp af 600 mil faller den, delad i flere armar, i hafvet. 11) Jana, upptager Adyga fr. h. Butaktaj m. fl. fr. v., utfaller genom fem mynningar i viken Maigo-lotsk. 12) Indigirka med bifloderne Omakon, Nera, Moma fr. h., Arga, Sellenach, Ujan-dinah fr. v., 170 m. 1., utfaller genom 4 huf-vudmynningar. 13) Alaseja. 14) Kolyma från Stanovoj bergen, med Korkodan och Omolon fr. h., Jasaschna och Schubina fr. v. 214 m. 1. II. Floder med utlopp åt östra oceanen: 1) Anadyr fr. sjon Joanko, under polarkretsen, i Anadyr-viken. 2) Kamtschatka, hofvudflod på halfon af samma namn, 70 m. 1., faller vid Nischne-Kamtschatsk på halföns östra kust i Kamtschatka bugten. 3) Penschina i hafs-viken af samma namn. 4) Ochota bildar vid

sin mynning hamnen af staden Ochotsk.

25) 173a, med Polovinka, nära rikets södra gräns i Ochotska hafvet. 6) Argun, på en sträcka gräns mot Mantschuriet, förenar sig med Schilka, antar namnet Amnr och öfver-går på Chinesiskt område. III. I Baikal falla: 1) Selenga från Stora Altai och 2) Öfre Angara. IV. På Aralsjons östra strand Syr eller Tschihon, hvilken i söder begränsar den till Ryssland hörande delen af Kir-gisiska steppen. V. I Kaspiska hafvet: I) Emba eller Jemba flyter genom Kirgisiska steppen i sjöns nordöstra hörn. 2) Ural, fordom Jaik, från berget Kalgan Tau på Uralska bergsåsen, skiljer Kirgisiska steppen från Orenburgska och Astrachanska Gouver-nementerne, 300 mil 1., segelbar för större fartyg från Orenburg, biflod Sakmara. 3) Wolga, en af Gamla verldens största floder, nr sjön Stersche (Cmepace) vid byn Wolgino Werchowje på Alauniska höjden i G, T ver, förenar sig snart med Selischarowka fr. sjön Seligher, blir segelbar vid Rschev IVladimi-tov, upptar Oka, hvilken förut blifvit förstärkt genom Upa, Schidra, Ugra, Moskva, Tsna, Kliasma med fl., vid Nischegorod, äf-vensom Sura med dess biflod Piana, och Tereschka fr. h., och Tvertsa, Mologa, Scheksna nr Bjeloe osero, Kos t roma, Unscha, Wetlnga, den

215 mil långa, genom fl. Wjät-ka förstärkta Kama, Samara, Irgits och Je-ruslan fr. v., samt utfaller, efter ett lopp af 570 mil, genom 8 hufvudarmar och mer än 60 mynningar, hvilka innesluta omkring 70 öar. Besväras 6 mil före sitt utfall af grund och sandbankar. 4) Kuma, ur tvenne käll-floder Gum och Gumitsch, äfven stora och lilla Kuma kallade, vid berget Bisch Tau vid Kaukasi norra sluttning och norr om El-borus, förlorar sig efter ett lopp af 70 mil, alldeles nära hafvet till större delen i sanden. 5) Tetek, ur källor i öster om Kumas, utfaller genom många armar, och bildar ett stort deltaland, 70 m. 1. med många tillflöden från höger. 6) Kur, från Moschiska bergens östra sluttning, nära Achalzik, med gränsfloden Arasch eller Aras, som förenar sig med densamma; 120 m. 1., segelbar från Megetsclienskij. VI. I Svarta hafvet: 1) Bion, de Gamles Phasis, fr. Kaukasi södra sluttning, sydost om Elborus, 20 m. segelbar, utfaller vid fästningen Poti. 2) Kuban, hos de Gamle kallad Atticitus eller Panda, ur Kaukasus, nära toppen af Elborus, 88 ni. 1., utfaller genom tvenne liufvudgrenar, den ena i Asov-ska, den andia i Kubanska viken af Svarta hafvet, inneslutande Ön Taman. 3) Don (Ta-nais) ur sjon Ivanovskoe eller Ivanov i G. Tula, upptar fr. v. Woronesch, Clioper med Worona, Medveditsa, Ilavla, Sal och Mi-nysch; fr. h. Sosva, Sosna, Kalitva, Tschar och den betydligaste af alla, den fr. Gouv. Kursk kommande Donetz, med sina bifloder Oskol, Krasnaja, Aidar, Beresovaja, Tnilaja m. fl. Don är 190 m. 1., har trögt lopp och under sommartorkan besväras segelfarlen af grund. 4) Dnepr, (Borysthenes), ur kärr i norra delen af G. Smolensk mot gränsen af T ver, på Wolschonski skogens södra sluttning; upptager fr. h. Druets, Beresina, Pri-pets [med dess tillflöden Styr och Goryn (Ho-ryn) fr. söder, samt Pina och Jasiolda fr. norr,] vidare Teterev, Ross och Ingulets, samt sluteligen vid sin mynning den från Karpatherne kommande Bug eller Bog, de Gamles Hypanis, som dessförinnan upptagit Ingul; fr. v. Soscha med Biseda, Djässna med Sem, vidare Sula, Psiol, Worskla, Orel och Samara; 214 m. 1. med hastigt lopp, segelbar från Dorogobusch i G. Smolensk, men dock i sitt mellersta lopp nedan om Kiev till Alexandrovsk i G. Jekateriuoslav besvärad af forssar, som afbryta skutfarten, bildar mellan Cherson och Otschakov en vik eller Liman, lamt utfaller mellan sistnämnde stad och Kin*burn 2 mil bred. ' 5) Dnestr (Tyras) nr en sjö i Karpatherne i Galicien, träder nära Cho-tim eller Chotschim i Bessarabien på Ryskt område, lider i sitt öfre lopp af forssar, blir först vid Bender oafbrutet segelbar och bildar vid sitt utlopp mellan Akirman och Ovi-diopol en Iiman. 6) Donau (Ister) i sitt nedre lopp, och dess hufvudmynning Suline, äfvensom Donaus från Galicien kommande biflod Pruth (Poras eller Pyrethos), utgöra gräns mot Turkiet. VII. I Östersjön: 1) Niemen fr. G. Minsk, upptar fr. v. Slitschara, fr. h. Wilja, och utfaller i Preussen, under namn af Memel i Kurisches Haff. 2) Windau, fr. G. Wilna, utfaller i Kurland vid staden Windau. 3) Kurländska Aa, (äfven heilige Aa kallad), ur tvenne källloder Memel och Muhs i G. AVilna, faller 50 verst nedanom Mitau dels i Riga-viken, dels i Duna floden. 4) Diina, från kretsen Ostaschkov i G, T ver, ur kärr i Wolchonski skogens sluttning, upptager Fr. h. den ända fr. staden Toropetz segelbara Toropa, vidare Obol, Polota, Drissa, Ewest och Oger, fr. v. Meija, Kaspljä, Ula, Dissna; segelbar för större fartyg från Welisch i G. Witebsk; 140 m. 1., aldrig Öfver 10 till 12 fot djup, besvärad af grund och forssar, faller genom tvenne mynningar, gamla och nya Duna, som innesluta on Magnusholm, 13 verst nedan oin Riga, i viken af samma namn. 5) Lifländska Aa, norr om Diina i samma Vik. 6) Pernau i Pernau bugten, Riga-vikens nordöstra horn. 7) Narova, som fr. h. upptar Pljussa, afleder sjon Peipus till Narva bugten, 12 verst nedanom den likbenämnda staden, 9 m. 1., segelfarten afbruten genom vattufall; mynningen, besvärad af grund, tillåter endast 6 å 7 fot djupt gående fartyg att segla in i floden. 8) Luga, ur källor nära sjön limen i G. Novgorod, förbi Jam-burg i nordost om Narva i en liten (Soikki-na) bugt af Finska viken. 9_) Neva, ur La-doga , upptager fr. h. Ochta, fr. v. Beresov-ka, Tossna, Ingeris eller Iscliora; 8^ mil lång, hastigt lopp, faller nedanom Petersburg genom fiere armar, bland hvifka Stora och Lilla Neva, samt stora och lilla Nevka, i Kronstadtska bugten. 10) Systerbäck, Sestra eller Rajajoki, gränsflod mot Finland i Kron-stads bugt. VIII. I Ladoga utfalla: Wolchov fr. sjön Ilmen, Sjass med sin biflod Tichwin-ka fr. sydost, Svir ur Onega. IX. I Ilmen: .Schelon fr. syd vest, Lovat fr. söder, Msta fr. nordost. X. I Onega: Wytegra fr, sydost, Wodla ur den lika benämnde sjön. XI. I Peipus: Embach fr. Wirsjerv, förbi Dorpat, på sjons vestra, Welika på dess södra sida eller i den så kallade Pleskovska sjön.

Vattucommunication och Kanaler: I. Vattenförbindelse mellan Is-och Kaspiska-hafvet: a) Kubinska eller Prins Alexanders af Wiir-temberg Kanal, i G. Wologda, förenar Wol-gas biflod Scheksna med sjön Kubina, ur hvilken Suchona, en af Dvinas källfloder upprinner, b) Katharine eller Nordkanalen, på gränsen mellan G. Wologda och

Perm, sammanbinder Dvinas och Wolgas vattensystem sålunda, att den förenar norra Keltma, som utfaller i Wytschegda, Dvinas hufvud-biflod, med Dschuritsch, södra Keltmas tillflöde; hvilken sistnämnde åter faller i Wolgas biflod Kama. II. Mellan Ishafvet och Östersjön åstadkommes förbindelse genom D vina, Suchona, sjön Kubina[^], Kubinski kanal i G. Wologda och Novgorod, Scheksna, Bjeloe osero, dess tillflöde Kotvscha, Marie kanal i G. Olonetz, som sammanbinder sistnämnde flod med Wytegra, hvilken faller i sjön Onega, den der åter i söder omgifves af Onega kanal; från Onega fortsattes förbindelsen vidare genom fl. Svir, sjön Ladoga o. s. v. III. Mellan Kaspiska hafvet och Östersjön: a) Wolga, Tvertsa, kanalen Wyscli-nej Wolotschok i G. Tver, fl. Tsna, som fal-ler i Msla, sjön Ilmen, Wolchov, sjön Ladoga o. s. v. För att undvika den ofta af stormar besvärade sjön Ilmen, har en kanal, den Novogorodska eller Sieverska, blifvit anlagd, som från Msta, förbi Ilmen, directe leder till Wolchov; likaså leder en annan, Ladoga-kanal, ifrån Wolchovs nedre lopp, söder om sjön Ladoga, hvars stormar, klippor och sandbankar icke sällan blifva farliga för de sjöfarande, directe till Neva. b) Wol-ga, Mologa, dess tillflöde Tschagodoschtscha med sin biflod Somina, Tiehivinska kanalen i G. Novgorod, floderne Tichwinka och Sjass samt sjiin Ladoga. Också leder en fortsättning af Ladoga kanal, den så kallade Sjass-kanalen, fartygen i söder om nämnde sjö till floden Sjass. c) Wolga, Scheksna o. s. v. samma väg, som föirenar Ishafvet med Östersjön, hvarvid å'n bor märkas, att en kanal, den Svirska, som i sydost om Ladoga är ämnad att sammanbinda Svir med Sjass, är under arbete. IV. Östersjön och Svarta haf-vet: a) Neva till Wolga, Oka, Upa, dess biflod Schat, kanalen Jepifan (G. Tula) och floden Don. b) Diina, Ula, någre mindre vattudrag, kanalen Beresina (G. Witepsk och Minsk), floden af samma namn och Bnepr,

c) Niemen, Schtscliara, Oginski kanal (G. Minsk), fl. Jasiolda, Pripets och Dnepr. Befolkning.

Rysslands folkmängd uppges till omkring 55 millioner, hvadan, med jemn fördelning af invånarene öfver hela riket, 151 personer skulle ho på en kvadrat - mil. Man finner dock denna fördelning vara högst olika, så att, då t e. G. Moskva räknar 2823 och G. Kaluga 2909 personer på en q. m., Archan-gel blott har 16, Sibirien 3], det Amerikanska Ryssland 2f och de Asiatiska, öarne ljj på samma area. Riket bebos af omkring etthundra särskilda folkslag, hvilka dock kunna förenas i tolf hufvudstammar.

1. Den Slaviska eller Slaviänska folkstammen, vida vagnar den talrikaste delett af befolkningen; närmare 44 millioner. Delas i a) Stor-Ryssar, b) Malorossianer (Lill-Ryssar, inbyggare af Lilla Ryssland), hvilka tala en egen från Stor-Ryskan skiljd dialect. Till Malorossianerne räknas äfven Rusniaker-ne i Littauen, samt Kosackerne. De sednare anses dock vara en blandning af Ryssar, Polacker och Tscherkessen. Deras förnämsta stammar äro: Kosackerne vid Don (Donska) 360,000 personer, vid Svarta hafvet (Tschernomorskiska) 100,000 pers., Orenburg-ska 40,000, Uralska 60,000 och Sibiriska 200,000. c) Polacker i vestra Ryssland och Polen, d) Ser vier, e) Bulgarer och f) YVIacher, alla tre som kolonister vid Dnepr i G. Jeka-terinoslav och i Bessarabien. g) Molda vener likaledes i Bessarabien. Wlacher och Molda-vener, som anses vara en blandning af Slaver och Romerska kolonister, tala ett med Latinet uppblandat t språk,

II. Den Lettiska folkstammen, ett of-vergångsfolk från Slaverne till Germaner och Finnar, omkring 2 mill., delas i a) Littaner i vestra Ryssland och b) Letter i Kurland och Lifland,

III. Den Finska folkstammen, mellan 3 å 4 mill., a) Lappar i G. Archangel och i Finland, b) Finnar i Finland, Archangel, Olonetz och Ingermanland. c) Ester i Estland och Lilland, d) Liver i Kurland och Lilland, dock numera blott omkring 2000 personer, e) Permier i G. Perm och vid Obis nedre lopp, endast genom språket skilj-de från Ryssarne; hafva dock äfven upptagit många Ryska och Turkiska ord; 35000 pers. f) Syriärer i Wologda, Perm och Tobolsk, lefva i synnerhet af jagt, 30,000 p. g) Wo-guler på ömse sidor om flod. Kama, i Perm och Tobolsk, omkring 100,000, mest nomader. h) Wotjaker vid fl. IVjätka i G. afsamma namn, samt omkr. Orenburg, c. 100000 p., språket blandadt ined Tatariska och Slaviska ord. i) Tscheremisser vid IVOlgas mellersta lopp, i synnerhet på dess venstra strand,

200,000 p. språket blandadt. k) Tschuwascher fr. Wolga ända in i Sibirien, 370,000 pers., hafva glömt sitt eget språk och tala Tatariska. IVotjaker, Tscheremisser och Tschn-wagcher öfverensstämma i lefnadssätt, ond-* vika att bo i städer, drifva jordbruk, förtära som älsklingsföda hästkött, äro till namnet Cliristna, men hafva likväl

bibehållit en stor del af sina hedniska bruk, till och med offer, i synnerhet af hästar. 1) Mordviner vid Oka och IVolga i G. Nischegorod och Kasan; blott åkerbrukare; närma sig i seder och lefnads sätt allt mera Ityssarne, 92000 pers.

m) Obiska Ostjåker vid Obi och Irtisch, 108000 p. lefva af jagt, fiske och renskötsel.

n) Teptjårer, ett blandningsfolk af IVotjåker, Tscheremisser och Tschuwascher vid Uralska bergen i G. Orenbnrg, 111,000 p.

IV. Den Germaniska folkstammen, omkr. 450000 p. Till densamma höra Tyskar i Lif-land, Estland, Kurland och i synnerhet i hufvudstäderna, samt Svenskar i Finland, St. Petersburg, Estland och Lifland, Germaner lefva för Öfrigt spridda kring riket, dels utistäderna, dels som Kolonister i synnerhet i södra Ryssland och Tsardömet Astrachan.

V. Den Tatariska folkstammen utbreder sig ifrån floden Dnestr, längs åt Svarta och Asovskas hafvens stränder, ända till Kaspiska ha fve t; 2 millioner, till en del ännu nomader. De förnämsta af denna stam äro: a) Krimiska Tatarerna i Taurien, Cherson, Jekaterino-slav, 150000 p. b) Kasanska Tatarerna, längs åt Wolgas högra strand ända upp till Kasan,

150,000 p. c) Nogaier, norr om Kaukasus vid Svarta och Asovskas hafven, floderne Kuban och Don; 400,000 p.

d) Baschkirer i Orenburg och Perm, 150,000 p. e) Kirgiser i den efter dem benämnda stepp, samt emellan Wolga och Ural, vid Kaspiska hafvets kust, 130,000 p. f) Jakuter på ömse sidor om Lena ända till Ishafvet, i provinsen Ja-kutsk afvensom i Qchotsk, c. 120,000 pers,

g) Bucharer, strödde i G. Tobolsk och Tomsk, sysselsatte med handel; 50,000 p. Dessutom flere mindre Tatariska folkslag,

VI- Kaukasiska provinsernas inbyggare, omkring 1,400,000, hörande till flere folkstammar, af fördelaktig kroppsbyggnad, utmärkte dels genom handel, dels genom krigs-öfning, a) Armenier, som räknas till den Indo-Germaniska folkstammen, bosatte delsi den efter (lem benämnda provins, dels som handlande i de storre liandelsstäderna i Oren-burg och Kaukasien, och som Kolonister i Jekaterinoslav, 400,000 p. b) Georgier, Grusier eller Grusinier, vid södra och vstra sluttningen af Kaukasus, delas i Grnsier, Mingrelier och Lasier, 500,000 p. c) Tscher-kesser vid norra sluttningen af Kaukasus,

300.000 p. Georgier och Tscherkesser räknas till jordens skönaste folkslag, d) Avcha-6er, i den efter dem benämnda provins vid Svarta hafvets nordöstra kust, 100,000 pers.

e) Lesghier, dels vid nordvestra Kaukasus, längs åt Svarta hafvet till Kubans mynning, dels vid Kubans källor i höglandet, 50,000 p*

f) Osseter i Kaukasi högland vid källorne till Tereks södra och Kurs norra tillflöden,

20.000 p. m. fl. I allmänhet aro de Kaukasiska folkslagen ännu halfbarbarer; boskapsskötsel är, jemte jagt, rövveri och krig, huf-vudniiring; mindre idkas åkerbruk, några stammar lefva nomadiskt, de flesta i byar.

VII. Judar i synnerhet i rikets sydve-6tra provinser och i Polen, omkring 550,000.

VIII. Den Mongoliska folkstammen,

330.000 nomader och jägare. Bland dem: a) Egentliga Mongoler vid fl. Selenga i G. Irkutsk, 20,000, b) Kalmucker under en egenfurste, Taidsha, mellan Don och Wolga till Kaukasus och Kaspiska hafvet, samt strödde i Jekaterinoslav, Cherson och Taurien, 120,000.

c) Buräter i norr och nordost om Baikal, äf-ven vid floden Argun och dess bifloder, 190,000-

IX. Den Mandschuriska folkstammen, 40,000, bland dem i synnerhet Tunguser, som nomader, ifrån Jenisei, utöfver Lena, till Amur; 32,000 p.

X. Den Samojediska folkstammen, 70,000 nomader, ifrån trakterna af Hvita hafvet till inemot Lena.

4) I händelse far och farfar innehaft personligt adelskap och tjenat staten i minst 20 år hvar, kan sonen, efter uppnådd myndig ålder och sedan han i statens tjenst ingått, göra anspråk på ärfelig adel. Krigsadel öfvergår blott på de officersbarn, som efter fa-drens upphojelse till officersgrad blifvit födde; i brist på sådana, äger närmaste släktin-ge, fader, moder, farfar eller morfar o. s. v. välja bland de förut födde sönerne en, på hvilken adelskapet kommer att öfvergå. De åtta första civilclassers adel går äfven i arf till de barn, som före fadrens upphojelse blifvit födde. Till bestämmande af det genom vunnen rang förvärfvade adelskap, infördeä af Kejsar Peter den Store d. 21 Januari 1722 en rangordning, bestående af 14 classer, genom hvilken militair* och civil-

embets- och tjenstemännens] anseende och värdighet i staten bestämmes. Dessa fjorton classer äro:

1) General-Fältmarskalk och Riks-Canceller.

2) General af Gavalleriet eller Infanteriet, — Verkligt Geheime-Råd. 3) General-Liente-nant, — Geheime-Råd. 4) General-Major, — Verkligt Stats-Råd. 5) Brigadier (numera nr bruk), — Stats-Råd. 6) Öfverste, — Col-legii-Råd. 7) Öfverste-Lieutenant, — Hof-Råd. 8) Major, — Collegii-Assessor. 9) Ca-pitain, — Titulair-Råd. 10) Stabs-Capitain, — Collegii-Secreterare. 11) Skepps-Secrete-rare (ur bruk). 12) Lieutenant, — Gouver-nements-Secreterare. 13) Under-Lieutenant, — Senats Registrator eller, Provincial-Secre-terare (begge nr bruk). 14) Fändrick, — Col-legii - Registrator. De fyra första classerne medföra det personliga epithetet Excellens, de 8 första i civilväg och alla 14 i militair-tjenst ärftelig adel, hvilken dock blott öfver-går på lagliga efterkommande. Militärsperson, som Öfvergår i civiltjenst med lägre rang än den åttonde classen, bibehåller icke desa mindre ärfeligt adelskap. Från utrikes ort ankomna adeliga personer, som aflagt Rysk medborgare ed, få blott i mon af Ryska Kejsarn och riket gjorda tjenester, eller i förhål-

lande till den rangclass de i Rysk tjenst vnn-nit (He miane kuki> no 3acjyraan>, OKasaHHTiait PoeeiiicKOMy Tocy^apio h.ih rocy^apcnray , «jh no ^ocmnateHiii nunoBT..) till godo njuta sitt adelskap; men Polska ock Finska adelsmän, om de ock icke i egentelig Rysk tjenst ingått, anses lika med Ryska adelsmän. — Ofrälse qvinna, som ingår äktenskap med frälseman, erhåller frälseprivilegier; ofrälseman, gift med frälseqvinna, förblir för sig och sina barn, ofrälse, men hustrun bibehåller personlig frälserätt. Ofrälse qvinna, som förr varit gift med frälseman, sedan med ofrälse, bibehåller likaledes personlig frälserätt. — Personligt adelskap vinnes antingen genom särskild Kejsarlig nid eller genom i civil tjenst uppnådd 9—14 rangclass, och öfvergår afven till hustrun. — Uti de i hvarje Gouverne-ment inrättade Adels-Matriklarne, hvarnti de derstades bosatte Adelsmän äga låta anteckna sig, inskrifvas desamine efter tre classer: 1) Furstar, Grefvar, Friherrar och gammal adel; 2) genom formeligt diplom till adeligt stånd upphöjda; 3) rang- eller tjenste-adel.

Adeln inom hwje Gouvernement äger att hvart tredje år, med Gouverneurens tillstånd och efter dess föranstaltande, sammanträda till allmänt möte, för att: 1) välja detjenstemän, som böra förvalta adelns allmäni na ärender i Gonvernementet; 2) föreslå Can-didater till civila tjenester; 3) rådslå om sådana ärender, hvarofver Regeringen kan finna for godt, att infordra utlåtande; 4) öfvers lägga om sina gemensamma angelägenheter;

5) hos Regeringen genom Gouverneuren anmäla sina andraganden och önskningsar, eller i vigtigaste fall omedelbart vända sig till Majestätet. I dessa möten äga endast deltaga Gouvernementets godsägare af ärftelig adel, oförviteligt uppförande, som uppnått 21 års ålder och tillhöra någon rangclass, under ordförandeskap af den af, adeln före-slagne, ibland tvenne Candidater af Regeringen, för tre år, utsedde Gouvernements Adels-marskalken. Utom ordinaira möten, kunna ock, der behofvet så fordrar, med vederbörligt tillstånd, urtima sammankomster äga rum. På bestämda tider sammanträder äfven adeln i hvarje krets (härad), under ordförandeskap af krefsmarskalken. Gouverneuren i Gouver-nementet får ej bivista adelns sammankomster, for att genom sin närvaro ej hindra dis-cussionerne; men Gouvernements Frocuratorn bör vara närvarande, för att meddela upplysningar i lagskipningsväg, utan att dock äga rösträttighet. Adelns personliga rättigheter äro antingen allmänna för hela adeln, eller särskilda, dels för den ärftliga 1 dels för den personliga adeln.

I. Allmänna rättigheter: Frälseman äger:

a) att efter fritt val inträda i statens tjenst och åter lemna den, äfvensom att hos utländska magter inga i tjenst, den han dökk genast bör lemna, enär fäderneslandet, vid påkommande behof, återkallar honom; b) att dömas af sina likar, c) Har han begått brott som angå lif och ara, hänskjutes domen, föran den verkställes, till Kejsarens skärskådande och stadfästelse. Frälseman njuter befrielse d) från kroppsstraff, e) från personliga utskyllder, f) från skyldighet att inträda som rekrut, g) från inqvartering i sina sätesgårdar på landet (noM-femiinift £osn>). Han ager

h) att en gros försälja och till annan ort transportera productionerne af sina gods och egendomar, samt att, enär han icke är tjen-steman, låta inskrifva sig i något handels-gille och jemte bibehållande af sina adeliga privilegier,

emot erläggande af de föreskrif-na ltskylderne, åtnjuta de gillet beviljade förmåner; i) att till husbehof låta bränna bränvin, hvilken rätt annars endast tillkommer kronan, och k) att, äfven då han ej är tjensteman, hära uniform.II, Särskilta privilegier: 1) För den ärftliga adeln: a) ärftelig adelsman äger lagj ligen förvärfva, besitta och till sina efterkommande i arf lemna all slags lös och fast egendom, icke undantagne lifegna, si väl med som utan åtföljande jord, (»ct H3bnmrn poA^i miyniecmBi £bh;khmi>ixi. ii He^BnacnMbixb, ne HCKJKman h KptnocnuiMxt .iroflicii ct oeM^eio h Öeat oeM-in); blott med den inskränkning, att frälseman, som icke bekänner sig till den Christna läran, icke heller får äga Christna lifegna. Frälseman äger b) begagna sina jordagods med allt livad inom deras gränsor ofvan och under jord, i vattnet, vid sjön och hafskusten befinnes; c) på sina gods anlägga köpingar, fabriker och manufacturer, samt, enligt beståndande lagar, låta hålla marknader; d) med sin för-värfvade egendom förfara efter behag, men, hvad den ärfda beträffar, så är han bunden vid lagens stadganden. e) Har adelsman blif-vit straffad med degradation till soldat, bör han icke dess mindre bibehållas i full förvaltning af sin lösa egendom och af den del af fasta egendomen, till hvars åtnjutande icke fordras adeliga privilegier; men fast egendom med underlydande bönder och lifegna Öfver-lemnas, att af förmyndare förvaltas, intill desshan tjenat ut sitt straff eller dött, då egen. domen i förra fallet återlemnas till hans disposition, i det sednare öfvergår till hans arf-vingar, 2) Bland privilegier for den personliga adeln böra nämnas: a) Rättighet att i sina hus i staderne anlägga handtverks- och mannfactur-rörelse. b) Personer af handels-yrket, hvilka genom erhållen rang blifvit hugnade med personligt adelskap, och till följe deraf före förordningen af d. 13 Oct. 1804, då härom annorlunda stadgades, förvärfvat sig landtegendom med lifegna, bibehålla dem till sin dÖd, men lemna dem icke i arf till Bina efterkommande. 3) Köpmän, som genom rang eller, orden erhållit personligt adelskap, äga på sina egendomar, till jordbrukets befordrande, upptaga af ärftliga adelsmän fri-gifna, annorstädes icke inskrifna personer,

d) Adeliga personer som, förr an d. II Junii 1814 annorlunda förordnades, fcirvärfvat sig lifegna utan jord, få bibehålla dem, under sin lifstid, men ej fÖrärfva dem till sina efterkommande. e) Personlig adelsman, som genom arf kommit i besittning af jordagods med lifegna, bor försälja dem inom ett halft år.

Adelskap förloras genom 1) edsbrott, 2) förräderi, 3) rövveri, 4) stöld, 5) förfalsk-ningsbrott (j»;hbi>ic nocmynKii), 6) i allmän-het genom sådana brott på hvilka, enligt lag, ärans förlust och kroppsstaff följer, samt 7) genom förförande eller retande till ofvanupp-lagne brott. —

Adeln uppges till omkring 200,000 eller

220,000 familjer.

II. Presterskapet. Dess medborgerliga ställning afhandlas i sammanhang med fram” ställningen af religionsförhållanderne.

III. Borgerskapet eller stads innevånare (ropoAcnie oöfciBamejn). Invånarene i hvarje stad utgöra en inom sig sluten samfällighet, municipalitet, och räknas till dem: 1) alla i längre tid der bosatte, der födde eller dit flottade; 2) alla som der äga gård, åbyggnad, tomt eller jord; 3) alla der i handelsgille eller handtverksskrå inskrifne; 4) alla som beklädt någon municipal-befattning, af staden åtnjuta lön, eller för staden bära någon tunga. I inskränktare mening förstås med stads innevånare: 1) Det i gille inskrifna köpmanskapet, samt hedersborgare; 2) det lägre borgerskapet (rvrÉinane hjh noca^cKie); 3) handtverkare eller skråborgare. Personer af dessa tre classer utmärkas företrädesvis med benämningen borgare (rpajMaue). — Borgare äga att förvärfva hus och all slags fast egendom i städerne, åbyggnader och economiskainrättningar (AOMauniBiJi 3aBeÄ'fcm/i) på landet, äfvensom jordagods utan lifegna (ne3a-cejeHHBin 3eM.m). Jord med lifegna får blott med det förbehåll till borgerlig försäljas, att säljaren genast flyttar inbyggarene till annan jord, eller säljer dem till adelig person; har sådant inom ett år efter handelns afslu-tande icke skett, tillfalla inbyggarene kronan, och flyttas på dess jord. Hafva adeliga gods med lifegna genom arf tillfallit borgerlig person, böra de inom ett halft år till frälseman föryttras. Borgare äger -vidare anlägga fabriker och manufacturer, idka handel och näringar, åtaga sig entreprenader, allt enligt bestämda, för de olika borgare-classerne skiljda begränsningar och föreskrifter. I borgareståndet få, under iakttagande af lagliga sladganden, alla till val aflefnads-yrke berättigade personer inträda, och räknas en borgares

hustru och lagliga barn till samma stånd, och njuta samma rättigheter som borgaren sjelf. Borgerskapet äger, till lagenlig öfverläggning om sina gemensamma angelägenheter, på vederbörlig kallelse, sammanträda* och uti det allmänna hästa rörande ärender, göra hemställan hos Gouvernementets styresman. Hvert tredje år sammanträder borgerska-pet^tili val af municipal-embetsmän. I dessa öfverläggningar få deltaga alla verkliga väl-frejdade borgare, som uppnått 25 års ålder och äga ett Capital, hvars ränta minst bestiger sig till 50 Rub, Banco Assignationer. Ett utskott af borgerskapet bildar stad³-depulations-comi-tén (ropo^cKoe ^enymamcKoe codpanie), som utgöres af stadens styresman, dess äldste och deputerade. Styrande auctoriteter äro för hufrud- och folkrika städer: stadsråd och handels - deputationer, (ropOÄCKin ^yaiM h moproBbifl ^enymauiiH.); i de mindre rådhuset (pamywa). 1 spetsen för municipalite-tet stå en eller flere borgmästare, hvilka biträdas af rådmän. Städernes samhällen äga egendomsrätt Öfver desamme dels af regeringen tillagde, dels genom köp förvärfvade jordstycken, skogar, qvarn m. m. Inga one-ra och utskylder, utom de i lag stadgade, få, utan af Kejsaren egenhändigt undertecknad befallning, någon stad påläggas. Borgareprivilegier förloras genom sådana brott, som, enligt hvad förut uppgifvet är, hafva förlust af adelskap till följd. Borgare dömmas i första instans endast af personer hörande till deras stånd; och äger borgaresamfundet ur sin gemenskap utesluta och till Tekrut eller kronans colonier i Sibirien ademna genom brott eller nesligt uppförande ovärdig medborgare. Den anseddaste class af borgare utgör det, genom ukas af d, 10 (22) April 1832, inrättade Hedersborgerskapet, (noimeHHoe rpaa^aHcmBo), hvars privilegier antingen kunna vara personliga eller ärftliga. Rätt att blifva personliga hedersborgare hafva: 1) personer som från något Ryskt Universitet kunna uppvisa betyg, att nöjaktigt hafva slutat sin studii-curs, eller att hafva fÖrvärf-vat sig titel af verkelig student eller candi-dat; 2) konstnärer af fritt stånd, som antingen vid konstakademien i St. Petersburg fulländat sina studier, eller öfver derstädes af-lagda tillfredsställande prof kunna uppte bevis; 3) utländske lärde, konstnärer, handlande, capitalister och innehafvare af större fabriker och manufacturer. Ärftliga hedersborgare äro genom sin födsel barn af personliga adelsmän. Rätt att blifva ärftliga hedersborgare hafva: 1) Köpmän, då de erhållit Commerce-råds eller Manufactur-råds titel, eller blifvit benådade med Rysk orden, eller ock i 10 år utan afbrott hört till första, eller i 20 år till andra gillet; 2) personer, som utmärkt sig i veitenskaper eller konster så-somj: a) sådana, hvilka vid något Ryskt Universitet erhållit Doctors- eller Magister-grad;

b) konstnärer, enär de i 10 år af Konstaka-deinien innehaft diplom och af ministerium till hedersborgare föreslås. 3) Utländske lärde, konstnärer, capitalister och fabriks-inne-hafrare kunna, sedan de i tio år varit personliga hedersborgare, i händelse de vilja blifva It v ske undersåter, få ståndet sig ärfte-ligt tilldelad t; vilja de ej svära Rysk undersåte-ed, kan detsamma mot ofvannämnde vil-kor öfverföras på dera³ barn. Hedersborger-skapets rättigheter äro: 1) frihet för koppskatt, 2) för rekrutering, 3) för kroppsstraff,

4) rättighet att väljas till högre municipal-embeten. Har hedersborgare låtit inskrifva sig i något handelsgille, åtnjuter han der-jemte de med detsamma förenade privilegier.

Handelsståndet delas i tre gillen. Till första gillet räknas de handlande som upp-gifva ett Capital af minst 50,000 Rub. Banco Assignationer, och skatta i förhållande der-till; till andra gillet de, som uppge 20,000 Rub. och till tredje de som uppge 8000 Rub. I stället för koppskatt erlägga medlemmarne af de särskilta gillen 1* procent af sitt upp-gifna Capital. Första gillet handlande delas i köpmän af första dassen och medlemmar af första gillet. De förre hafva rätt att drifva grosshandel, såväl inom som utom riket, och att till fremmande ort afsända egnaskepp; de sednare, enär de göra växelaflairer få namn af bankierer, drifva utom grosshandel inom landet äfven minuthandel, afsända varor till rikets gränsorter och hamnar, och upphandla der andra, samt äga att företrädesvis åtaga sig entreprenader, uppgående till ett värde af mera än 50,000 Rab. Den förra afdelningen af första gillet äger tillträde till hofvet, får bära värja och i stä-derne åka i vagn med fyra hästar i spann; den sednare får endast hegagna caleche med tvenne hästar. Handlande af andra gillet få idka hvarje inländsk handelsgren, äga skutor och små fartyg, skicka varor sjö- och landvägen till städer och marknader, och i allmänhet inom Riket drifva såväl gross- som mtnut-handel. Utländsk handel är dem i allmänhet förbjuden, och de få med fremmande endast afsluta köpecontracter om råa produc-ter för sina till äfventyrs ägande fabriker eller manufacturer. Första och andra gillet medlemmar äro befriade från kroppsstraff, de sednare äfven till den yttre hedersbevis-ningen

likställde med första gillet andra afdelning. Begge gillen få ock, under vissa förhållanden, i grannskapet af sina fabriker och verkstäder, och till deras befrämjande, äga förut förvärfvad jord med lifegua hön-ter; dock med det vilkor, att de endast begagnas vid dessa fabriker, och vid äfventyr att, i motsatt fall, ej mindre bönderne än fabrikerne, utan ersättning, förloras. Bön-derne kunna afven utan ersättning förloras, om de af ägaren Öfver måttan forceras till arbete eller annars förtryckas. Händer det, att fabrikerne af en eller annan orsak upphöra, förvandlas de lifegna, emot ett taxerad pris, till kronobönder. Tredje gillet handlande äga att idka minuthandel, såväl i städer som på landet, samt att, inom gränserne af sitt Gouvernement, upphandla varor en gros och i minut; de få besitta smärre flodfartyg, anlägga värdshus, bakstugor, faerber-gen, hålla spiskvarter, samt åtaga sig entreprenader och forpaktningar, som icke öfver-stiga 12000 Rub. i värde. Äro ej helt och hållet befriade från kroppsstraff.

Inom classen af det lägre borgerskapet får b varje fri person, äfven frigifva bönder och Ziguenare, låta inskrifva sig, och äro de lägre borgarene berättigade, att anlägga verkstäder, samt försälja i deras hus förfärdigade productioner, att bandia med frukt och dylika lifsmedel, hålla värdshus, her-bergen, allmänna badstugor och spiskvarter, samt i allmänhet till sådana entrepriser, medhvilka handelsståndet, enligt regel, icke be* fattar sig. Leveranser till Kronan samt för-paktningar äga de öfvertaga till det belopp, som deras till beskattning uppgifna Capital stiger. Denna class är underkastad koppskatt, kroppsstraff och rekrutering.

Handtverkare måste åtminstone bestå af fem medlemmar, som idka samma handtverk, for att kunna utgöra ett skrå. De äro underkastade koppskatt, kroppsstraff och rekrutering, men kunna, med bibehållande af sitt yrke, genom uppgifrande af ett Capital och erläggande af föreskrifna utskylder, inträda i handelsgille och komma i åtnjutande af de detsamma åtföljande förmoner.

IV. Bondeståndet eller landt-invånare (cejibCKie o6biBaine.ni). Dessa indelas, efter den jord de odla, uti fyra classer: a) bosatte på Kronojord (Ka3CHnan 3eMjn), b) på förlä-nings- eller appanage-gods (yAtJbnan aeM.ia), c) på herre- eller adels-gods (Bja^t^bneCKaa 3eMja), och d) på egen jord (coöcmiieHHaa oeMaa). Med afseende på sina personliga förhållanden indelas bönderne, uti den Ryska lagen, i fria och lifegna. Till fria åter räknas, efter den olika grad af fri- och rättigheter de åtnjuta, och efter de särskilta one-ra, dem åligga, följande underafdelningar:a) Kronobönder (Ka3CHHBie Kpccmtane); b) Odnodvorzer (o^HO^Bopi^M, enstakaboende), med deras bönder; c) colonister, d) förlänings» eller appanage-bönder e) obero-
ende jordbrukare (cBotJo^HBie XJt6onainm>i), f) beroende jordbrukare (oönaamibie noceja-ne); g) landbönder (Yiojobhhkh , hälftenbru-kare); h) Tatariska jordbrukare i Taurien m. fl. från nomadlif till jordbruk Öfvergång-
ne. Till den ofria dassen räknas af Ryska lagen: a) Adelns sätesgårdar, Båsom tjenare, tillhörande personer (^nopoBbie jioahJ; b) lif-egna på de adeliga godsen (Kptnocrnnbie .ik>ah).

I den fria jordbrukare dassen inträder man genom födsel; qvinna äfven genom gifte. Hittebarn, fader- och moderlösa och sådana barn, hvilkas härkomst är okänd, enar de uppfostras af kronobönder eller fria jordbrukare, inträda i sina fosterföräldrars stånd. Likaså blifva sådana barn af okänd härkomst fria bönder, som blifvit uppfostrade af personer, hvilka icke hafva rätt, att äga lifeg-na, t- ex. af personliga adelsmän, prester, kyrkobetjente m. fl. Af soldater, kosacker, postillioner uppfostrade böra välja deras stånd. Till fria bondeståndet kunna äfven öfvergå lägre borgare i städerna, under vissa vilkor, och alla som hafva rätt att välja lefnadsyrke, invandrade från fremmande länder, förafske-dade soldater m. il.

Det fria bondeståndets väsenteligaste rättighet är att förvärfva fast egendom, således ej mindre a) jord utan lifegna, an b) hus i byar och städer, med undantag dock af hufvudstäderna. En fri bondes af kronostock uppbyggda hus och åbyggnader, äfvensom dess andelar i kronans allmänna jord, få icke belastas med skuld. De fria böndernes allmänna onera äro: koppskatt (ncuyiHHbin

ÄCiibrn) och ställande af rekruter; äfven åligga dem krono- och militair-transporter, in-qvartering af militair m. m. Koppskatten, som erlägges af hvarje mansperson, är olika till sitt belopp i de olika provinserne; medel - beloppet uppgår till tre Rubel Bance Assignationer for person.

Det fria bondaståndets privilegier förloras genom Öfvergång till annat stånd, inträde i krigstjenst, samt genom brott, som hafva förlust af medborgerliga rättigheter till följd. Det fria bondaståndet äger ock att ur sin gemenskap utesluta personer, som gjort sig kända för liderligt lefverne, och dera antingen som rekruter i krigstjenst aflemna, eller, om (le dertill icke äro tjdnlige, aftän= da dém till kronans colonier.

a) Kronobonderne odla kronans jord, dei de utan tillstånd icke få leinna, och hvaraf minst 15 dessätiner *) böra belöpa sig på en mansperson j samt erlægga tithn de för bila bönder gällande praestanda, för hvarja sådan person en grundskatt (öGpoKi), hvilken i de särskilda gouvènementerne är olik i några 3 Itub. Banco Assign., i andra 2jj i andra 2. De få handla ined spänmål och andra på deras jord odlade och producerade Varor. Hvarje särskildt byalag af kronobönder utgör en för sig bestående samhällighet, berättigad att hålla sina lagliga sammankoin-Éter (MipcKoä cxi^n), för att träffa val af: byatjenstemän samt besluta om andra byalaget rörande angelägenheter. Flere byalaga förening bildar ett district (Bö^ocmn). Ibland kronobönder väljas bisittare till kretsdomstolarne, samvets- och landt-rätterne. Ringaire tvister dein emellan afgöra af deras ärligaste äldsta, Stäroster. Ett eget slag af kronobönder utgöra formänner

) En dessätin Otecjitnnia 80 Rjska famnar (ca?Kein>> lång och SO bred, eller 2400 I qT8 dratj i det aarmatte 2f tunnland. hvilka icke betala obrok^ utan derembt äro skyldige, att hålla skjutshästar tillreds för resande, och på sådana ställen, der de icke kunna förses med kronojord, åtnjuta handels-privilegier. i alimanlif under samma rättsförhållanden som kronobönderne, stå kronans fabriks- och bergverks-bonder, dock sålunda, att de i stället för obrok, ofta afveirfö andra utskylder, böra praestera personliga one-ra och dagsverken.

b) Odnodvorzer änses för efterkommande af forna krigare, (t. ex, strelitzer), af särskilda grader, hvilka för bevisade fjensler, af staten blifvit belönade med någon jorda-lott. De bosatte sig på desamma uti från hvarandra skilda gårdar, och kallades därför, till åtskillnad från andra bönder, som vanligen bo tillsammans i stora byar, OAno^Bopi^&i, enstaka boende. Till deras stånd sällade sig sedan gamla adeliga familjer, hvilka söndersplittrat sina gods genom delning bland talrika efterkommande. De betala, i likhet med kronobönder, koppskatt och obrok, samt ställa rekruter, dock så, att de sjelfve äga ibland sig utse dem, som böra ingå i krigstjenst⁴ och att deras tjenstetid endast räcker i 15 år, i händelse de icke genom sitt förhållande ådragit sig strängare straff, och sålunda sig ovärdig detta företräde. Siriä hiiri-ilré tvister äga de låta afgöra genoin sig emellan valde äldsta; Stäroster. Utom deri kronojord de odla, hafva de ock rätt, att förvärfva egen jord, äfvén med lifegna, och ätt dermed förfara enligt bestående lagar; hien den af kronan den tilldelade jord få de ej försälja, utan högst på ett år bortar-fendera. Icke heller får kronojorden fördelas bland flere arfvingar, utan bör det genom lottning bestämmas, liviken af arfvingarne; efter förra ägarens död; kommer att besitta jorden, samt ansvara för utskjutterne. Talrikast är deriha clasS i Lilla Ryssland, samt i K-ursk och Woronesch.

c) Colonister hafva från utrikes ort, delat af kronan, dels af privata godsägare, blifvit inkallade, och Ödlå den dem; dels af kronan, dels af privata, tilldelade jord; emot vissa å deras sida åtagne förbindelser; De äro försäkrade om fri religionsofning; för all tid befriad från krigstjänst och medborgerliga tjenester till staten; samt, på tio år, från utskylder till kronan; Efter frihetstidens förlopp erläggas af dem de vanliga utskylderne, och godsägare böra svara ej rain-flre för deras; än för Sina lifegna bönders Jcoppskati till kronan; Contraeter mellangodsägare och colonister få blott på 20 år afslutas, och höra vafa bekräftade af Inrikes Ministerium, Efter fullgjord^ contract få privata ägares Colonister Hytta till andra gods, men icke så kronans. De äga ock att för-värfva egen jord, dock iitari lifegna, och bofa, i händelse de åtet vilja leml a riket , ovillkorligen föryttra den.

d) Förälnings- eller Appanage-böflden äro bosatte på de Kejsrerliga familje-godsen, och lyda Under en särskild förvaltning, hvars öfverste chef är Ministern för det Kejsrerliga huset. För den jord appanage-bönderne od* la, åligger dem, i förhållande till jordens storlek, att erlægga skatt och praesfera Undra onera, hvilka användas till det Kejsrerliga hofvets och den Kejsrerliga familjens underhåll. För Öfrigt lyda appanage-bönderne under samma rättsförhållanden, som Krona-* bönderna,

ej Öberoehde jordbrukare hafva uppkommit af frigifna lifegna, medelst tvenne rf Kejsar Alexaiwer, d. 12 December 1801 och 20 Februarii 1803 gifna ukaser, derigerionft att uti den förra ått hvarje Rysk undersäte', med

undantag af privata personers lifegna, tillädes rätt att köpa och äga jord, och uti den sednare denna rätt uttryckeligen äfven tillädesde frigifne, hvilka förut varit skyldige att egna sig åt borgerliga handteringar eller statens tjenst. Till följe af dessa författningar kunna i de oberoende jordbrukarenes stånd inträda: 1) alla af sina herrar frigifne, om de förvärfva jord, äfvensom om de redan förut idkat annan näringsgren och sedermera vilja öfvergå till jordbrukare classen; och 2) sådana frigifna, hvilka, tillika med friheten, af sina herrar fått emottaga såsom egendom den af dem odlade jord. Fördrag, som emellan godsägare och lians bönder, angående deras befrielse, blifvit ingångne, föreläggas genom adels-marskalken och Inrikes Ministern Kejsarens egen stadfästelse, och för-blifva gällande oin och godsägaren före stad-fästelsen skulle aflida; men i händelse de sålunda frigifne bönderne icke uppfylla de åtagne förbindelserne, återfalla de till sirv förra lifegenskap. Äro lifegna bönder jerute jorden af godsägaren förpantade till kronan eller privata personer, kunna bönderne, med pantinnehafvarens samtycke, åtaga sig godsägarens skuld, och göra dess betalning till vilkor för sin frihet. Oberoende jordbrukare betala koppskatt och ställa rekruter, men erlægga ingen obrok eller grundskatt, emedan jordpi» den de odla tillhör dem sjelfve. De lifafva full ägande rätt till densamma ppl kunna derför i större eller mindre delar s^l-r ja, Jpmna i arf och förpanta den, blott med den inskränkning, att den ej styckas i mint dre delar än 6 dessäliner. Le äga att utan särskildt tillstånd flytta från ett gouvernement till ett annat, blott de derom hos gou-vernementets kamerala styrelse, det såkallade Kameral-hofvet, göra anmälan. I Österyö-provinserne äf lifpgenskappn uppbäfvn: j Estland 1816, i Kurland 1819 och i Lifland 1820; bÖnderne derstädes äro således person-ljgen fria, men de äga sjelfve icke n%on jord, utan odla som landbonder adelns goda.

f) Beroende jordbrukare. I detta stånd kunna inträda personer som erhållit personlig frihet af sina herrar, och icke ännu ^n-norstädes blifyif inskrifne, äfvensom fria bönder, genom flyttning till sådan jord, som till-; liör köpman, hvilka kommit till åtnjutande af personligt adelskap. Le afsluta bestämda contracter om sina åligganden och rättigheter. med ägarene på ^lessa gods, men högst på ses år, och underlyda för öfrigt de det fria bondeståndet i allmänhet föreskrifna stad-ganden.

g) Landbonder, l.äiflen-brukare, vanliga i G. Woiogda, der hvar och en jordäg^r^af livad ståml lian vara må, på en tid af sex till tjugu år, enligt bestämdt afslutade contracter, får till fremmande upplåta sin mark att bearbetas.

h) Tatariska jordbrukare i Taurien, liä i det närmaste i samma förhållande som land-r bönderne i Wologda.

Lifpgna, Till denna class höra: 1) alla genom Kejsarlig donation åt privat person, såsom egendom, öfverlemnade bönder och deras efterkommande; 2) sådana personer, som, före förbudet af år 1781, såsom lifegna låtit inskrifva sig under någon godsägare, jemte fleras efterkommande. (Numera får dock ingen fri person, äfven om han sjelf önskade det, blifva lifegen)- 3) Hittebarn och barn af obekant härkomst, som före sitt tipnde år blifyit upptagne och uppfostrade af personer, hvilka äro berättigade att äga lifegna; likväl blott i den händelse att fosterföräldrarne vilja låta dem blifva lifegne. Lif-egenskapen går i arf på barnen från fadren, äfven om modren vore en fri person; blott i den händelse öfvergar lifegenskapen från modren på barnen, om de äro oäkta. Friboren qvinna, som ingår äktenskap med en lif-fgen, förblifver icke dess mindre personligen fri; men lifegen q vinnas äktenskap ined friman förskaffar henne friheten, och mister hon densamma icke ens då, om hon ingår nytt äktenskap med lifegen man. Erhåller lifegen man frihet, tillfaller den, i och med detsamma, äfven hans hustru. Lifegen får ej ingå äktenskap utan herrns tillstånd, denne får dock icke heller tvinga sina lifegna att mot sin vilja träda i gifte-Lifegna af fcegge könen och hvarje ålder äro skyldige sin herre obrottslig lydnad i allt som icke strider mot Ilikets allmänna lagar. Begår lifegen, på sin herres befallning, olagliga handlingar, straffas han som medbrottsling. Herrn äger begagna de honom underlydande lifegna antingen till sin betjening, eller vid jordbruket och andra arbeten på sina gods, af dem uppbära obrok för den jord dem till eget underhåll blifvit anvisad, dock med viikor, att de lifegna icke råka på obestånd genom för stora pålagor, att de för herrn icke arbeta mera än tre dagar i veckan, icke på sön- och högtids-dagar. Godsägaren har rätt att antingen sjelf afstraffa sina lifegnas alla förseelser och deras raotsträfvighet, eller att till bestraffning a fl emu, a dem till tukthuset; dock får han ej stympa dem, ej straffa dem tiif lifvet, ej låta svälta dem ihjäl. ^Öröfvar lifegen brott, underlyder lian Ritltets allmänna domstolar} dessa skydda honom ock i hans ägande Tätt till löseghedom, Likaså, om ett gods genom ägarens förvållande, råkar i förfall och bönderne belastas med odrägliga skatter, eller om de annars-

beliand-i las med hårdhet, åligger det Gouvernements-i styrelsen, att frångå ägaren förvaltningen af hans gods och förordna om en förmyndare-styrelse, öfverbevises godsägare för ett grymt och orättvist förfarande mot sina underhafvande, kan han ock, på Kejsarens eget förordnande, öfverlemnas åt brottmålsdora--stolarne. Utom utskylderne till herrn, bör lifpgen till kronan erlägga koppskatt, i sin tour inträda som rekrut, äfvensom han är pliktig till andra skyldigheter, som miiitair-transporter, inqvartering m. m. Godsägare får lemna sina lifegna till annan person att undervisas i något handtverk och uppfostras, mot viss betalning tillåta dem, att lemna godset, för att, på egen hand, annorstädes genom dagsverke, handtverk, kramhandel o. s. v. förtjena sig sitt uppehälle; men får ej bortarrendera dem åt frempiande man till arbete i bergverk, icke heller sälja dem på marknader och handelstorg. Godsägare bör förse sina lifegna med tillräckelig jord för sitt underhåll, minst med 4j.

dessätinersjälen [na 4]my: troligen „manlig själ”J. Kan godsägare icke förse dem med tillräckelig jord, flyttas de till kronojord, och blifva kronobönder. Inträffar missväxt och behof, så är godsägaren skyldig, att understöda sina underhafvande, och sörja för deras uppehälle; för hvar lifegen, som för sin berguing nöj]gas tigga, böter herrn med 5 Rpb. Banco Assignationer. Kunpn de jcke betala §ina kronoutskylder, bör herrn göra det för dem; afven åligger honom att vid rättgångar åtaga sig deras 6ak. Lifegna bönder få ej äga något slags fast egendom; ej mindre den jord, de till sitt underhåll odla, å'n de åbyggnader, de bebo, tillhöra godsherrn; dem i arf tillfallna jordagods försäljas för deras rakning; men val få de, med vederbörligt tillstånd, idka handel och annan näring, samt i allmänhet förvärfva los egendom,

En från de förut uppräknade skiljd dass af inbyggare litgÖra de nomadiserande, jägare-och fiskare-folkslagen i Sibirien, såsom Kal-mucker, Baschkirer, Woguler ni. fl. I stället för koppskatt erlägga de årligen en viss qvan-titet pelsverk, eller dess värde i penningar. Rättgångsmål dem emellan, med undantag af grofre brott, afgöras af deras höfdingar eller stamäldsta. De kunna, likasom alla an-3ra Ryska updersåier, bekänna sig till hvil-ken religion de vilja; men äro de ej Christ-na, och önska öfvergå till Christendomen, böra de antajga den Grekisk - Ryska läran. Som privilegium få de bereda bränvin af stomjolk, oaktadt bränvinsbränningen i öfrigt är kronans monopol.

Till Sibiriens ip^åpare höra sluteligen fle dit landsförviste. De äro af tvenne slag: a) gpofva brottslingar, b) mindre förbrytare och landstrykare. De förre begagnas till arbete uti grufvor, i G. Irkutsk, hvilka de vanligen först med sin död lemna, ej }er uti kronans sallsjuderier och branvinsbrännerier. De stå under Gouverneurens af Irkutsk öft yersta tillsyn, och hafva iJQ Ruhel Banco Assignationer på péron till sitt årliga understöd siganslagne, af hvilken siunma, i anr seende till de i Sibirien ytterst låga priserne på lifsniedel, ungefär hälften kan besparas. Denna besparing användes, i händelse brottslingen blott på någon tid blifvit till straffarbete dömd, och han efter 4 eller 6 års fört lopp visar bättring, till uppköp af jord och byggnadsvirke, hvarpå den brottslige får bosätta sig och, emot de föreskrifne utskylder-r nes erläggande, åtnjuta samma rätt, som an-r dra jordbrukare, dock så att han för alltid är fäst vid sin jord, Ringare förbrytare och landstrykare, som blifvit förvisade till Sibirien, erhålla genast vid sin ankomst ouppodlad t land att bebruka, en boning, åkerred-> skap, nödiga kreatur och ntsädesspanmål. Större delen erhåller äfven vissa fri-år från utskylder, efter hvilkas förlopp de åtnjuta samma rättigheter och bära samma onera, som andra kropobönder; dock få de ej lemi na den dem anvisade boningsplats,

Religionsför håll anden.

Inom Ryska riket ar icke blott hvarje Christen religionssect och hvarje monothei-stisk religion, utan äfven den, ibland de Si" biriska och Amerikanska folkslagen, till en del, ännu herrskande polytheismen och hedendomen tolererad, och åtnjuter lagarnea skydd, Ryssland bebos således af den Gre-i kisk t Catholska och den Romersk - Catholska lärans bekännare, af Lutheraner, Reformerta och åtskilliga andra christna secters anhängare, vidare af Muhamedaner, Judar, Lamai-ter och Schamaner. Talrikast äro dock den Christna lärans anhängare och utgöra de omkring tio elftedelar af hela folkmängden. Blaml de Christna åter äro de talrikast, som bekänna sig till den Grekisk - Catholska eller är fäst vid sin jord, Ringare förbrytare och landstrykare, som blifvit förvisade till Sibirien, erhålla genast vid sin ankomst ouppodlad t land att bebruka, en boning, åkerred-> skap, nödiga kreatur och ntsädesspanmål. Större delen erhåller äfven vissa fri-år från utskylder, efter hvilkas förlopp de åtnjuta

samma rättigheter och bära samma onera, som andra kropobönder; dock få de ej lemi na den dem anvisade boningsplats,

Religionsför håll anden.

Inom Ryska riket ar icke blott hvarje Christen religionssect och hvarje monothei-stisk religion, utan äfven den, ibland de Si" biriska och Amerikanska folkslagen, till en del, ännu herrskande polytheismen och hedendomen tolererad, och åtnjuter lagarnea skydd, Ryssland bebos således af den Gre-i kisk t Catholska och den Romersk - Catholska lärans bekännare, af Lutheraner, Reformerta och åtskilliga andra christna secters anhängare, vidare af Muhamedaner, Judar, Lamai-ter och Schamaner. Talrikast äro dock den Christna lärans anhängare och utgöra de omkring tio elftedelar af hela folkmängden. Blaml de Christna åter äro de talrikast, som bekänna sig till den Grekisk - Catholska ellerÉrfekisk-Ryskä trosbekännelsen, hvilkeri deld Herföte, dels emedan Kejsarert och det Kejsrerliga huset måste, bekänna densamma, anses för den herrskalide eller Statsreligion, ntan ätt dock dess bekännare i öfrigt, i medborgerligt hänseende, haf ra några företräden framför andra tfosforvandter.

Den Ryska Kyrkan bekänner sig, såsom de Orientaliska Christna i allmänhet, hufvud-sakeligen till de Lärosatser, som på sju oecö* nomiska kyrkomöten blifvit fastställdes. Dess förnämsta symboliska bok är år 1642 förfat* tad af Metropolitén i Kiew Peter Mogila* ocli föijancle året på kyrkomötet i Jassy af fyra Patriarcher granskad, godkänd och an* tagen. Den Ryska kyrkan erkänner tveöné källor för den religiösa sanningen, nemligen den heliga Skrift och traditionen, godkänner blott få kyrkofäders anseende, anser nya Sy* tioder icke hafva ratt, att uppställa nya dog* mer och antager sijn Sacramentert döpelsen, christna eller smörjelse vid dopelsen^ nätt* vard, skriftermål eller bigf* prestvigning* äktenskap och den sista smörjelsen. Englar och Helgon skola anropas om förbön, helg»* nabilder, relikier, kors och gfafvar vördas; fastandet anses för en förtjenstfull handling. A Ila t och skärseld känner denna confession ej. Det Ryska presterskapet iridléläs i kloster; broder och verldsligt presterskap, eller, som de förre efter sin klädsel hlifvit kallade, de svartklädde (Ixeponon, Li), j motsatts hvaraf det sednare äfven fått namn af det livitä presterskapet (öii. ioe AyxöBcncnnio). De förre delas i a) Andelige styresmän (jyxonHi>iri jkiacmti), h var till höra Metropolit, Erké; biskopar, Iliskopar, Archimandriter, Igumenei4 och Öfveruppsyningsmannen för synodalhusets i Moskva kyrkoskrud (pnaHnniH MocnoncKarö CMkOAa. ifcnaro AO.Ma); och b) egentelige klosterbröder. Till det verldsliga presterskapet böra erkeprester eller protojerejer, prester eller jerejer och diakoner ellef medhjelpare, hvilka närmast törde svära mot våra prostar, pasto; rer och capellaner eller adjuncter. Vid Dom; kyrkorné, som förestås af en pfotojerejj fin; has dessutom underdiakonier och anagnoster eller föreläsare. Till det lägre presterskapet räknas dessutom kyrkobetjente, (npniemuMKii). Den högsta värdighet inom det verldsliga presterskapet är den af eri Öfverprest för armén 6cH flottan. Presterskapet lyder un; der sina egna domstolar, och de civila aucto; riterne få, med undantag af ivåra slatsbrolt och då en andelig person blifvit ertappad tid sjelfva gferningehj alldrig befaitä Sig medinal som angå dem, förr än den brottslige af den heliga Synoden blifvit Öfverlemnad till verldslig domstol.

Munkeståndet åtnjuter i allmänhet större anseende an det Yddsliga presterskapet, och dess första dass, tiU hvilken man ifrån det lägre munkséåndet uppstiger, utgör, som äf-ven benämningen tillkännager, kyrkans styresmän. Metrdpoliter, Erkebisköpar och Biskopar förestå rikets 36 eparcliier eller stift; Metropolit den första, Erkebisköpar den hndra, Biskopar den tredje dassens eparchier. Första dassens äro fyra till antalet: 1) Kiew «ch'Ilalitz, 2) Novgorod, Estland och Finland, 3) Moskva och Kolomna, 4) Petersburg. Novgorodska och Petersburgska epar-chierne styras dock af samma person. Erke-stift äro 12, Biskopsstift 20. Metropoliterna ställas i rang lika med Generaler, Erkebb-skopar lika med General - Lieutanter och Biskopar med General-Majorer. Öaktadt den uppgifna rangordningen stiften emellan bibe-liålles, händer ofta att föreståndaren för ett Biskopsstift genom Kejsrerlig nåd för sin person upphöjes till Erkebiskop; föreståndaren för etts Erkestift till Metropolit. Förestån-darene för de större klostren, då ingen Biskop deF har sitt säte, äro Archimandriter, "för <Ie mindre IginneherJ Nunnekloster föres fetås äf en Igumenja. En Archimandrit kan ock förestå flere kloster; ibland Archiinandriterne Valjas vanligen Biskoparne. Klosterbröderne äro antingen till prestatjenst invigde eller feimpla rtiunkar; de förre aro färre till antalet, förrätta gudstjeristen i klostren och sysselsätta sig företrädesvis med studier; de sed-jiare åligger det att besorja om de lägre tjem-sterne i klostret, de sysselsätta sig äfven med

jordbruk; trädgårdsskötsel, handverk o. dyl.; Nunnorne med sjukskötsel, barnauppfostran; handarbeten o. s. v. Klosters antal uppgafs i December 1831 till 350 för munkar, bebodde af 5330 personer och 98 för nunnor, bebodde af 4162 qvintior. Det Ryska klosterfolket efterlefver den helige Basili (-| 379) stränga Ordensreget, och förpliktar sig till tvenne löften: kyskhets löftet och löftet ätt ständigt fasta: Få de tider då lekmän icke

fasta, får klosterfolket njuta fisk, mjölk, ägg och smör, men på de allmänna fastetiderne blott vegetabilier; äldrig köttmat. Klosterlöftet får blott efter uppnådd mogen ålder (30 år?) afläggas, och icke förr än den he* liga Synoden dertill lemnat sitt bifall, barn med sina föräldrars, tjenstemän med sina för« mäns, skattskyldige med vederbörande Ka'meralhofs och Gotivertieuts, lifegna med sina herrars begifvande. Intet klosterlöfte får af-läggas af: 1) Den ena maken under den an-* dras lifstid; hafva dock bägge frivilligt öf-verenskonimlt att gå i kloster och hustrun uppnått en ålder af öfver 50 år, må deras Önskan bifallas; 2) q vinna, som genom eget fÖrvållande blifvit skiljd från sin man; 3) sådana personer, som, ehuru de i sin barndom blifvit af föräldrarne för klosterlifvet bestämda, likväl vid ernådd mogen ålder visa motvilja; 4) fremmande och okände personer,;

5) skuldsatte och under laga tilltal stående. — Personer, som aflagt klosterlöfte, aro befriade från utskylder och rekrutering, från kroppsstraff, underlyda endast andelig domstol, hvilken dock i vissa fall bor dömma enligt borgerlig lag, kunna ej äga eller för-värfva något slags fast egenom, och böra der-före, förr än de invigas till klosterståndet, aflemna densamma, den ärfda åt sina lagliga arfvingar, den förvärfvade efter behag. De äga ej handla med annat än sina handarbeten, och det endast efter erhållet vederbörligt tillstånd, icke af annan person i förvar taga penningar eller annan egendom, med undantag af böcker; allt annat confiskeres för

klosterkassans räkning; men sina till äfven-

5

tyrs besparda capitaler fa de deponera uti de allmänna credit - inrät-ningarne, Munkar af högre värdighet, eller så kallade andelige styresmän, äga genom testamente fiirordna om sin lösa egendom, raed undantag af sin kyrkoskrud, som tillfaller det kloster, dit de höra; finnes ej testamente, ärfves äfven den öfriga egendomen af klostret. De tvenne sista clas-sernes munkar få ej förfoga oin sin egendom, utan blir den efter deras död klostrets egendom. — Klosterlöftet ar for ingen del oåterkalleligt, utan få klostrets innevånare, under vissa förhållanden, lemna det och åter inträda i det bofgerliga samhället, men återfå icke den fasta egendom, de vid sitt intrade i klostret afträdt, icke heller den rang och de utmärkelser, de möjligen förut kunnat för-värfva, —* Klostren aro antingen omedelbara, det är sådana, sam icke lyda under någon Biskop, utan omedelbart under den högsta andeliga styrelsen i riket, den hel. dirigerande Synoden; eller medelbara, hvilka hafva eparchiens Biskop till förman. De större klostren bära namnet Lawra; de förnämsta äro: Tre-enighets-klostret 61 verst från Moskva, Alexander Newskij kloster i S:t Petersburg och det Petschoriska klostret i Kiew (afnemepaj underjordisk håla, grotta, anlagdt år 1052).—Nunnekloster aro mera att ärtses som tiilflykts-orter för den qvinnliga fromheten och fattigdomen, är som andeiiga instituter. — Klostren, såsom corporationer, hafva full ägande rätt till de dem af kronan anvisade landt-egendomar, fiskfången och Öfriga emolumen-ter, och kunna väl bortarrendetä till fremmande man, men ej bortsälja, eller annars föryttra dem. Ej heller få de begära, att utbyta de dem en gång anslagna lägenheter inot andra kronogods; liten kunna dessutom genom köp, skänk eller testamente förvärfva sig all stags fast egendom, som icke bebos af underlydande bönder, h var till dock, hvarje gång, Kejsarens samtycke genom den heliga Synoden bör inhemtas. Klostren få i allmänhet icke förvärfva jord med lifegna, icke heller lifegna utan jord. Kronobyggnader få ej uppföras på klosterjord, utan den andeliga styrelsens begifvande. Vid sina rättegångar vända sig klostren till de ordinaira doiisto-larne; dock behandlas deras mål med företrädesrätt, i likhet med hvad om förfarandet med kronomål är stadgädt.

Det verldsliga presterskapet åligger, att förrätta den presteriiga tjenstgöringen vid församlingar ne, armen, flottan och i nunneklostren; dock är det blott de högre prest-classerne, Prolojerejer och Jerejer, som liafva den högre presterliga vinningen, och få för* rätta alla till gudstjensten hörande handlin* gar. Prestefne böra, redan då de till under* diaconer invigas, träda i gifte, men få ej ingå nytt äktenskap, sedan de blifvit enklin* gar, kunna icke heller, som sådana, utan sär-skildt tillstånd i sin befattning qvarstadna, utan böra då, enligt regeln, nedlägga sitt

embete och blifva munkar, eller ock öfvergå i det borgerliga lifvet som laici. Hvar och en friboren eller frigifven man får, efter af vederbörande auctoritet erhållet tillstånd, till prest invigas, likvist icke annorlunda, än då behovet af prester sådant påkallar, och den sökandes seder och bildning äro tillfredsställande. Till största delen är det dock presta-söner, hvilka, i det de välja sina faders stånd, ersätta afdöda på prester, Presternes hustrur och barn åtnjuta äfven prestaståndets privilegier och lyda under andelig jurisdiction; men i händelse sönerne längre än till 15 års ålder utan undervisning stadna i färdnелиuset, eller ifrån skolan, såsom oduglige till studier, blifvit uteslutne, komma de under borgerlig jurisdiction och böra välja ett borgerligt lefnadsyrke. Till prestaståndet hörande personer äro befriade från personella ntskylder samt skyldighet att ställa rekruter; få äga jord utan lifegna, samt hus i städerna, och Öro de hus, som de sjelfve beho, befriade från inrjvarterIng, från grundpenningars erläggande (nooe.Me.lbHBift coopt?), ocli andra stadsonera; dock få i dem inga värdshus och krogar anläggas. Prester af-vensom deras hustrur och enkor äro befriade från kroppsstrnff. Fresterskapet får ej äga adeliga jordagods med lifegna; tillfalla detsamma sådana i arf, böra de inom ett lialft år föryttras. Detta galler likväl icke om prester, som ifrån adeligt stånd öfvergått till prestaståndet, (hvilket dock sällan händer), icke heller om sådana, som genom erhållande af någon Rysk orden blifvit adelns vederlikar, Ingen prestman får ingå borgesförbindelser inför rätta, for entreprenader och dylika företag, får icke heller befatta sig med liandel; men val tillätes det Jians enka. Det lägre presterskapet valjes af för-samlingarne, afiunes dels med jord, dels med penningar, åtnjuter dock vanligen knappa inkomster. En för lastfull och oordentelig lefnad, enligt kyrkans stadgar, från sitt em-bete afsatt prest alleinnas till krigstjänst, eller, om han dertill är oduglig, till arbete I kronans fabriker eller manufacturer; förhögmålsbrott öfverlemnas den' afsatle prest-jnannen till verldslig domstol. Om kyrkora ägande rätt till fastigheter och lifegna gäller detsamma, som om klostren är stadgadt, Indrages en kyrka, och dess territorium förenas med en annan, öfvergå äfven alla den förres jordagods till den sednare. Kyrkans jord står under det vid kyrkan tjänstgörande presterskapets förvaltning, och kan alldrig foryttras eiler från kyrkan skiljas. Samma fall äger rum med de kyrkan tillhörande hus och byggnader. Timmer till nödiga byggnader anvises kostnadsfritt från kronans skogar, och till byggnadernes underhåll äro bestämda inkomster anslagne. Kyrkans fordringar och egendom utdömes med förmons rätt.

Till den Grekisk-Ryska läran bekänna sig Ryssar, Kosacker, Permier, Syriärer, en del Lappar, Kareiärene i Olonetz och Archan-gel, en del af den Finska befolkningen i In-germanland, en del Tschuwascher, Wotjaker, Tscheremisser, Mordviner, en mindre del Teptärer, Tatarer och Litthauer; vidare Mol-dauer, samt de Serviska, Bulgariska, Wal-lachiska1, Albaniska och Arnautiska coloni-sterne i södra Ryssland, Grusinier eller Georgier och en del af Kaukasiens öfriga befolkning. Äfven bland åtskillige Sibiriska

folkslag liar denna lära vunnit insteg; så äro t. ex. alla Kamtschadaler döpte. Armenierne utgöra en egen sect af den Grekisk-Cathol-ska kyrkan; ifrån den allmänna kyrkan skilja sig äfven de såkallade Raskolnikerne (pacKo-an-affälling, kättare), livilka sjelfve kalla sig cmapoiifcpbi, de som bekänna den gamla tron.

II. Till den Romersk-Catholska trosläran bekänna sig invånarene i de fornda Polska provinserne, en del Litthauer, Kurlan-dare, och Tyskar, äfvensom i riket vistande Fransman och Italienare. De styras af G Biskopar, i spetsen för hvilka Erkebiskopen af Mohilew och ett Romerskt-Catholskt an-deligt Collegium står. IVäst den Ryska lärans bpkännare, äro Catholikprne talrikast, rned 897 kyrkor, 359 munk- och 48 nunnekloster. Med Catholikerne hafva förenat sig de såkallade unierade Grekerne och Arme? nierne,

III. Till Lutherska läran bekänna sig invånarene i Lifland, Estland, Kurland och Ingermanland, samt en del af de till Ryss? land invandrade colonisterne. De sfyras af General - Superintendenter, Superintendenter och Consistorier, pch den högsta auctoritet,nast Ministerium, ä'r det såkallade General-Consistorium i St. Petersburg.

IV. De Reformerta, strödda kring riket, styras af en reformert Synod i Litthauen; omkring 38000 personer.

V. Hernhtare, talrikast som colonister i Sarepta i G. Saratov, vid Wolga; 9000 p,

VI- Mennoniter, likaledes som colonister i trakterne af Wolga; 5000 p.

VII. Muhamedaner: äro talrikast i de södra och vstra provinserne af det Asiatiska Ryssland, likaså i Taurien,

samt för iifrigt strödde i hela södra och mellersta delen af det Europaiska Ryssland. Största delen af Tatarerne, vidare Kirgiser, Bascliirer och flere Kaukasiska folkslag bekänna sig till Muhameds lära. I spetsen för Mnhameda-nerne stå tvenne Öfverprester med titel Mnfi-ti, den ena i Ufa i G. Orenburg, den andra i Baktschisaraj på Krim,

VIII. Den Mosaiska lärans anhängare, Judarne, äro i synnerhet bosatte i det vestra Ryssland och lyda under 62 inspectioner, hvilka hafva tillsyn öfver lärans och brakens renhet, samt öfver religions undervisningen. I Brzesc i G. Minsk ligger en högskola till till bildande af Rabbiner. IX. Lamaismen räknar anhängare bland Kirgiser, Kalmucker och Baschkirer. De erkänna, som bekant är, Dalai Lama i Tibet för sitt öfverhufvud och för den mennisko-biefne uppenbarade guden. Hans ställe för-trädes bland dessa folkslag af öfversteprester, Kotuchta kallade.

X, Schamaner och hedningar finnes ännu bland de Sibiriska folkslagen, bland Tatarer, Tunguser, Samojeder, Ostjaker, Jaku-ter, Tschuktscher m, fl. äfvensom bland Es-kiinoer och Indianer i Amerika, Hos alla dessa folkslag gör dock Christendomen årliga framsteg,

Naturalster.

Åkerbruket är i tilltagande, men ännu i behof af stora förbättringar och lidande af brist på arbetare; mest lönande är detsamma i gouvernementerne kring Moskva och de södra Östersjöprovinserne, Utom de vanliga sädesslagen, såsom råg, hvete, korn, hafra, bohvete, växa ris, mals och hirs vid Svarta hafvets kuster, I södra Ryssland äro stora fält betäckta med meloner, arbuser, pumpor, sparris, i mellersta och norra Ryssland odlas kål, hviflök, gurkor och skidfrukter, rätti-kor, rofvor och andra rotväxter. Lin och IX. Lamaismen räknar anhängare bland Kirgiser, Kalmucker och Baschkirer. De erkänna, som bekant är, Dalai Lama i Tibet för sitt öfverhufvud och för den mennisko-biefne uppenbarade guden. Hans ställe för-trädes bland dessa folkslag af öfversteprester, Kotuchta kallade.

X, Schamaner och hedningar finnes ännu bland de Sibiriska folkslagen, bland Tatarer, Tunguser, Samojeder, Ostjaker, Jaku-ter, Tschuktscher m, fl. äfvensom bland Es-kiinoer och Indianer i Amerika, Hos alla dessa folkslag gör dock Christendomen årliga framsteg,

Naturalster.

Åkerbruket är i tilltagande, men ännu i behof af stora förbättringar och lidande af brist på arbetare; mest lönande är detsamma i gouvernementerne kring Moskva och de södra Östersjöprovinserne, Utom de vanliga sädesslagen, såsom råg, hvete, korn, hafra, bohvete, växa ris, mals och hirs vid Svarta hafvets kuster, I södra Ryssland äro stora fält betäckta med meloner, arbuser, pumpor, sparris, i mellersta och norra Ryssland odlas kål, hviflök, gurkor och skidfrukter, rätti-kor, rofvor och andra rotväxter. Lin och hampa odlas i synnerhet i Östersjöprovinserne och i vestra Ryssland; vinplanteringen tilltager årligen i Krim, Bessarabien och det södra Rysslands tillgränsande trakter, äfven-som i Astrachan , hvars drufvor för sin storlek och smak äro föremål för utförsel. Tobak växer i Ukrain, Podolien och kring Wol-ga, humla i synnerhet i vestra och lilla Ryssland. I södra Ryssland växa aprikoser, persikor, mandel, fikon, granater, pomeranser, citroner, oliver, kastanier, valnötter; mindre ömtåliga frukter, såsom äpplen, päron, plommon, körsbär sträcka sig högre åt norr, de sistnämnde i hela skogar uti Wladimir, Oren-burg och Södra Ryssland. På skogar är isynnerhet i norra delen stor rikedom; brist på skog lida (leremot G. Jekaterinoslav, Cher-son, Taurien, Kiev, Tula och Östra Bessarabien. De förnämsta trädslag äro ^gran, tall, lärkträd, ek, björk, bok och lönn; eken förekommer dock först ifrån 54q åt söder t ptörre mängd.

Boskapsskötseln utgör i sydöstra Ryss^ land och bland de Sibiriska nomaderne den förnämsta, ofta enda näringsgrenen. Hästen är favoritdjuret hoä Tscherkesser och alla Kaukasiska folkslag, samt i allmänhet hos alla nomader i södra Ryssland, dess mjölkoch kott utgöra hufvudfödan och dess skinn erbjuder inedel till beklädnad och tält. Vilda hästar ströfva omkring i rikets södra step-per. Kameler finnas på Taurien och i Cher-son, åsnan i Taurien; hornboskap talrikast i Ukrain och Podolien; får, ursprungeligen med grof ull, förädlade genom inerinofår, i Öster-sjöprovinserne, omkring Moskva och Svarta hafvets kuster. Getter hållas i synnerhet af

nomaderne till större antal; af dem lännes i Taurien ett ädlare slag, som om våren fäller ett sidenartigt hår, ej olik det, hvaraf Kasch-mirs-shawlarne beredas. Bland de nomadiska folkslagen i söder är det ej ovanligt att finna hordanförare, som äga 10010 hästar, 300 kameler, 3500 stycken hornboskap, 20000 får, 1000 getter o. s. v. Hos de nordliga nomaderna är deremot renen ofta det enda husdjuret, och bland Tschuktscherne skola de rika äga till inemot 10,000 sådana djur och demtoffer. Ett eget slag af hundar följer äfven människan till de nordligaste trakterne och tjenar henne! till föda och lastdragare. Fjäderfä af mångfaldigt slag, såväl tamt som vild t, deribland en stor mängd gäss och an^ der. Bland vilda djur gifva räfvar, soblar, svarta, bruna och hvita björnar, bäfrar, hermeliner, uttrar, vargar/ harar, ekorrar m, fl.pelsverk i ymnighet, såväl till begagnamne inom landet, som till afsalu utrikes. De Sibiriska folkslagen betala, till stor del, sina utskylder till Kronan i skinn. Silkesmasken uppdrages i Kaukasien, Astrachan och det Europaeiska Rysslands södra provinser. Biskötsel isynnerhet i Ukrain, Wolhynien och Podolien, Fisket är ett af de hufvudsakli-gaste naringssätten, emedan lloder och sjöar, äfvensom de tiligränsamle hafven äro rika på fisk. Bland de råaste folkslagen i Sibirien utgör fisk ofta den enda födan. Från Archan-gel och Kola utgå skepp på hvalfisk och skälfångst till Novaja Semlja och Spetsbergen. Vigtigast i floderne, äfven för den yttre handeln, äro laxen och stören med dess afarter, hvaraf dessutom kaviar och liusblåss vinnas.

Bergbruket är vigtigast i Ural, Altai och i bergen vid Nertschinsk. Bland metaller finnes guld, platina, silfver, koppar, jern och bly. Ämna till 1821 voro blott de sedan 1754 invid Beresov, nära Jekaterinenburg i G. Perm bearbetade guldgrufvorne af vigt; först sednare hafva på Uralska bergets östra sida rika guld- och platina-grufvor blifvit upptäckte, hvilka sträcka sig från Wercho-turje vid Tobols biflod Tura, i G. Perm, tillUrals källor i Orenburg, på en läng<l af IGOÖ virst från norr till söder. Medelbeloppet för guldaafkastningen, beräknadt för fem år, ifrån och med 1830 till och med 1834, uppgår till 350 pud eller 700 Lisp. årligen, af hvilket quantum \ vunnits ifrån kronans bergverk och % ifrån privata godsägares. Utbytet af platina utgjorde i medelbelopp 110 pud eller 220 Lisp. årligen, hvaraf dock en jemförel-sevis ganska Tinga quantitet funnits i kronans bergverk. Under sednare halfåret 1836 erhöles ur Kronans grufvor, i guld: 61 pud, G skalp. 911 solotnik *); bland livilka gruf* vorne i Slatoust (i nordöstra delen af Gouv. Orenburg) lemnade 23 p. 23 sk. 33 s., 1 Bc-goslovsk, vid Tura G. Perm, 20 p. 3 sk. 89 s., i Jekaterinenburg 15 pud 3 sk, 5^ s. och i Goroblagodat, i Jekaterinenburgska kretsen af G. Perm, 2 p. 15 sk. 60 s. och ur privata godsägares: 81 p. 37 sk. 28 s. hvaraf gruf-vorne i Werch-Isset, nära Jekaterinenburg tillhörande Gardes-Cornetten Jakowlew afka-stade 25 pud 46 solotnik, i Nischnej Tahit, vid flod. Tahil i G.Perm, tillhörande framl. Geh. Badet Demidows arfvingar, 13 p. 4 sk. 30 s., i Nevian i samma G. (Jakowlew) 9 p.

*) 1 pud = 40 skalp., 1 skålp. — 96 solotnik.28 sk. 62 s. o. s. v. Totalvinsten i guld från Kronans och privataa grufvor uppgick således till 143 p. 3 sk. 23s. På samma tid vanns platina in summa 65 p. 6 sk. 40|| g., deraf i Kronans bergverk blott 5 sk. 89|® s., men i Nischnej Tahil (Demidov) 64 p. 26 sk. 35 s. På hela året 1836 leinnade Kronans grufvor ert afkastning af 129 p, 17 sk. 35*f s. i guld och 17 sk. 14^ s. i platina, samt enskilta personers: 134 p. 21 sk. 44 s. i guld och 117 p. 24 sk. 62*1 s. i platina; årets total vinst var således 263 p. 38 sk-79||j s. guld och 118 p. 2 sk, 7£§ s. platina. Hela vinsten ifrån grufvorne i Ural uppgår till omkring 35 millioner Rubel årligen. Silfver afkastningen, ifrån 12 större bergverk i AI-tai, Koli van och Nertschinsk (mellan Jablo-nojchrebet och floden Arguns källor), uppgår årligen till emellan 1225 och 1300 pud. Kronan har nästan uteslutande vinsten deraf. Koppar i synnerhet i G. Olonetz och Perm, årligen från 260,000 till 210,000 pud. Re flesta kopparverk tillhora Kronan. Jern vin-nes i Waldaibergen, Ural, Altai och Kaukasus till ett belopp af omkring 9 milt, pud årligen. Bly mest i Nertschinsk, Koliwan, Lilthauen, 56000 pud. Vidare vinnes anti-monium, alun, svafvel, marmor, alabaster,porfyr, bergkristal, selenit samt åtskilliga slag adla stenar. Salt erhålles till ett belopp af omkring 30 mill. pud, dels ur bergverk, dels ur saltsjöar i stepperne mellan floderne Wolga, Don och D ne pr, dels genom afdunst-ning ur Svarta hafvets vatten. Bland saltsjöar är vigtigast sjön Elton (Jelton) i G. Sa-ratov, so in ensamt ger 6 mill. pud salt årligen.

Fabriker och Manufactarer.

Redan före PeTei* den Stores tid funnos i Ryssland garfverier, talg-, ljus- och tvålfabriker, väfverier af groft la rf

t och segelduk, tågfabriker och tjärbiännerier; sedan denne Regents regering lifva ntånga andra industrigrenar tillkommit. De förnämsta voro år 1838: a) lärftsmanufacturer, i synnerhet i vestra och lilla Ryssland, samt omkring Moskva, uti 210 större verkstäder; b) klädesma-nufactur, öfver 400, de flesta i Moskva, Riga och Kasan; c) siden- (198); d) bomulls-manufactur (521), de flesta i Moskva och St. Petersburg, e) Fabriker for metallarbeten: ibland dem 182 för stålarbeten, utmärkta gevärsfabriker i Tula och Systerbäck; 53 fabriker for messingsvaror. f) Spegel- och glas-fabriker, 166 till antalet; bland hvilka den Kejserliga spegelfabriken, som lefvererar porfyr, bergkristal, selenit samt åtskilliga slag adla stenar. Salt erhålles till ett belopp af omkring 30 mill. pud, dels ur bergverk, dels ur saltsjöar i stepperne mellan floderne Wolga, Don och D ne pr, dels genom afdunstning ur Svarta hafvets vatten. Bland saltsjöar är vigtigast sjön Elton (Jelton) i G. Sa-ratov, so in ensamt ger 6 mill. pud salt årligen.

Fabriker och Manufactarer.

Redan före PeTei* den Stores tid funnos i Ryssland garfverier, talg-, ljus- och tvålfabriker, väfverier af groft la rf t och segelduk, tågfabriker och tjärbiännerier; sedan denne Regents regering lifva ntånga andra industrigrenar tillkommit. De förnämsta voro år 1838: a) lärftsmanufacturer, i synnerhet i vestra och lilla Ryssland, samt omkring Moskva, uti 210 större verkstäder; b) klädesma-nufactur, öfver 400, de flesta i Moskva, Riga och Kasan; c) siden- (198); d) bomulls-manufactur (521), de flesta i Moskva och St. Petersburg, e) Fabriker for metallarbeten: ibland dem 182 för stålarbeten, utmärkta gevärsfabriker i Tula och Systerbäck; 53 fabriker for messingsvaror. f) Spegel- och glas-fabriker, 166 till antalet; bland hvilka den Kejserliga spegelfabriken, som lefvererar de största speglar man känner, 150 tum höga och 90 till 96 tum breda, g) Porcelain och fayence-fabriker, 21 till antalet; det bästa arbetet lefvererades af de Kejserliga i St. Petersburg och Moskva, h) Ladermanufacturer, Rysslands äldsta industrigren; Ryska jukter voro redan under medeltidens sednare hälft en handelsartikel med det mellersta Europa. Ar 1820 funnos i Ryssland 1406 större läder-manufactur och garfveriei, år 1828 tillsammans med de Polska 1930. Omkring i) 300 ljus-, k) 700 tvål-, l) 200 pottask-fabriker. m) 71 pappersbruk, n) Sockerbruk år 1827: 39, livaraf 17 i St. Petersburg, 9 i G. Riga. Sedermera har man begynt med sockerberedning af hvitbetor, i synnerhet i G. Saratov

o

och Orel. o) Ar 1827 funnos 25 stora krono-bränvinsbrännerier. p) Skeppsbyggeri och dermed sammanhängande näringar i provin-Berne vid Östersjön, Svarta hafvet och Wolga,

Handel.

De förnämsta exportartiklar äro: lin, hampa och deraf beredde varor, som linolja, grofva lärfter, segelduk och tågverk; dessa artiklar utgöra tredje delen af hela exporten, till ett belopp af inemot 80 millioner Rubels värde. Talg exp? för omkring 40] mill., de största speglar man känner, 150 tum höga och 90 till 96 tum breda, g) Porcelain och fayence-fabriker, 21 till antalet; det bästa arbetet lefvererades af de Kejserliga i St. Petersburg och Moskva, h) Ladermanufacturer, Rysslands äldsta industrigren; Ryska jukter voro redan under medeltidens sednare hälft en handelsartikel med det mellersta Europa. Ar 1820 funnos i Ryssland 1406 större läder-manufactur och garfveriei, år 1828 tillsammans med de Polska 1930. Omkring i) 300 ljus-, k) 700 tvål-, l) 200 pottask-fabriker. m) 71 pappersbruk, n) Sockerbruk år 1827: 39, livaraf 17 i St. Petersburg, 9 i G. Riga. Sedermera har man begynt med sockerberedning af hvitbetor, i synnerhet i G. Saratov

o

och Orel. o) Ar 1827 funnos 25 stora krono-bränvinsbrännerier. p) Skeppsbyggeri och dermed sammanhängande näringar i provin-Berne vid Östersjön, Svarta hafvet och Wolga,

Handel.

De förnämsta exportartiklar äro: lin, hampa och deraf beredde varor, som linolja, grofva lärfter, segelduk och tågverk; dessa artiklar utgöra tredje delen af hela exporten, till ett belopp af inemot 80 millioner Rubels värde. Talg exp? för omkring 40] mill.,aacj och mjöl, då missväxt ej inträffar för 37] mill., jern och jemsaker för 8

millioner. Vidare äro exportvaror: koppar, byggnada-virke, pottaska, pelsverk, råa hudar och läder, det sistnämnde för omkring 7 millioner.

Importartiklar: råsocker för omkring 32 mill. ruhel årligen, kaffe for 5 mill., bomull och bomullsgarn för 31 mill., bomullstyger för 5^ mill., färgstoffer för 20 mill., rått och spunnet silke för 3| mill., sidentyger för 9 mill., ylletyger för mill., vin för 11 mill., hvaraf en fjerdedel for champagne; thé för 5,600,000; frukt för 41 mill.; tobak för 2,750,000; bly for 1J million.

Rysslands totala export utgjorde per medium på 10 år, ifrån 1814 till 1823 årligen: 218,189,442, och för de följande 10 åren, ifrån 1824 till 1833: 230,739,400 Rub. B:co Assign. Importen ifrån 1814—1823, per medium: årligen 164,690,471, och ifrån 1824— 1833: 195,184,461 Rub. Således hade riket under de första 10 åren ett öfverskott af 53,498,971, och under de sednare af 45,554,439 Rubel. Rysslands handelsförhållande till de särskilta staterne har i medeltal på 6 år ifrån 1827 till 1832 varit;

I I I I I I I I i i

a 5.

> 3

ft fT 00 £0

5» 5* c- Ä

Gu

CO

9 »

2 3 c

2 3 öo

2. «> 00

* 2. s

(Ti ^ P

tor* (*b C5

S S I I I I I I M

a

iL

8

p-

K

► o

o

ri 11111111 1111111111

o

B

T?

•a

1111111111 Vm t Gu n> ► M tö tö M ts 1 m as 1 M ri- M O o u* CJ* o 1 I I Mm Mm 1 1 M" 1 1 1 BmAr
1833 var dock handels-balancen i all* inanhet till Rysslands forlust, så att värdet af de importerade varorne med
16,234,489 rub, Öfversteg exporten, hvilket ofördelaktiga förhållande dock endast bör anses som öfvergå-ende
och framkalladt genom de föregående irens missväxt, sona hindrade utförsel af etl hufvudexportartikel,
spanmålen. Sistnämnde år utfördes från Ryssland till England varor för 90,293377 Rub., bestående i talg, lin,
linfrö, hampa, ull, svinborst, trädvirke, råa hudar och jern, hvaremot från England till Ryssland infördes:
bomullsgarn, indigo, färgträd, salt, råsocker, kaffe, bomull och bomullstyger för 73,360613 R., till
Nordamerikanska fristaterne: jern, hampa och lärft för 13,030372 R., derifrån: sockersand, kade och bomull, ftir
26,505691 U., (af den uppgifna summan åtgingo 25 miH. ensamt för sockersand); till Turkiet och Grekland:

hvete, jern, talg och uli för 22,967195 R., och derifrån: vin, frukt, bomolja, bomull och rått silke för 13,584334 Rub.; till Hansestäderna: pottaska, koppar, linfrö, pelsverk, hampolja, larft för 6,137587, och derifrån sidenvaror, silke, tobak, färgadt papper, rått socker för 26,414483 R.; till Frankrike: koppar, hampa, linfrö, ull, svinborst f. 8,280921, och derifrån synnerhet viner, f. 14,437944 R.; till Österrike: kreatur, hvete, ull, pelsvaror, vax, juk-ter, råa hudar f. 10,952587 R., derifrån: lior, skaror, silke, siden-, ylle- och bomullstyger f. 11,589997 R.; till Preussen: trädvirke, talg, linfrö, iin, hampa och pottaska f. 11,253223 R., derifrån: silke, sidenvaror, fisk, salt för 9,416084 R.; till Nederländerne: linfrö, hampa, träd virke, pottaska, koppar f. 10,267502 R., derifrån: kräpp, tobak, vin, sockersand, ylletyger, ädla stenar f. 7,156312 R.; till Italienska staterne: hvete och jukter f. 3,438647 R., derifrån: frukt och bomolja f. 4,689552 R.; till Spanien och Portugal: larft och hampa f. 3,248626 R., och derifrån: vin och salt för 4,612507 Rub.; till Sverige och Norrige: hampa, talg, linfrö, larft f. 3,534419 R., och derifrån: fisk f. 4,196622 R.; till Danmark: linfrö, lin, hampa, trädvirke f. 5,454886 R., derifrån: utländska varor f. 1,154533 R.; till China: pelsverk, kläde, jukt, bomullstyger och linnevafrnader f. 7,146705 R., derifrån: thé f. 6,871493 R., andra varor för 274712, in summa för 7,146205 R.; till Persien: bomulls- och metall-varor f. 2,299329 Rnb., och derifrån: bomullsfabrikater, silke, sidenvaror och socker för 6,701036 Rub.; till Kirgisiska steppen; bomullstyger, jukter, säd, metallva-ror f. 4,161648 K-, derifrån: boskap f. 4,005741 R.; till Bucliariet: bomullsfabrikater, jukter, jern, färgstoffer för 1,081360 R., derifrån: bomull, bomullsfabrikater, pelsverk f. 2,415434 R.; till Asiatiska Turkiet: hudar och säd f. 855400 R., derifrån: bomullsfabrikater och pelsverk f. 1,022050 Rub. B:co Assign, o. s. v. —Ar 1836 exporterades varor för 283,748233 Rub. och Importerades för 237,251204 Rub. balancen till Rysslands fördel utgjorde således 46,497020 Rubel.

Handelsplatser. Sjöhamnar: a) vid Östersjön: St. Petersburg och Riga, rikets förnämsta handelsstäder, samt Narva, Reval, Pernau, Windau och Libau; b) vid Hvita hafvet: Archangel; c) vid Ishafvet: Kola; d) vid Svarta hafvet: Odessa, den förnämsta, med årligen allt mera tilltagande handel, anlagd 1792, vidare Ovidiopol, Otschakov, Nikola-jew och Cherson; e) vid Asoviska hafvet: Taganrog; f) vid Kaspiska hafvet: Astrachan; g) vid Stilla hafvet: Qchotsk, Landthandeln med Preussen sker genom Polangen och Geor-genburg eller Jurburg (vid fl. Niemen i G. Wilna); med Österrike genom Radziwilow i Volhynien, med Persien genom Kisljär vid fl. Terek, med China genom Kiächta. Medelpunkten för den inre handeln är NischnejNovgorod, hvarest årliga mässor till utbyte af Asiens och Europas varor hållas. År 1833 omsattes der varor för 141 mill. Rub. och på messan innevarande år 1837 för 144,231000 R. De förnämsta öfriga städer för den inre handeln äro Moskva, Tula, Kaluga, Orel, Ustjug Velikij, Kasan, Orenburg, Jekaterinenburg, Tobolsk, Jakutsk och Irkutsk. På floderne och kanalerne ankomma årligen från det inre landet till St. Petersburg omkring 12000 barker, med varor till ett värde af 120 till 130 mill., till Moskva 12—1500 barker, med varor för 10—17 mill.; till Riga 400—600 barker, och 1600—2000 timmerflottor, med varor för 13—15 mill. i värde; till Archangel 300—350 barker och 1000—1500 flottor, till ett värde af 5 till 7 1/2 mill.; till Astrachan 800—1000 barker med varor för 15 millioner Rubel i värde.

Mynt, mått och vikt.

Mynt. Bok och räkning föras i Ryssland uti rubel och kopeker; 100 kopeker räknas på en rubel; det circulerande myntet är guld-, silfver-, platina-, koppar- och pappers-mynt. Guldmynt äro Imperialer och halfimperialier till 10 och 5 Silfverrublars värde. Af en mark 94 2/3 lödigt guld fås 33 imperialer 3 rubel 30 kopek, eller 67 halfimperialer 1 Novgorod, hvarest årliga mässor till utbyte af Asiens och Europas varor hållas. År 1833 omsattes der varor för 141 mill. Rub. och på messan innevarande år 1837 för 144,231000 R. De förnämsta öfriga städer för den inre handeln äro Moskva, Tula, Kaluga, Orel, Ustjug Velikij, Kasan, Orenburg, Jekaterinenburg, Tobolsk, Jakutsk och Irkutsk. På floderne och kanalerne ankomma årligen från det inre landet till St. Petersburg omkring 12000 barker, med varor till ett värde af 120 till 130 mill., till Moskva 12—1500 barker, med varor för 10—17 mill.; till Riga 400—600 barker, och 1600—2000 timmerflottor, med varor för 13—15 mill. i värde; till Archangel 300—350 barker och 1000—1500 flottor, till ett värde af 5 till 7 1/2 mill.; till Astrachan 800—1000

barker med varor för 15 millioner Rubel i värde.

Mynt, mått och vikt.

Mynt. Bok och räkning föras i Ryssland uti rubel och kopeker; 100 kopeker räknas på en rubel; det circulerande myntet är guld-, silfver-, platina-, koppar- och pappers-mynt. Guldmynt äro Imperialer och halfimperialier till 10 och 5 Silfverrublars värde. Af en mark $94 \frac{2}{3}$ lödigt guld fås 33 imperialer 3 rubel 30 kopek, eller 67 halfimperialer 1 rubel 59 kopek. Imperialen väger $3 \frac{3}{44}$ solitnik. Silfvermynt äro En rubels stycken, samt femtio, tjugufem, tjugu, tio och fem kopeks stycken. En rubel i silfver anses lika med 3 rubel 75 kopek Banco Assignationer eller 100 kopek Silfver. Af en mark $83 \frac{1}{3}$ lödigt silfver myntas 19 rubel 75 kop. En platinaducat, som först präglades 1828, anses värd 3 rubel i Silfver; förhållandet af värdet mellan silfver och platina antages som 1 till 5; eller att 5 pud silfver äro i värde lika med ett pud platina. Kopparmynt slås, enligt ukas af d. 1 Julii 1832, i tio, fem, två och en kopeks slantar sålunda, att af ett pud koppar fås 36 rubel. Pappersmynt, sedan d. 29 Dec. 1767, bestå nu af 200, 100, 50, 25, 10 och 5 rubels sedlar.

Längdmått. Det största måttet är en virst, hvaraf $104 \frac{3}{10}$ belöpa sig på en aeqvatorsgrad. En virst innehåller 500 saschen eller Ryska famnar; en saschen 3 archin, en arschin 4 tschetvert eller qvarter, ett qvarter 4 verschok eller tum. En saschen utgör 7 Ryska fot, en fot 12 tum, en tum 10 linier. I vårt mått utgör en virst 1800 alnar, en saschen 3 alnar $14 \frac{1}{2}$ verktum, en arschin 1 aln $4 \frac{7}{10}$ tum, en tschetvert $4 \frac{4}{5}$ tum, en Rysk fot $14 \frac{7}{10}$ verktum, en Rysk tum $1 \frac{1}{5}$ verktum.

Areala innehållet uiätes genom desätiner; en desätin är 80 saschen lång och 30 bred, eller 60 saschen lång och 40 bred, det är 2400 kvadrat saschener, hvilka i vårt mått utgöra i det närmaste $2 \frac{1}{5}$ tunnland.

Rymdmått: a) för torra varor: En läst utgör 12 tschetvert, 1 tschetvert 2 osminer, en osmina 2 pajok, 1 pajok 2 tschetverik, 1 tschetverik 8 garnetz. En tschetvert innehåller $35 \frac{5}{12}$ kappar Svenskt rågadt mått, 1 tschetverik $4 \frac{2}{5}$ kappar, 1 garnetz litet mera än en half kappe. b) För våtavaror: En botschka eller mernik innehåller 40 vedro eller ämbare, 1 vedro 4 tschetvert, 1 tschetvert 2 osmucher, kruschker eller shtof; 1 shtof 2 polushtof, 1 polushtof 25 tscharker. I vårt mått utgör 1 mernik 2 oxhufvuden och 8 kannor; 1 vedro $4 \frac{7}{10}$ kannor, 1 kruschka $\frac{4}{5}$ kannor, 1 tscharka $\frac{1}{20}$ kanna.

Vigt. En berkovetz utgör 10 pud, 1 pud 40 skålpund, 1 skålpund 32 lod, 1 lod 3 solotnik. En berkovetz utgör i Finsk vikt 19 Lisp. 5 skålp.; 1 Pud 1 Lisp. $18 \frac{1}{2}$ skålp.; ett Ryskt skålpund $30 \frac{1}{10}$ Finska lod; 1 Ryskt lod $\frac{24}{25}$ Finska lod; 1 solotnik $\frac{8}{25}$ finska lod.

Vettenskaplig kultur.

Till befrämjande af allmän bildning funnos år 1834 6 Universiteter, 4 lyceer, 65 gymnasier, 410 kretsskolor, 661 folk och socken-skolor, en desätin är 80 saschen lång och 30 bred, eller 60 saschen lång och 40 bred, det är 2400 kvadrat saschener, hvilka i vårt mått utgöra i det närmaste $2 \frac{1}{5}$ tunnland.

Rymdmått: a) för torra varor: En läst utgör 12 tschetvert, 1 tschetvert 2 osminer, en osmina 2 pajok, 1 pajok 2 tschetverik, 1 tschetverik 8 garnetz. En tschetvert innehåller $35 \frac{5}{12}$ kappar Svenskt rågadt mått, 1 tschetverik $4 \frac{2}{5}$ kappar, 1 garnetz litet mera än en half kappe. b) För våtavaror: En botschka eller mernik innehåller 40 vedro eller ämbare, 1 vedro 4 tschetvert, 1 tschetvert 2 osmucher, kruschker eller shtof; 1 shtof 2 polushtof, 1 polushtof 25 tscharker. I vårt mått utgör 1 mernik 2 oxhufvuden och 8 kannor; 1 vedro $4 \frac{7}{10}$ kannor, 1 kruschka $\frac{4}{5}$ kannor, 1 tscharka $\frac{1}{20}$ kanna.

Vigt. En berkovetz utgör 10 pud, 1 pud 40 skålpund, 1 skålpund 32 lod, 1 lod 3 solotnik. En berkovetz utgör i Finsk vikt 19 Lisp. 5 skålp.; 1 Pud 1 Lisp. $18 \frac{1}{2}$ skålp.; ett Ryskt skålpund $30 \frac{1}{10}$ Finska lod; 1 Ryskt lod $\frac{24}{25}$

Vettenskaplig kultur.

Till befrämjande af allmän bildning funnos år 1834 6 Universiteter, 4 lyceer, 65 gymnasier, 410 kretsskolor, 661 folk och socken-skolor, och totala summan af offentliga och allmänna läroanstalter uppgick till 1543, hvarest 4054 lärare lemnade undervisning åt 75448 lärjungar. De öfre läroanstalterne underhållas af staten, men sockenskolorne af socknarne eller godsägarene. Universiteter finnas i Moskva, Charkov, Kasan, St. Petersburg, Dorpat och Kiew. De Ryska universiteterna skilja sig genom en egen Facultets-indelning ifrån andra länders. Emedan dem nämligen icke åligger att bilda prester, hvilka erhålla sin bildning uti dertill särskilt inrättade seminarier, så är ock den Theologiska Faculteten alldeles utesluten från universiteterna, men för att likväl bibehålla 4 Faculteter, har den Philosophiska blifvit delad i tvenne: den Physico-Mathematiska och Philologico-Historiska. Den vanligen så kallade Juridiska benämnes den ethico-politiska och innefattar stads-vettenskaperna i vidsträckt mening. I Dorpat är den gamla indelningen bibehållen. Lyceerna ställas emellan gymnasierne och universiteterna, de äro: 1) det Kejsarliga Lyceum i Tsarskoe Selo, hvarest gamla och nyare språk, historia och geographie, matematik och litteratur läras; 2) lyceum i Odessa, instiftadt af f. d. General-Gouverneuren derstädes (1803—1814) Hertigen af Richelieu, med tvenne Faculteter, en juridisk och en filosofisk; 3) lyceum i Jaroslav, stiftadt 1803 af Paul Gregorevitsch Demidov, hvilken till denna inrättning anslog 3578 bönder och 100,000 Rub. silfver; med samma läroämnen som vid universiteterna, 1 Director, 1 Religionslärare, 8 Professorer och 2 Lectorer; 4) lyceum i Neschin, G. Tschernigov, inrättadt år 1789, af Furst Alexander Besborodko, till fattiga adelsmäns uppfostran. De allmänna bildningsanstalterna indelas likformigt i tio läro-districter, för hvilka en Curator med Generalsrang står i spetsen, och hvilken omedelbart af Ministern för upplysningen emottager befallningar. De högre läroverken hafva tillsyn öfver de lägre. Vid hvarje universitet och de lyceer eller gymnasier, som stå i spetsen för läro-districtet, bildas af en del Professorer eller lärare en så kallad Skol-commission, hvilken har sig tillsynen öfver districtets lägre undervisningsanstalter ombetrodd. Hvarje gymnasium står under en Skol-Director, som åter har tillsyn öfver gymnasium och de till gymnasii district lydande skolanstalter. De tio läro-districter äro: 1) Det Petersburgska, 2) Moskovska, 3) Charkovska, 4) Kasanska, 5) Dorpatska, 6) Kievska, hvardera med ett universitet i spetsen. 7) Läro-districtet Hvita Ryssland, med hufvudsätet Witebsk, hvars förnämsta läroanstalter äro det Romersk-Catholska andeliga seminarium och medico-chirurgiska akademien i Wilna; 8) Läro-districtet Odessa med Richelieuska lyceum; 9) Kaukasiska läro-districtet, hvars förnämsta läroanstalt är ett gymnasium i Tiflis, och 10) Sibiriska läro-districtet med gymnasierne i Tobolsk och Irkutsk. — Bildnings-anstalterna för särskilda stånd och yrken lyda vanligen under sina speciella styrelser. a) För prestaståndet och kyrkans betjente finnas socken- och kretsskolor, seminarier och andeliga akademier: Af de sistnämnda funnos 1836 tre, nämligen i S:t Petersburg, Moskva och Kiew, med öfverhufvud 317 studenter. Vidare funnos 41 seminarier med 13,616 elever, 155 kretsskolor med 25,151 lärjungar och 181 sockenskolor med 19,502 lärjungar. Till bildande af Catholska prester finnes en andelig akademi i Wilna med 90 studenter, 12 biskopliga seminarier och 203 lägre skolor. Det Lutherska presterskapet bildas vanligen vid Dorpatska universitetet och dess theologiska facultet. b) Till bildande af skickliga subjecter för lärarekallet är inrättadt ett Professors-institut i Dorpat och ett paedagogiskt central-institut i S:t Petersburg. c) För krigsyrket äro de förnämsta läroanstalterna: 1) Till lands: Militäirakademien, stiftad d. 4 Oct. 1830 och öppnad 1832; pagecorpsen, år 1831 med 168, ingenieur-skolan med 165, artilleri-skolan med 182, gardes-junkare-skolan med 102 lärjungar; vidare första och andra cadetcorpsen, hvardera med 700 elever, den förra stiftad af Kejsarinnan Anna på Fältmarskalk Münnichs förslag år 1731, den sednare 1762 af Kejsarinnan Catharina II. Paulska Cadetcorpsen för faderlösa militair-barn, stiftad af Kejsar Paul för 1000 gossar; dermed var förenad en undervisningsanstalt för 100 döttrar af aflidna militairer. Alla dessa läroanstalter finnas i S:t Petersburg. Vidare finnas i Riket: Cadetcorpserna i Moskva och Tambov, Alexanders cadetcorps i Tula, Alexanders cadetcorps i Tsarskoe selo, cadetcorpsen i Charkov, militairskolan i Orenburg. 2) Till sjös: Sjöcadetcorpsen i S:t Petersburg, stiftad 1715 af

Peter den Store, med 600 elever, styrmans-compagnier i Kronstadt, Nikolajew, Odessa och Archangel; samt skeppsbyggericompaniet (skolan) i S:t Petersburg. d) För läkarekonsten: medicinska akademier i S:t Petersburg, Moskva och Wilna; veterinärskolor i S:t Petersburg, Moskva och Lubny iG. Pultava; accouchementshus och kliniker i Moskva och Bialystok. e) För juridiken en skola i S:t Petersburg. f) För tekniska yrken: bergscadetcorpsen i S:t Petersburg, bergverksskolor i Jekaterinenburg och Nertschinsk; institutet till bildande af ingenieurer för väg- och vattencommunicationen; skogs-institutet med en landtmätare-skola och ett praktiskt teknologiskt institut, alla tre i S:t Petersburg. g) En praktisk handelsakademi i Moskva, handelsskolor i S:t Petersburg, Moskva, m. fl. Till befrämjande af de Orientaliska Språkens kännedom finnes ett år 1823 instiftadt orientaliskt institut, hvars egentliga ändamål är att bilda tolkar för Rysslands diplomatiska relationer med de orientaliska hofven och folkslagen.

Till befrämjande af qvinnobildning finnes följande inrättningar: a) Institutet för adeliga flickor i Smolnannunkloster i S:t Petersburg; b) och c) S:t Catharinae Ordens stiftet i S:t Petersburg och Moskva; d) Kejsar Pauls institut till bildande af krigares döttrar i S:t Petersburg; e)—g) instituter för adeliga jungfrur i Charkov, Pultava och Odessa. h) Patriotiska institutet med en bildningsanstalt för afskedade officerares döttrar (дочери заслуженных военных чиновъ) i St. Petersburg; skolor för lägre tjenstemäns vid flottan döttrar i Nikolajew och Sevastopol o. s. v.

Den vettenskapliga culturen befordras vidare af: Vettenskaps-Akademien i St. Petersburg, efter af Peter den Store uppgjord plan, år 1726 stiftad af Catharina I; Ryska Akademien, till bearbetande af Ryska Språket och befordrande af Rysk Literatur, stiftad af Catharina II 1783; begge i St. Petersburg; Sällskapet för Rysslands historia och antiqviteter i Moskva af år 1771; Sällskapet af Ryska Literaturens vänner i Moskva; Sällskapet af vettenskapernes, literaturens och konsternes vänner i St. Petersburg af 1801. Sällskapet för fäderneslandets literatur i Kasan; Sällskapet för literatur och konst i Mitau; Sällskapet för Östersjöprovinsernes historia och antiqviteter i Riga; Mineralogiska Sällskapet i St. Petersburg af år 1817; pharmaceutiska Sällskapet i St. Petersburg af år 1818; naturforskare Sällskapet i Moskva m. fl.

År 1758 stiftade Kejsarinnan Elisabeth en akademi för måleri, bildhuggeri och byggnadskonst, hvarmed sedermera en bildningsanstalt för unga konstnärer blifvit förenad, och hvartill Kejsar Paul fogade en egen afdelning för kopparstickare- och medailleurkonsten; i St. Petersburg. Bibliotheker: De förnämsta äro: det Kejsarl. Bibliotheket i St. Petersburg, med omkring 420,000 band och inemot 15000 manuskripter; Vettenskaps Akademiens Bibliothek, öfver 100,000 band; Rumänzovska Bibl. 32000 b. m. fl. i St. Petersburg. Tolstoiska bibliotheket i Moskva, år 1825 med 1093 Slavonska manuskripter. Samteliga universiteter hafva dessutom anseliga biblioteker; de största i Dorpat med omkring 60000 band och i Moskva med 50000 b. Bland vettenskapliga samlingar finnas dessutom i St. Petersburg: ett Asiatiskt museum, som innehåller betydliga samlingar beträffande Asiens literatur, antiqviteter och konst; omkring 3000 Chinesiska tryckta arbeten, en rik samling af Tibetanska och Mongoliska böcker, äfvensom Arabiska, Persiska, Turkiska, Japanska m. fl. handskrifter och den rikaste samling på orientaliska mynt bland alla Europaeiska; ett Egyptiskt museum, ett ethnographiskt museum, ett medaille cabinet med omkring 12000 mynt, hvaraf öfver 180 i guld och omkr. 3800 i silfver; ett zoologiskt museum; ett herbarium; ett mineralogiskt cabinet. Alla dessa samlingar tillhöra vettenskaps akademien. Eremitaget i St. Petersburg innehåller en rik samling af målningar, omkring 4400; en collection af medailler och antiqviteter. Dessutom finnas flere andra vettenskapliga och konstsamlingar.

År 1551 inrättades det första boktryckeri i Ryssland uti Kiew, och den första bok som der utkom var en Slavansk öfversättning af Psalmerne; 1554 anlade Ivan IV Wasiljevitch ett boktryckeri i Moskva, hvars första arbete var en öfversättning af Evangelierne och Apostlagärningarne, hvilken 1564 utkom. År 1833 funnos i Ryssland 52 boktryckerier, bland hvilka 24 i St. Petersburg och 10 i Moskva. Ur dem utgingo nämnde år omkring 760 literaira arbeten, nämligen 516 på Ryska, 68 på Tyska, 25 på Polska, 35 på Franska, 47 på Latin, 40 på Hebraiska, 18 på Estniska, Lettiska och andra språk, 635 voro originalarbeten och 123 öfversättningar. Bland originalarbeten voro 184 belletristiska, 53 i medicin, 33 i historien, 16 i geographi och statistik, 26 i juridik och politik, 29 i naturvettenskaperna, 25 i matematiken och krigsvetenskaperna, 68 i theologi, 45 i allmän språkkunskap, 12 i

philosophi o. s. v. År 1834 utkommo 84 tidningar och journaler, hvaribland 42 Ryska, 23 Tyska, 6 Franska, 4 Lettiska, 2 Engelska, 1 Italiensk, 2 Polska, 1 Estnisk, och 3 Rysk-Franska och Polska. Under förra hälften af år 1837 utkommo i tryck 486 böcker och skrifter. Statsförfattning*

Rikets grwidlghar ;

Såsom basis för den 1 Ryssland beslån-klande samhällsbrdningeti, och hvilka derforé hf Statistici blifvit räknade till Rikets grundlagar s galla följande städgarideh:

t. Storfursten ivAir Wasiéjevitch I:s iliksordning om rikets odelbarhet; 'enligt hvilken den i Ryssland förut af Regenterne Öfr vade sed, alt dela riket i mindré FurstendÖi tnen och med dem försörja sina efterkomman* de, törbjudes; och blött en Herrskare öfver hela Ryssland erkänries som laglikmatig-. Hvad år detta stadgande utkommit, är out-redt, några uppge året 1466, andra 1475j 1476 eller 1477; dess giltighet som grundlag liar dock åf alla efterföljande Herrskare blifr Vit erkänd.

II. Bekräftelsé-actén af Romånovska hii= lets den 21 Febr. 1613 skedda val till Ryska thronen, fpa»iQma o naopanm Ha napcrnBoJj daterad i Maji månad samma år, hvarigenom Tsaren Michaöl Feoborovitsch Römasov af de i Moskva församlade ständerne, bestående »f-3 Metropoliter; 3 Erkebiskopar, 2 Biskopar, 16 Archimandtiter, 14 Igumener, 4 Munkar, 3 Prötopotet, 5 Poper, 17 Bojarer, 48

7HÖge Statsembetsmän, 55 tjéftstfria män af högt stånd, 3 Tatariska Magnater och 44 Deputerade af Städerna, stadfästades som Rysslands Beherrskare; och honom, hans rät* troгна Gemål och Efterkommande tillädes oinskränkt herrskareinagt; Btämiernes hafd* vunna rang och egendom bekräftades, den Grekisk-Catholska läran förklarades för rikets herrskande Religion, och Moskva för Rysslands hufviidstad [UapcniByioijm rpa^t],

III. Kejsarinnan Cathaiiina I:s Testamente af den Maji 1127, i hvars 13 §. stadgas att en person , som förut har en annan krona, ej får bli beherrskare i Ryssland, eamt stadgandet i Romanovska husets valact, att Rysslands regent bor bekänna sig till den Grekisk-Ryska läran, förnyas. Ehuru sedermera Finland Och Polert blifvit förenade, och dessa länder, såsom för sig beståndande delar, bibehållit sin egna särskilta styrelse, men för Öfrigt äro oskiljaktiga från det Ryska Kej-saredÖmet [HainepamopcKHMT. BccpocciicKHwB Ipecmo.ioMij Hepa3/vfc.iF.HLi cymi. npecmo.TLi Rapcmna Ho^ucKaro h BejHKaro Kna;secniBa C>HHj[nH^cKaro], bör dock Catharina I:s stadgande ej kunna anses att till kraft och verkan hafva upphört, emedan detsamma en-dast tyckes halva åsyftat souveraina stater, och velat förhindra att Rysslands Beherrskare derigenom, att han derjemte regerade Öfver en annan souverain stat, icke måtte föranledas att, till skada för Riket, i längre tid vi-* stas utom dess gransor och sålunda försumma dess styrelse.

IV. Kejsarinnan Elisabeths Manifest af den 26 Oct. (1 Nov.) 1742, hvarigenom Kejsarinnans systerson Hertigen af Holstein-Gottorp Carl Peter Ulric förklarades för Storfurste och Xhronfoljare af Ryssland, och IhronfÖijden, sedan den manliga linien af Romanovska huset, med Kejsar Peter II, dött tit, flyttades på den manliga grenen af qvin-nolinien, hvari den sedan gått i arf.

V. Kejsar Paul I:s Successionsordning, affattad 1788 och promulgerad den T*s April 1797, som förordnar om thronföljden i rakt nedstigande led efter förstfodslorätten och med företräde af den manliga linien framför den tjvinliga; nemligen sålunda: att äldste Sonen och hans manliga afkomma äro närmast berättigade till thronen, derpå andra Sonen och dess manliga efterkommande, tredje Sonen o. s. v. Har Sönernes hela manstam dött ut, följa den sist regerande Kej-sarens eftérkommahde på qvinnolinien* mett iakttagande af samma ordning, att den al-s dre grenen föregår den yngre och det manliga könet det qvinliga, likväl så, att den qvinliga arftagerska från hvilken arfsrätten till thronen utgår, har företräde framför sina manliga efterkommande. Efter denna gren följer äldsta sonens qvinnolinie, derpå dé Öfrigä sönernes, sedan den äldsta och vidare de följande dÖttrarnes manliga och qvinligä linie. Hen yngre system har icke éils i deri händelse företräde framför den äldre, oni hon äger söner och den sednaré saknar dem; men deri yngre brödrén ärfver alltid framför den äldre system. — Inträffar det att thrö-nen genom arfsrätt tillfaller en greri af qvin-nolinien, hvilken redan herrskar på én arinan thron, så bör den till arf berättigade person välja mellan den förut intagna och Hyska thronen, och, i händelse hon bestämmer sig

för den sednare, för sig och sina efterkommande afsäga sig den förra, äfvensom, jemte sin blifvande efterträdare, före tillträdet antaga den Grekisk-Ryska läran. I motsatt fall öfvergår arfsrätten till den enligt lag närmast berättigade person. Kejsare eller Kejsarinna bör vid sitt tillträde till regeringen förplikta sig till ofvannamnde stadgan*³ bibehållande. Genom denna förordning btir Peter den Stores, den j*s Febr. 1722 gifna och 1731 af Kejsarinnan Ansa ytterligare bekräftade Successions-ordning, enligt hvilken det berodde på Kejsaren att, oberoende af fÖrstfödsrätten och andra restrictio-ner, utnamna och bestämma sin efterträdare, anses vara till kraft och verkan npphäfven,

VI, Kejsar Alexanders additlonella artikel till Successions-ordningen, gifven den 20 Martii (1 April) 1820, enligt hvilken barn, härstammande från ptt af en Rysk prins eller prinsessa med en person af icke furste* lig souverain bord ingånget äktenskap [ci* fiHijeMT» iieiMtiomHmf. coornslimcntBeHHaro ^ocmoiiHcmca, rn. e. HenpmiaAae>KaminrB hit KaKOMy napcmnyioineaiy ilih poary p,OMy] äro uteslutna från thronföfjdeip Kejsaren.

Till sin form är det Ryska riket en oinskränkt monarki och dess Beherrskare den enda källan till all magt och lag ej mindre i verdsligt an andeligt hänseende; han äger sålunda den högsta lagstiftande, verkställande och domaremagten. Lagen säger härom; ИМнепamop-fc БсрорцифКиir ecipn MonapxT, ca.uOACpa;amiMH h HeopaHiiuenuLiH. Arfs-följden höjer honom genast på sin företrädares dödsdag på thronen, utan alt han nödvändigt behofver låta kröna sig; denna ceremoni är dock sedvanlig och förrättas i Moskva; afvenså är hyllningen genom provin-sernes deputerade öflig. I Manifestet hvari-genom Kejsaren kungör sin thronbestigning, bör också den lagliga thronarfvingen nämnas, om en sådan finnes, och trohetseden afläggas ej mindre för Kejsaren än ThronfÖljaren. Kejsaren blir myndig vid 16 års ålder. Under hans minderårighet förvaltas förmynderskapet j den ordning och på sätt som den föregående Kejsaren derom förordnat, men i händelse ett sådant förordnande saknas, tillfaller styrelsen och förmynderskapet den minderåriges far eller mor, [likvist ej dess stjuv-fÖräldrarj, och i brist på sådana, den närmast till thronföljd berättigade myndiga manliga eller qvinliga slägtiugen. Itegenskapet under minderåriglieten och förmynderskapet Öf-ver den omyndiga Kejsaren kunna äfven skiljas och hvardera öfverlemnas åt särskild person. Lagliga hinder att blifva styrande och förmyndare äro sinnessvaghet, om den också blott tidtals inträffar och inträde i nytt gifte, i händelse regelen eller förmyndaren är enk-ling. Regenteu får sig till biträde i regerings-ärender ett styrelse-råd [contmi npaBumejiB, ciitBaJ] bestående af sex personer, hvilka ibland de tvenne första rangclasseme väljas af Regenten sjelf; och kunna uti detta rege-ritigs-råd äfven myndiga manliga personer af den Kejsarliga familjen, utöfver de sex be» stämde Ledamöterna, deltaga, Alja regerings-ärender, som annars bero på Kejsarens omedelbara afgörande, bora i styrelse-rådet behandlas, men med sjelfva förmynderskapet öfver den omyndiga Kejsaren har Rådet ej att befatta sig. Regenten har votum decisivnm.

Kejsarens vanliga Titel är; Kejsare och Sjelf herrskare öfver hela Ryssland, m. m.; den utförliga Titeln uppräknar de fleste till Riket hörande länder och lyder: Af Guds hjelprika nåd, \i, N. N, Kejsare och Sjelf-herrskare Öfver hela Ryssland, [Boaviero no-cntmecmByromejo nm.iocmiio, Mm, N. N. HMiirpauioiT. m CaMO^epncni, JIcepocciHCKifi], Moskva, Kiev, Wladindr och Novgorod, Tsar af Kasan, Tsar af Astrachan, Tsar af Polen, Tsar af Sibirien, Tsar af den Tauri-ska Chersonesen [Krimiska halfön]; Herre till Pskov och Storfurste till Smolensk, Litthau-en, Volliynien, Podolien och Finland, Furste till Estland, Lifland, Kurland och Sem-gallen [östra hörnet af G. Kurland], Samo-gitien [en del af det fordna Litthauen, norr q delen af G. Wilna], Biulystok, Karelen, TveT, Jugorien [fordom det land, som ligger \id Obiflodens nedre lopp, hvarest Wogplers, Obiska Ostjakers och Ungrens förfäder [-bodde,-] {+bod- de},+} Perm, Wjätka, Bulgarien [Bulgarernes gamla fädernesland, vid Wolgas venstra strand, der Kama faller deri, i G. Kas'n] o. a. länder; Herre och Storfurste af PJedre Novgo-rod, Tschernigov, Rjäsan, Polozk» Rostov, tjarosliv, JBeloe Osero [nordöstra delen af G. Novgorod], Udoiiep [omkring floden [-Udor-]-] {+Udor- }+} G. Wologda och ArchangelJ, Qbdorien [vid Obis mynning], Kondinien [vid floden Konda som faller i Ishafvet], Witebsk, Msti-, slavi [en ert i G. Mohilev, fordom hufvud-Stad för ett eget furstendome] och hela norra sidan; Herrskare och Herre öfver Iberien, Kartalin ien, Grusien, Kabardien [alla i [-Kaukasien]-] {+Kau- kasien}+} och Armenien; de Tscherkessiske och bergfurstars [i Kaukasus] m. fl.

Arffurste och Herre; Arfvingetiil \ori i Hertig tillSchles-vig-Holsteio, I itmar en och Oldenburg &c. &c. Den sista tillsatsen om Norrige in. lji, har numera blott historisk betydelse; Hertig Carl Fredrik af Holstein-Gottorp, Carl XH:s systerson, ägare till en del af Hollstein och porra delpn af Ditmarsen, hvilken genomfreden i Stockholm, mellan Sverige och Danmark, den 14 Junii 1720, förlorat sin andei af Schlesvig, men icke afsagt sig livarken anspråken på detta land, eller dep haps hus, enligt äldre traktater, tillkomrpan<le nrfsrätt till Norrige, i händelse det Danska regerande huset doge ut, blef år 1725 förmäld med Peter den Stores dotter Anna Petrowna, och lemnade ej mindre dessa sina anspråk, än sin andel i Holstein och Ditmarsen i arf till sin son, sedermera Kejsar Peter III, hvilken upptog dem i den Ryska Kejsaretiteln. Under Kejsarinnan Catharina II afslöt dock dåvarande Storfursten Pau*. år 1773 ett fördrag med Konung Christian VII i Danmark, deri han afsade sig sina anspråk på Schlesvig och afträdde sina andelar af Holstein och Ditmarsen, hvaremot han af Danmark erhöll grefskaperne Oldenburg och Delmenliprst, livilka han åter 1776 skänkte åt Biskopen i Lubeck Fredrik August, sopi härstammade från den Holstein-Gottorpiska yngre linien, pch tillträdde dessa länder som herligdöme. i— Kejsarinnans Titel är lika med Kejsarens.

Riksvapnet är sedan Storfurst Ivan Wa-6ILJEVITSCH I:s tid, eller sedan år 1497, de Grekiska Kejsarenes fordna vapen, pn fläckter, med tre kronor krönt svart örn, med rödnäbb, röda fötter och ntbredda vingar, i gyllene falt. Öرنen håUer i högra klon en gyllene spira och i den venstra det gyllene riks-äplet. Anledning, att antaga det Grekiska vapnet, gaf den omständighet att Ivan var gift med den sista Grekiska Kejsarens Con-stantin Palaeologi brordotter Sophia. Vapnet har dock undergått några förändringar. På bröstet befinner sig i rödt fält Storfurstendömet Moskvias gamla vapen, den helige martyren och segervinnaren JÖran [cB/imbiä IJe^nKOMyneHHK^ h IloÖJiAOHOceerB reopriö] 1 silfver-harnesk, på en hvit häst, gfnom-borrande draken. På vardera vingen befinnas tre andra vapensköldar; till höger: Tsar-dömet Astrachans [ett horizontelt sväfvande, af en Kejsarekrona betäckt blankt svärd i blått fält], Storfurstendömet Novgorods [en gyllene länstol med röd dyna, hvarpå en spira och ett kors ligga, öfver länstolen en ljusstake med tre brinnande ljus, på sidorne ivenne stående björnar, allt i blått fält], och Storfurstendömet Kievvs [Erke-Engelen Michaeli, silfverbeklädd, hållande i högra handen ett gyllene svärd, i venstra en guldsköld, i blått fält]. Till venster: vapnen af Tsar-ciömet Sibirien [tvenne mot hvarandra upprättslående vargar, hållande med ena fram-tassen en krona Öfver sig, och med den andra en båge, b varigenom tvenne korsvis lag-de pilar äro stuckna]; Tsardömet Kasan [en upprätt stående, ferÖnt, svart drake med röda vingar i silfverfält]; och Storfnrstendö-rnet Wiadimir [ett upprättstående krönt, gyllene Lejon, hållande ett silfverkors i fram-raraarne, i rödt fält]. Tiil följe af en ukas af d. 15 Sept. 1832 bor, enär de i Kejsaretiteln uppräknade Tsardömens vapen i Riksvapnet afbildas, äfven Tsardömet Polens vapen der inrymmas. I nyare afbildningar finner man äfven Kasans, Astraclians och Sibriens vapen på högra vingen, och på den venstra i öfversta fältet en hvit, krönt enkel örn i rödt fält, i mellersta en fiäkter örn i guldfält med ett åttkantigt kors i bröstskölden och i nedersta ett upprättstående lejon med svärd i högra och en nedböjd sabel i venstra framramen, hvilka sköldar torde föreställa Polens, Tauriens och Finlands vapen (?). Vapnet betäckes af en kongljj krona och omges af St. Andreae Ordens ked,

Det Kejserliga huset ocli hofstaten.

Alla ur lagligt och af Kejsaren erkändt äktenskap, af Kejserligt blod, födde personerräknas till medlemmarne af Jen Kejserliga Familipn. Titel af Storfurstar eller Storfurstinnor af Ryssland, samt epithetet Kejserlig Höghet tillkommer alla söner, döttrar, barna-t barn, barnabarns barn och barnabarnsbarnabarn till någon regerande Rysk Kejsare. Thron-i följaren erhåller dessutom benämningen Cae-i earevitsch, Caesarernes Son, Kejsarenes ätt^ Jing; dock kan denna Titel» enljgt Kejsarens godtfinnande, äfven tilläggas andra medlemmar af det Kejserliga huset, såsom belöning och utmärkelse för särskilta bedrifter. Alla Je personer af det Kejserliga huset, som stå | Ijermare skyldskap än barnabarns barnabarn till en Rysk Kejsare få epithetet af Furstar och Furstinnor af Kejserligt blod, och Titeli Höghet. Pet Kejserliga husets samteliga medlemmar hafva rummet näst efter Kejsaren och Kejsarinnan; inon; dem sjelfva ger åldern af den familjegren de höra till företrä-r det, inom familjegrenen den personliga åldern. Fremmande prinsar, som genom gifte blifva beslägtade med det Kejserliga huset, bibehålla den dem egna; rang; arftagaren till en Konungathron näst efter Rysslands Thron-följare; en fnrstelig person med

epithetet Konglig höghet anses lika med Kejserliga Högheter, prinsar af lägre regerande ligs likamed Furstarne af Kejsarl. blod. Utom Thronföljaren, som blir myndig vid sexton år, uppnå alla andra medlemmar af det Kejserliga huset myndig ålder efter tillryggagalde 20 år, eller, om de förut träda i gifte, på bröllopsdagen.

Till den Kejserliga Familiens underhåll äro ett antal jordagods, under namn af appanagegods, äfvensom ett genom inkomsterne af desamma besparadt penninge capital anslagne; hvarjemte äfven Riksskattkammaren bidrager till detta behof. Af dessa tillgångar erhålla de manliga medlemmarne af huset ett årligt anslag för hela sin lifstid, de qvinliga så länge de ogifta förblifva, enär de träda i gifte utstyrsel och i händelse de blifva enkor en pension. För Kejsaren och hans hofhållning finnes ej något visst anslag bestämdt, emedan det beror på honom att efter behof bestämma det; så finnas icke heller de Thronföljaren, efter uppnådd mogen ålder, tillkommande summorna uppgifna, men för de öfriga Kejserliga personerne äro följande stadganden gällande: Kejsarinnan uppbär 600,000 Rub. Banco Assignationer, hvilken summa hon äfven under enkoståndet bibehåller så länge hon är bosatt i Ryssland; lemna hon riket minskas den till hälften. Hvar och ett af (le Kejserliga barnen får, under sin minder* årighet, 100,000 Rub. årligen; Thronföljaren under samma tid, utom underhållet för hof-staten, 30,000 Rub. Thronföljarens gemål vid sitt intrade i gifte 150,000 Rub., under sitt en-kostånd, utom underhåll för sin hofstat, 30,000 Rub. Thronföljarens barn under sin minderårighet, eller intill dess de träda i gifte, hvar 50,000 Rub. I utstyrsel få Storfurstinnor, som äro döttrar eller barnabarn till en Kejsare, 1 Million Rub.; barnabarns barn och deras döttrar 300,000 Rub., Furstinnor af Kejserligt blod 100,000 Rub. Alla dessa nu uppräknade summor böra utgå ur Riks-Skattkammaren; men underhållet för Thronföljarens barn, äfvensom andra Storfurstar och Furstar af blodet med deras gemåler och barn, samt Storfurstinnor och furstinnor, sedan de uppnått myndig ålder, utgår ur appanagegodsen och de ur dem uppburna summorna, sålunda att hvarje myndig Kejsarlig Son, med undantag af Thronföljaren, erhåller

500,000 Rubel, deras gemåler 100,000 Rubel, hvilken sednare summa de äfven såsom enkor bibehålla; Kejsarens döttrar ifrån det de blifvit myndiga tills de blifva gifta få 150,000 Rubel; Kejsarens barnabarn af begge könen, prinsar så länge de äro omyndiga och prinsessor tills de blifva gifta 50,000 Rub., efter Vunnen myndig ålder prinsar 500,000 R., prinsessor tills de blifva gifta 150,000 R. Barnabarns gemåler 60,000 Rub., afven sedan de blifvit enkor. Omyndiga barnabarns barn

30.000 Rub., myndige af mankönets jordagods med 30,000 Rub. i årlig inkomst och ett penningeanslag af 150,000 Rub., deras gemåler

30.000 R. Myndiga barnabarns barn af qvin-konket 50,000 R. Barnabarns barnabarn underhållas i sina omyndiga år af sina föräldrar, vid uppnådd mogen ålder få söqerne 100,000 Rub., döttrarne 25,000 Rub. årligen. Aflägs-nare afkomlingar af det Kejserliga huset erhålla, sedan de hunnit till myndiga år, furstarne 50,000 och furstinnotne, så länge de förblifva ogifta, 10,000 Rub. Furstarnes af blodet gemåler uppbära likaledes 10,000 R. hvilken summa de äfven under enkoståndet bibehålla. I allmänhet galler dock den regeln att de åt Storfurstars och Furstars enkor bestämda pensionerne till sitt fulla belopp endast utgå så länge de vistas i Ryssland, lemna de riket minskas pensionen till en tredjedel af det bestämda beloppet.

Hvarje person af det Kejserliga huset som önskar träda i äktenskap, bör dertill hafva Kejsarens samtycke; eri annorlunda ingången äktenskaplig förening anses för olaglig; Äktenskap emellan en prins af det Kejserliga huset, som äger rättighet till thrönföljd, med en person af fremmande trosbekännelse afslutas ej förr än den sednare antagit den Grekiska-Ryska läran. Ingår en medlem af den Kejserliga familjen äktenskap under sitt Stånd [cl. iinjeait, HenniitontHiiL coomjstmcniBen-harö ^ocmofiHcmBaj d. ä. med en person j feom ej hörer till något regerande hus [kl HapcmnyiOLuCMY h.iii B.ia,vtnie.ir>no:uy 40My] j sa förvärfvas åt den sednare ej de det Kejserliga husets medlemmar tillkommande rättigheter.

Alla minderåriga medlemmar af det Kejserliga Familien stå under förmyndarskap^ och äga föräldtarne vid sin död, med Kejsarens samtycke, förordna en förmyndare för sina barn. Saknas ett sådant förordnande tillsättes förmyndaren af Kejsaren, med fullmakt att efter sitt godfinnande förvalta den omyndiges egendom. Efter uppnådd myndig ålder tillträder hvar och en sjelf förvaltningen af sin egendom, biträdes dock till 23 års ålder af

en af Kejsaren tillförordnad Cu-i rator, och får ägaren utan curators samtyckehvarkéit försälja eller forpanta sin fasta egendom.

Uti Kejsarens närvaro blifva den Kejsarliga fainiliens medlemmar högtidligen myndige förklarade, vid hvilket tillfälle de afäggas och underskrifva en ed, deri de låfva trohet mot den regerande Kejsaren och fäderneslan* det, äfveisom mot lagen om arfsföljden och den stadgade familieordningen. Denna af dera undertecknade ed förvaras i Riks-Archivet, med andra det regerande huset förande handlingar.

Den fasta egendom personer af det Kejsarliga huset få ägå, kan vara af fyra slag*. 1) dem personligen tilldelta appanagegoods;

3) genom arf erhållna appanagegoods; 3) andra arfgods; 4) sjelfförvärfvade gods. Egendomsrätten Öfver appanagegoods lider den inskränkning att de ej få efter behag bortbytas och säljas. Ifrån appanagegoods erläggas samma utskylder och onera till kronan, som ifrån adeliga jordagods. Hvarje person af det Kejsarliga huset får förvärfva all slags jord, och dermed enligt lag förfara. Samma rätt till* kommer äfven utländska prinsar, som ingått äktenskap med Ryska prinsessor, i händelse de äro bosatte i Ryssland; flytta de ur riket

höra godsens försäljas. Dock får, med undan' 8tag af Enke-Kejsarinnor och Thronföljares enkor, ingen ifrån Ryssland utföra större Capital än En million Rubel, ädla stenar och annan lösegendom dock oberäknade.

Kejsarinnan äger, äfven under sin gemåls lifstid, förordna om sin fasta och losa egendom; saknas ett sådant förordnande vid hennes frånfälle, så tillfaller egendomen, enligt lag, hennes döttrar och yngre söner; den äldste sonen, som ThronFöljare, ärfvei' ej. Sammalunda förhållas med arf efter Enke-Kejsarinna. Likasom Kejsarinnan, äger äfven hvarje annan person af den Kejsarliga fa-milien förordna om sin qvarlåtenhet, om såväl appanage- som andra gods, och derpå förskaffa sig Kejsarens sanction; saknas ett sådant testamente, eller har det ej vunnit Kejsarlig bekräftelse, går egendomen i arf efter bestående lagar.

Twister om egendom, tillhörande den Kejsarliga familien, afgöras vid Rikets allmänna domstolar, i enlighet med den bestående rättegångsordningen; med appanagegoods äger samma förfarande rum som med kronogods, dock kan intet appanagegoods lagligen frantagas dess ägare förr, än Kejsaren bekräftat en sådan åtgärd»Den regerande Kejsaren bör vördas som det Kejsarliga husets öfverhufvud, och är dess ständige vårdare och beskyddare, livarje inedlem af huset ar honom, såsom husets huf-vudman och sjelfherrskare fullkomlig vörnad, lydnad, hörsamhet och undergifvenhet skyldig. Som obrottslig underpant för alla åt hvarje medlem af Kejsarehuset förlånade företräden, åtgäges dem en fredlig sammanlef-nad och bibehållande af lugn och enighet inom fatnilien. Bryter någon häremot, äger Kejsaren magt skilja den olydige ifrån de honom af lagen tillagde rättigheter och med honom såsom en ohörsam förfara.

Den Kejsarliga Hofstaten står under Ministerns för Kejsarliga huset tillsyn, är talrik och lysande, samt indelas i sju staber, för hvilka år 1836 stodo i spetsen: tvenne Öfverkammarherrar, tvenne Öfverhofmarskal-ker, tvenne Öfverställmästare, tvenne Öfver-jägmästare, en Öfverhofmästarinna, en Öf-vermunskänk och en Öfverhofmästare. Till hofstaten höra vidare Kammarherrar (år 1836: 166), General-Adjutanter, Flygeladjutanter, Statsdamer, Kamrnarjunkare, Hoffröknar, och en mängd tjensteman och betjente. Under Kejsar Alexanders första regeringsår uppgick hofbetjeningena antal till 3858 personer och hofvets underhåll besteg sig till 3,3(>S,80Ö Kub. B. A., dess nuvarande personal och underhållskostnad kanier inan ej. Bland det Kejsarliga liofvét omedelbart underlydande förvaltnings-auctoriteter bora nämnas: Appä-nage-Bepartementet, hvilket har sig förvaltningen af appanagegoodsen ombetrodt; och det Kejsarliga Cabinetet so in Ombesörjer Kejsarens privat-ärender, förvaltar den Kejsarliga handcassan förbehållna medel; har tillsyn öf-ver åtskilliga Kejsaren speciellt tillhörande bergverk, fabriker, manufacturer, uj. m.

Ridtiareortinari

Före Peteei den Stores tid funnos inga ordnat i Kyssland, han införde bruket att såsom belöning för medborgerliga fortjenster utdela ordnar. De äro följande: 1) St. Andreæ orden [öp^em. Cb. Anocmo.ia AH^pea nepBoaBaHHaro, den först kallade hel. Apostelen Andreæ O.] stiftades af Pe±eb den 30 Nov. 1698, och är den

förnämsta af Rysslands ordnar. Kejsarinnan Akäa förnyade denna orden och försåg den med Statuter.

Ordenstecknet består af ett mörkblått emailleadt guld kors nti en fläckter med tre kronor smyckad örn* i hörnet med bokstäfverne S. A. P. K. d. ii. Sanctus Andreas Patronus Russiae, hängandevid ett bredt himmelsblått vattradt bamlt som bäres öfver högra axeln. På motsidan af Öرنen står inscriptionen 3a Btpy. h Btp-Hocmi, för tro och trohet. På venstra sidan af bröstet bära Riddarene en åttkantig silf-verstjerna med ett blått af en kunglig krona betäckt kors, i hvars midt ordens-devisen med guldbokstäfver befinner sig.

2) Den 24 Nov. 1714 stiftade Peter d. Store, till sin andra Gemåls ära, den qvinliga St. Catharine Orden [O. C». Be-mKOMyNeHimbi pbamepimbi]. Ordenstecknet består uti ett rödt band med silfver infattning öfver högra axeln, ett hvitt kors, hållet * hand af den hel. Catharina, uti ett gyllene rödt emaille-radt fält; uti midten af dpt större korset ett tnindre med strålar prydt kors, och ti ti korgets ändor bokstäfverne D. S. P. R. [Domine salvum fac I^egem]. Samma devis läses på ordensbandet. På venstra bröstet bäres en åttkantig silfver-crachan, i hvarg mjdtt ett gilfverkors i rödt fält befinner sig med ora-skrift: aa jioSoBb n ome^iecuieo [för karlek och fosterland]. Orden sönderfaller i tvenne classer, första classen med stora korset, det andra med lilla korset.

3) Alexander Netvsiy Orden [O. Cb. Knaatf A-ieKcaif^pa HkBCKarol], stiftad af Pe-te ii d. St, 1722 och benämnd efter Fursten i Novgorod, sedermera Storfursten Alexander Jaroblavitsch, hyilken 1240 besegrade Syenskarne vid floden Neva och deraf undfick binamnet Newskji. Orden utdelades först af Kejsarinnan Catharina I, Ordensinsigni-erne äro ett högrodt band öfver venstra axeln, ett rödt emailleadt kors, i inskrifningarne af korset en flackter örn, och i midten den hel, Alexanders bild till häst; på motsidan furstens namnchiffer i hvitt fält. På venstra sidan af bröstet en åttkantig silfvercrachan i inidten med furstens namnchiffer, med omskrift: oa mpyARi h omenecniBQ, for mödor och fosterland. Alla Riddare af Andreae or* den äro tillika Riddare af denna orden.

4) St. Annae Orden, stiftad, år 1736, af Hertig Carl Fredric af Holstein, till sin gemål Anna Petrownas ära; kom genom deras son Peter III till Ryssland, och förklarades af Sonesonen Kejsar Paul 1797 for en Rysk orden. Den indelas i fyra ola»ser; insignier-ne för första classen äro ett rödt band med gui kant Öfver vänstra axeln med vidhängande rödt kors, hvarpå den hel, Annas bild frainställes. En silfvercrachan med ett rödt kors i midten och omkriften: Amantibus Ju-stitiara, Pietatem, Fidem, bäres på högrabrostet. Andra classen bär korset i smalare rodt band kring halsen, den tredje i knapphållet. Fjerde classen bär ett dylikt kors, som är afbildadt på första dassens crachan, uppå värjan och utdelas detsamma endast för militaira förtjenster. Lägre militair-grader erhålla äfven St. Annae ordens jnedaille.

5) St. Georgs Orden, [Op^cm. Cb. Be-niKOMyNeimKa h IloSk.ioHociia Teoprin,' den hel. Martyren och segervinnaren Georgs Oj, stiftad af Kejsarinnan Catharina II år 1769, till belönande af militairisk förfjenst. Den indelas i fyra classer: den första och andra dassens insignier äro ett fyrkantigt gyllene kors med de» hel. Georgs namnchiffer i mid-ten och omkrift: an c-iy^dy h xpadpocmb, for tjenst och tapperhet, på venstra bröstet, och ett brandgult och svartrandigt band med vidhängande hvitt emailleadt, i midten med Tsardomet Moskvvas vapen beprydt, kors. Bandet bäres af första dassen Öfver högra axeln uppå västen, af andra dassen om halsen. Tredje dassens Riddare bara endast det hvita korset i något smalare band på halsen, och fjerde dassens i knapphållet. Första classen kan endast förtjenas enar man som anförare vunnit en seger öfver rikets fiender eller er-jäfrat en fästning; år 1835 bars denna dassendast af 5 Riddare, Europas utmärktaste fältherrar. — Sedan 1801 utdelas åt lägre militair-grader for bevisad trogen tjenst eller tapperhet St. Georgs Ordens medaille,

6) St. JVLadimirs Orden, [O. Ce. PauHoa-. nocrio.it.naro Kha3&& B.ia^HMnpa, den helige Apostellike Furst AYladimirs O.], stiftad 1782! af Kejsarinnan Catharina II och indelad i fyra classer. Insignierne för första och andra classen ärn en åttkantig crachan med ömsom silfver- och guld-strålar, i hvars midt, i svart falt, de Ryska bokstäfverne C. P-1\ B, [d. a. Cb. Pcinioariocmovibiitiä Kimas [-B.ku,h-Ninprfj]-] {+B.ku,h- Ninprfj}+} stå med omskrift: no.i&3a, neems h cnaBa: gagn, ära och beröm, på vänstra brostet; ett morkrödt band med svarta kanten med vidhängande rödt emailleadt guld kors, i hvars midt Furst Wladimirs namnchiffer, inom en hermelins mantal, framställes. Bandet bares af första classen öfver högra axeln öfver yästen, af andra classen

kring halsen. Tredje och Fjerde classerne bära endast korset, den förra på halsen, den sednare i knapphållet, uti smalare band.

1) Hvita Örns Orden, ursprungligen Polsk, uppgifves vara stiftad af Konung Wladislaw I år 1325, förnyades af Konung August II 1105, och upptogs 1832 bland an-

talet af (le Ryska ordnarne, Dess insignier äro en åttkantig guld-crachan på vänstra bröstet, och ett mörkblått vattradt band öfver venstra axeln, med vidhängande ordens-tecken, föreställande en svart krönt fläkt örn, med gyllene hufvuden; intill bröstskölden, inom en guldstjärna, ett rött kors, liksom en enkel hvit Örn belinner sig,

8) St. Stanislai Orden, stiftad år 1765 af Konung Stanislaus Poniatowsky, 1815 delad i 4 classer och 1832 upptagen bland Ryska ordnar. Första classens insignier äro en åttkantig silfver-crachan med bokstäfverne S. S. (Sanctus Stanislaus) i bröstskölden på vänstra bröstet, ett rött vattradt band med hvita kanter öfver vänstra axeln och dervid hängande rött emailleadt kors med mellan stående örnar. Andra classen bär åtföljande crachan och korset vid smalare band om halsen, tredje endast korset om halsen och fjerde i knapphållet,

Administration,

I. Allmänna Auctoriteter.

I) Rikskonseillen, [roey^apcmBeiiHi.]i] COBtrnuJ, inrättad den Januarii 1810 af Kejsaren Alexander, utgör det högsta rådslåret

talet af (le Ryska ordnarne, Dess insignier äro en åttkantig guld-crachan på vänstra bröstet, och ett mörkblått vattradt band öfver venstra axeln, med vidhängande ordens-tecken, föreställande en svart krönt fläkt örn, med gyllene hufvuden; intill bröstskölden, inom en guldstjärna, ett rött kors, liksom en enkel hvit Örn belinner sig,

8) St. Stanislai Orden, stiftad år 1765 af Konung Stanislaus Poniatowsky, 1815 delad i 4 classer och 1832 upptagen bland Ryska ordnar. Första classens insignier äro en åttkantig silfver-crachan med bokstäfverne S. S. (Sanctus Stanislaus) i bröstskölden på vänstra bröstet, ett rött vattradt band med hvita kanter öfver vänstra axeln och dervid hängande rött emailleadt kors med mellan stående örnar. Andra classen bär åtföljande crachan och korset vid smalare band om halsen, tredje endast korset om halsen och fjerde i knapphållet,

Administration,

I. Allmänna Auctoriteter.

I) Rikskonseillen, [roey^apcmBeiiHi.]i] COBtrnuJ, inrättad den Januarii 1810 af Kejsaren Alexander, utgör det högsta rådslårende collegium, som äger öfverlägga och af-gifva betänkande öfver nya lagförslag samt andra åtgärder och förbättringar i rikets inre förvaltning, öfver hvilka Kejsaren kan finna nödigt, att inhemta dess utlåtande. Ärenden beträffande rikets förhållande till utländska makter äro dock uttryckeligen uteslagna från dess befattning. Rikskonseillen utgöres af alla fullvuxna Storfurstar, samtliga Ministrar och andra af Kejsaren speciellt till Ledamöter utnämnda Statsmän, Generaler och Amiraler, till ett antal af omkring 40 personer, Rikskonseillen indelades ursprungligen i 4 departement, nämligen: a) för lagstiftning, b) för militär-ärenden, c) för civil- och kyrko-ärenden och d) för Statshushållning; sedermera har ett femte departement, för Konungariket Polens angelägenheter, tillkommit. Efter målens beskaffenhet behandlas en del af dem uti de särskilda departementerna, en annan del uti conseillens allmänna sammankomster. Vid de allmänna sammanträden förer Kejsaren själf ordet och, i hans frånvaro, en dertill särskilt utnämnd praesident; departementerna hafva hvar sin särskilda ordförande och 4 eller 5 Ledamöter, En del medlemmar deltaga blott i de allmänna sammanträden, utan att tillhöra något departement, men alla Departements-Ledamöter deltaga äfven uti plenar-sammanträden. Till befrämjande af målens gång utnämns

en af Riksrådet lyder under detsamma

ett Rikscancelli som förestås af en Riks-Secreterare. Vid hvarje departement finnes i samma ändamål en Stats-Secreterare med sina biträden. Under Riksconseillen lyder äfven Supplik-Commissionen, livilken sönderfaller i 3 Sectioner: a) för klagomål, b) böneskrifter om belöning eller nåd, c) projecter.

II. Den dirigerande Senaten [npannmeAh-ciriByioHUH ceHamt] inrättades af

Peter den Store och bestod då af Riks-Can-cellern, Vice Cancellern och nio Rojarer; efter undergångna åtskilliga förändringar, fick densamme år 1802 sin nuvarande organisation och verkningskrets, samt utgöres af ett obestämt antal af omkring 100 eller 120, ur de tre första rangclasserne, af Kejsaren utsedde Ledamöter. Senaten är den högsta Jagski-pande auctoritet i Riket, hvars makt endast Kejsaren äger inskränka, den kungör alla Kejsrerliga förordningar, tillser att de efter-lefvas och befordrar dem till verkställighet; alla allmänna domstolar lyda under densamma, den upptager och afgör som öfver-revi-> sionsdomstol alla civil- och criminal-mål, hartillsyn öfver rikets inkomster och utgifter, och bör vårda sig om medel till lättande af folkets behofver, om bibehållande af allmänt lugn och förekommande af laglöshet uti alln förvaltningsgrenar. Senatens förnämsta befattning är derför att vara lagarnes vårdare, xpaHHMe.iB aaKOHOBX. Kejsaren är Pfaesident i Senaten. Ministrarne äro sjelfskrifna Ledamöter, likaså General- och Krigs-Gouver-neurerna då de vistas i Hufvudstäderna, och äga de då bi vista ej mindre plenar-sammam träden, än departementernes sammanträden, der deras Gouvprnementer rörande ärender behandlas. Senaten indelas i nio Departementier; hvarje Departement kan efter uålets beskaffenhet utgöra ett odeladt helt, eller sönderfalla i Sectioner. Senaten har sitt säte i Rikets begge hufvudstäder, sex af dess Departementier i St. Petersburg och tre i Äjoskva, Hvarje Departement har sin särskilda verkningskrets, dels bestämd till ett visst slag af ärender, dels till ett visst antal detsamma underlydande Gouvnementer, Antalet af Ledamöter i hvarje Departement är obestämdt och beror på Kejsarens godfinnande. Till Pleni-sammanträden förena sig bestämda Departementier, men ej alla; Departementierne i St. Petersburg utgöra tvenne Plenar-sessioner, i Moskva en. Till första Départementet [livilket residerar i St. Petersburg] befattning, och der alla Ministrar häfva säte, hvar allmänna Styrelse-åtgärder; det andra, tredje Och fjärde, med säte i St. Petersburg, och det sjunde och åttonde i Moskva behandla värdjade civila mål, det femte i St. Petersburg och det sjätte i Moskva brottmål, och det nionde i St. Petersburg; Landtmäteri-ärender, MeajeiJbin: Äbjin. Det första, andra och tredje Départementet i St. Petersburg Utgöra en plenar-session, det fjärde, femte och nionde deti andra; den ena plenar-session i Moskva utgöres af alla tre der befintliga Departementet. Den första plenar-session i St. Petersburg uppfår mål som, genom nådeansökningar om ändring uti Senats-Departementernes vidtagna beslut, kommit till Kejsaren och hvarofvef Densamme velat höra Senatens utlåtande; mål som fordra stadgandet af en ny lag eller förklaring af en gammal; kronans oeconomie-mål, (Vt-åå conpaa;eHHi,ia c:b Ka3enHt>iM,& immepecoMT.), bekräftar Adelskap, befordrat till civil-räng ända till sjette classen och dömmar öfver Senatorefns tjenstefel. Andra plenar-sessionen behandlar sådana mål, som, i anseende till uppkommen olikhet i meningarne inom Departementierne, blifvit till dessdecision öfverlemnade. Plenar-sessionen i Moskva förenar begge sessionernes i St. Petersburgs funktioner, dock med den inskränkning* att den ej upptar kronans oeconomie-mål, ej bekräftar adelskap och icke befordrar till rangclass. För att fatta ett beslut böra Ledamöterna i ett departement vara enige; inträffar dissensus* öfverlemnas målet till plenar-sessionens afgörande. Mål kunrtat afgöras af minst tre Ledamöter. I Senatens allmänna sammanköister gäller ett beslut* då det blifvit fattadt af tvåtredjedelar af de närvarande Ledamöterna. Ifrått Senatens dom får ej vädjas, utom i några få bestämdt utstakade fall. Tillsynen öfver ärendernes lagenliga behandling och fortgåttig tillkommer Justitiæ-Ministriem såsom Senatens General-Procurator, hvilken i Moskva och uti de särskilda Departementierne i St. Petersburg biträdes af Öfver-Procuratorei*.

Bland andra* Senaten omedelbart underlydande, och med densamma sammanhängande auctoriteter bör nämnas Heroldien* hvars åliggande det är, att förskaffa sig en noggrann kännedom om de adeliga släakterne i riket, att förteckna deras härkomst och vapen uti vapenboken, att upprätta ett allmänt register öfver alla adelsmän, och öfver de af adelntill undfående af civil-tjenst föreslagna candidater, utfärda diplomer öfver tilldelade vardigheter, nådebref och privilegier, samt att föra räkning Öfver de för dessa uådeväisningar inlupna summor.

III. Riks-Ministerium [rocy^apcmBeiffloe MmiHcrnepcmBo] utgöres af 8 Ministrar och i af dem oberoende

Generai-Directeurer. For att Öfverlägga om allmänna riksangelägenhe-ter sammanträda dessa, under Kejsarens ordförandeskap, eller, i hans frånvaro, under en särskild praesident, i ministerrådet eller ministern, der äfven andra af Kejsaren utnämnde ständige Ledamöter hafva sate. Pro-tocollet vid dessa sammanträden föres af en Riks-Secreterare. Oberoende af denna comi-té, förvalta dock Ministrarne de dem åliggande skiljda functionerne. Ministerierne och General-Directionerne äro följande:

a) Ministerium för det Kejsarliga hofvet, [MHHncmepcmBO IiimcparnopcKaro utsopa], hvars befattning det är att förvalta alla de ärender som omedelbart rora det Kejsarliga hofvets oeconomie, byggnaderne i Kejsarliga Residensstäderna och på Lustslotten, m. m.

b) Ministerium for Utrikes ärenderne [m. Hiiocmpannnixa. ato], hvars åliggande är ledningen af Rikets förhållanden till utrikes mäkter. Chef för (letta ministerium af Riks-Cancellern, eller, då ingen sådan finnes^ Rikets Vice Canceiler. Under honom lyda Collegium for de yttre ärenderne och missio-nerne vid de utländska makterna. Till underhållande af de diplomatiska och commer-ciella förbindelserna, äro af Ryssland på utrikes ört anställda: Tre Ambassadeurer eller sändebud af första rangen, nemligen i Wien> Paris och London; sjutton af andra rangen eller såkatlade befullmäktigade ministrar, ministres plenipotentiers, nemligen i Berlin j Stockholm, Köpenhamn, Haag, Madrid, Lis*-sabon, Turin, Rom, Neapel, Constantinopel* Miinchen, Dresden [utom för Sachsen äfven Sändebud for liannover och Braunschweig, Stuttgart, Frankfurt am Main [sändebud vid Tyska förbundsdagen och i Churhessen, i Washington, Rio Janeiro och Teheran; sju minister-residenter och chargés d'affaires i Schweitz, Carlsruhe, Florens, Weimar, Hamburg [för de Hanseatiske städerna och [-Oldenburg], -] [+Oldenburg], +] i Athen och Lucca. Dessutom General-Consul, Consul eller Vice Consul i Europas, Asiens och Amerikas förnämsta hamnar.

c) Krigsministerium, [BoeHnoe [-miHHcmep-cihbo], -] [+miHHcmep- cihbo], +] vårdar Rikets krigsmakt till lands»och under detsamma lyda alla landtarmen styrande auctoriteter i iliket. Sedan år 1832 har krigsministern äfven den function, som förut tillhörde chefen för Hans Majestäts General-Stab för landtarmen. Till GeneralStaben räknas dessutom General-Faitygmästarer, General-Inspectoren för ingenieur-väsen-det, General-Quartiermästarer, Dejournement-ralen, Befälshafvaren för Hans Majestäts Hufvudquartier, Chefen för Krigscancelliet, General- och Flygel-Adjutanter, General-Inspector för arméns hälsovård, arméns Öfverprest m. fl. Genom Krigsministern anmälas krigsärenderne hos Kejsaren, och emottagas de Kejsarliga befallningarne. Krigsministern styrer arméns angelägenheter dels ensam, dels i förening med krigscollegium. Krigsministern underlydande förvaltnings-auctoriteter äro: General-Stabens Departement med det Topographiska krigsdepot och den Topographiska corpsen; Inspecteurs-Departementet, som bestyrer om utfärdande af Kejsarens och Krigsministerns befallningar och deras afsändande till de särskilda armécorpserna, sörjer för arméns komplettering o. s. v., Medicinal-D., Militair-Coloni-D.; Krigsvetenskaps-comité, Auditoriat - D., Artilleri - D., Ingenieur - D.,

Proviant-D.; Commissariats - D. in. m. Kej-

9sären utnämner till de högre militairgraderne, ministern till lägre officersrang.

d) Sjöministerium, [iviopcKoe MHHHcmep-cmBoJ vårdar rikets krigsmakt till sjös under ledning af Sjö- eller Marine-Ministern. Denne delar dock tillsynen Öfver sjöväsendet med Chefen för Marihe-General-Stabsbeu, hvilken är mellan - person mellan Kejsaren och Sjöministern, hos den förre föredrager den sednares rapporter och meddelar de Kejsarliga befallningarna. Under Chefen för General-Staben lyda afven a) den hydrographiska GeneralStyrelsen, och hydrographiska depot, b) Inspecteurs-Departementet, som utfärdar de Kejsarliga förordnanderna, c) Auditoriat-D.,

d) Sjövetenskaps-comité m. m., hvaremot under Ministern lyda a) Amiralitets-collegium, som svarar mot krigscollegium vid landtarmen, b) General-Intendents-styrelsen, som ombesörjer flottans økonomi och hvarili Skeppsbyggeri-, Commissariats- och Artilleri-Departementerna; c) Flottans medicinalstyrelse, d) Departementet för de till skepps-byggnad anslagne skogar m. m. Det synes således som Chefen för Marine-General-Staben i allmänhet hade sjöväsendets och nautikens vetenskapliga, men Sjöministern dess practiska

och oeconomiska sida sig ombetrodd.e) Ministerium för inre ärenderne, [jijh-ttHCinepemRO BHympoHHbixi> 4£.,irb], äger att trafFa åtgärder till bibehållande af lugn och säkerhet i riket, att draga försorg om landt-oeconomien och industrien i allmänhet, samt otn offentliga byggnader, och har styrelsen Öfver de i Hyssland bosatte colonisterne sig Ombetrodd. De under detta ministerium lydande styrelse-auctoriteter aro derfÖre a) Polis-Departementet, hvars befattning namnet redan utviser; b) Oeconomie-D. som har tillsyn Öfver stads- och landt-magazinerne, Öfver de allmänna försorgs-collegierne, samt att I allmänhet sörja för tillräcklig tillförsel på lifsförnodenheter till alla delar af riket; c) Allmänna rikshushållnings- och byggnads-De-partementet; d) Medicinal-D. e) Medicinska Akademierne, Ministern för inre ärenderne leder Gouvernementernes förvaltning, och Gou-vernements-styrelserne hafva att af honom emottaga befallningar, han leder äfven adels-och borgaresammankomsterne. I anseende till arendernes mängd biträdes inrikes-ministern af en minister-adjoint.

f) Justitie-Ministerium, [MHHHCmepemBo jocmnuiii] har, som controllerande aucloritet, tillsyn Öfver rättvisans lagenliga skipande i riket, utan att dock sjelf utgöra någon dom-stol. Detta ministerium delas i tre expeditioner: a) för i Senaten anhängige mål; b) för rättvisans skipande i provinserne; c) heroldie-mål. Under justitie-ministern lyda: a) arf-departementet, som sysselsätter sig med arfs-mål; b) Iandtmäteri-cancelliet.

g) Ministerium för folk-upplysningen, [MmiHcmepcmBO napo^iiao npocEtineninJ har att vaka öfver den allmänna bildningen och vettenskapernes förkofran i riket och ar således den Öfversta förvaltnings-auctoritet för alla allmänna vettenskapliga och konst-instituter, för Academierte, Universiteterne, ocli Skolorne, har tillsyn Öfver Bibliotheker, Bokhandel, Boktryckerier och Censurväsendet. Undantagne från upplysnings-ministerns jurisdiction äro sådana vettenskapliga inrättningar, hvilka uttryckeligen blifvit underlag-de en annan auctoritet, såsom de andeliga och krigs-skolorne. Under detta ministerium lyda derfore: a) Departementet för folk-upplysningen, b) Censur-Öfverstyrelsen, c) Vettenskaps-Akademien, d) Ryska Akademien,

e) Öfver-Skolstyrelsen, f) Paedagogiska institutet m. h.

h) Finans-Ministerium, [MHHicmepcmBO a>HHaHCOBi.J förvaltar rikets inkomster ochutgifter; derfÖre höra till Finans-Ministerns embetskrets också kallorne för Rikets inkomster och uppbörden, äfvensom fördelningen af densamma till de särskilta behofven. Vidare vårdar han rikets creditväsende i allmänhet ; Commissionen för riksskuldens afbe-talande, Bankerne m. m. lyda under honom. Finans-Ministerium indelas 1 a) Depart. för kronans egendomar [4en. rocy^apcmBeHHbixt nniymeertiBb] som har förvaltningen öfver krono-bÖnderne, kronans oeconomiska inrättningar [xo3aHcmBeHHLiH aane^enin]; arrendegods, krono skogar, colonister m. m. b) Bergverks- och Salt-Departementet, c) Dep. för ntrikes handeln; d) D, för utskylder och deras uppbörd; e) D. för manufacturer och den inre handeln; f) riks-skattmästare-embetet.

i) Rikscontrollen, [rocy4apcmEHni>iH [-koit-mpo.ib]-] {+koit- mpo.ib}+} äg«r att revidera och controllera samteliga räkenskaper öfver Riketg inkomster och utgifter. Dess chef är Rikscontrolleuren, Under honom lyda expeditionen for räknings-revision; krigsräknings-expeditionen; kontroll-departementet för sjÖräkenskaperne m. fl. hvil-kas chefer, under Rikscontrolleurens praesi-dium, utgöra rikscontroll-conseillen.

k) General Post-Directionen, [FiaBnoe ynpac.ieiie nosmi] leder, under General Post-Directorn [r.jaBHOHaua.it.crnByFoiitin] som chef, postverket och skjuts-inrättningen, ined allt hvad dertill hörer. Till postverket höra a) General Post- Conseillen, hvilken, under General Post-Directorns ordförandeskap, äger att yttra sig öfver nya lagförslag och inrättningar inom postverket, hvaröfver ministerrådet velat inhemta dess utlåtande, och sålunda kan anses som den lagstiftande aucto* riteten inom postverket, hvaremot b) PostDepartementet, hvars chef tillika är Post-Director i St. Petersburg, har den egentliga styrelse-detaillen. Med afseende å postförvaltningen är riket deladt i elfva districter, hvart och ett med en Districts-Post-Inspector i spetsen; hvarutom Petersburgska och Mo-skovska Gouvernemente hafva hvar sin skiijda postförvaltning.

l) Directionen för icke grekiska trosför-vandters kyrko-ärender är för närvarande, såsom ett särskilt Departement, [/ten. Ayxon-iifjIxt, A-fejrb nHOcmpaHHbixB ncnontAaninj, förenad med ministerium för inre ärenderne, samt delas uti tre sectioner 1) för Catholi-kers, unierade Grekers och Armeniera, 2) för protestantiska trosförvandters och 3) för icke christna secters religions-ärender.m) Directionen för väg- och vatten-com-

municationen, [TaaBHoe ynpaB-ieme nyraeft eooÖmeHifl], som utgöres af 1) General-Di-recteuren [r.iaBHoynpaB^nioiniHj, 2) Con-seillen, såsom rådslående auctoritet Directeu-ren till biträde vid nya anordningars vidtagande och andra viktiga åtgärder, hvarmed ett revisions-contoir är förenadt; 3) Departementet, hvilket äger leda verkställigheten af beslutna och anbefallta åtgärder; 4) väg-och vattu-communicationens stab m. fl. Undervisnings-anstalter till bildande af ingenieurer och conducteurer för detta verk, lyda under Directionen. Hela riket är deladt i tio väg-och vattu-communications-districter,

IV. Den heligst dirigerande Synoden, [CB/imeSmiH npaBHine.ii,cinByjoiE(iH chho^bJ, i St. Petersburg, är den Grekisk-Ryska kyrkans högsta styrande auctoritet, äfvensom dess högsta andeliga domstol; hela andeligaståndet lyder under densamma och den behandlar i högsta instans alla dess kyrka rörande religions och trosärender, äfvensom andra dermed sammanhängande inål, såsom hädelse mot Gud, trolldom, kätteri, spådom, äktenskap i förbjudna leder, äktenskapsskillnad, våldsam invigning till kloster-ståndet, o. m. dyl. Ledamöter i densamma äro en Metropolit, tre Erkebisko-par, en Biskop, Kejsarens Bikt-fader, en Ar-chimandrit, Arméns och Flottans Öfverste-Prest och en Proiojerej. Synodens Öfver-procurator eotrollerar målens lagenliga behandling. En afdelning af Synoden linnes äfven i Moskva, hvarifrån dock får vädjas till Synoden i St. Petersburg. Under Synoden lyda Commissionen for de andeliga sko-lorne, den andeliga bok-censuren, m. in.

B) Styrelse auctoriteter for Rikets särskilda provinser.

I anseende til provincial-styrelsen äger skiljaktighet rum emellan sådana gouverne-menter och provinser, som styras enligt den for Riket gifna allmänna författningen, och sådana som, i en eller annan del, uti sin förvaltnings-och lagskipnings-form derifrån af-vika. Till det förra slaget höra Gouverne-jnenterne 1)Archangel, 2)Astrachan, 3) provinsen Bialystok, 4) Wilna, 5) Witebsk, 6) Wladiinir, 7) Wologda, 8) Wolhynien, 9) Woronesch, 10) Wjätka, 11) Grodno, 12) Jekaterirtoslov, 13) Kasan, 14) Kaluga, 15) Kiew, 16) Kostrotna, 17) Kursk, 18) Minsk, 19) Mohilev, 20) Moskva, 21) Novgorod, 22) Nischegorod, 23) Olonetz, 24) Orenbarg, 25) Orel, 26) Pensa, 21) Perm, 28) Podo- par, en Biskop, Kejsarens Bikt-fader, en Ar-chimandrit, Arméns och Flottans Öfverste-Prest och en Proiojerej. Synodens Öfver-procurator eotrollerar målens lagenliga behandling. En afdelning af Synoden linnes äfven i Moskva, hvarifrån dock får vädjas till Synoden i St. Petersburg. Under Synoden lyda Commissionen for de andeliga sko-lorne, den andeliga bok-censuren, m. in.

B) Styrelse auctoriteter for Rikets särskilda provinser.

I anseende til provincial-styrelsen äger skiljaktighet rum emellan sådana gouverne-menter och provinser, som styras enligt den for Riket gifna allmänna författningen, och sådana som, i en eller annan del, uti sin förvaltnings-och lagskipnings-form derifrån af-vika. Till det förra slaget höra Gouverne-jnenterne 1)Archangel, 2)Astrachan, 3) provinsen Bialystok, 4) Wilna, 5) Witebsk, 6) Wladiinir, 7) Wologda, 8) Wolhynien, 9) Woronesch, 10) Wjätka, 11) Grodno, 12) Jekaterirtoslov, 13) Kasan, 14) Kaluga, 15) Kiew, 16) Kostrotna, 17) Kursk, 18) Minsk, 19) Mohilev, 20) Moskva, 21) Novgorod, 22) Nischegorod, 23) Olonetz, 24) Orenbarg, 25) Orel, 26) Pensa, 21) Perm, 28) Podo-lien, 29) Pultava, 30) Pskov, 31) Rjäsan, 32) St. Petersburg, 33) Saratov, 34) Sim-birsk, 35) Slobodiska Ukrain, 36) Sniolensk, 37) Taurien, 38) Tambov, 39) Tver, 40) Tula, 41)Cherson, 42) Tschernigov, 43) Ja-rosiav. Till det senare slaget räknas I. Oster-sjo-Gouvernementerne Liäand, Estland och Kurland, II. Sibirien, III. Provinsen Kaukasien, IV. Transkaukasiska länderne paKaiiuaa-CKifi Kpaiij, V. Bessarabien, VI. Kosack-hä-rarnes och VII. de Nomadiska folkslagens länder.

Med afseende å provincialstyrelsen indelas riket i General-Gouvernementer, af hvilka hvart innefattar omkring 3 —5 Gouver-nementer, och var General-Gouverneurnes antal år 1834: 13, hvilka hade sina säten i St. Petersburg, Moskva, Tver, Riga, Smo-lensk, Kiev, Odessa, Nischegorod, Orenburg, Perm, Tiflis, Tobolsk och Irkutsk, hvartill än General - Gouverneuren af Finland, som den fjortonde, kan räknas. Enligt 1836 års hof-calender funnos följande General-Gouver-nement: 1) Archangel, Oionetz och Wolog-da; 2) Lifland, Estland och Kurland; 3) Wi-tebsk, Mohilev och Smolensk; 4) Grodno, Minsk och Bialjslok; 5) Podolien och Wol-hjnien; 6) Tschernigov, Pultava, Charkov; 7) Nya Ryssland och Bessarabien; 8) Kaukasiska Provinserne; 9) Vestra- och 10) Östra Sibirien. Krigs-Gouverneurer med tillsyn af-ven öfver den civila förvaltningen [BoeHHBie

ryoePHamopM ynpaB-iaiomie rpaHi^aHCKOio nacmiroj voro på samma tid i Wilna [hvarä Krigs-Gouverneur tillika var General-Gouverneur af Grodno, Minsk och Bialystok], Kiew, Kursk, Tula, Jaroslavl, Nischegorod, Kasan, Orenburg och Astrachan, samt General-Krigs-Gouverneurer i St. Petersburg och Moskva. General-Gouverneurerne höra samteligen till militair-ståndet, äro minst af General-Lieufenantens rang, och hafva den högsta tillsyn öfver hela, såväl militära, som civila styrelsen inom sina districter. Alla militära och civila auctoriteter lyda under dem och äga att till dem afgifva berättelse, samt att af dem emot-taga befallningar. General-Gouverneurerne lyda under Senaten och Ministrarne, men kunna, för felaktigt förhållande, endast af Kejsaren tilltalas. De begge General-Gouverneurerne i Sibirien hafva hvar sin General-conseil, bestående af Sex af Kejsaren utnämnde Ledamöter, sig till biträde.

Under General-Gouverneurerne styras de enskilda Gouvernemenierne af Civil-Gouverneurer, hvilka inom sitt område i det närma-ste hafva alla de civila funktioner, som General-Gouverneurerne inom sitt större territorium. „Gouverneuren blir vara de Kejsar-”lig» lagarnes vårdare, en befrämjare af det ”allmänna bästa, de förtrycktas beskyddare, ”bör i alla sina handlingar visa välvilja och ”kärlek för folket,” heter det i Kejsarinnan Catharina II ’instruction for Gouvernemen-ternes förvaltning. Han äger hafva tillsyn öfver: 1) polisen och ordningens bibehållande 2) domstolarne inom Gouvernementet, stadfästa deras utslag och befordra dem till verkställighet eller ock, i vissa fall, befordra dem till Senatens skärskådande; 3) Gouvernemen-tets räkenskaps verk; 4) de så kallade kamrarna för allmän omsorg; 5) medicinal - förvaltningen, samt 6) i samråd med Universiteterna och Gouvernements-Skol-Directorerne, öfver undervisningsverken, m. m. Gouverneuren förer ordet i den så kallade Gouvernements-regeringen [ry^epncnoe npasjenie], hvilken utgöres af tre eller fyra Regeringsråd och en Assessor, samt har det åliggande att biträda Gouverneuren i dess befattning. Det äldsta regeringsrådet bär namn af Vice Gouverneur och förrättar, då Gouverneuren är frånvarande eller hindrad, dess funktioner. Ar General-Gouverneuren närvarande i Gouvernements-regeringen, så är han tillika Ordförande och Gouverneuren intager sin plats som Ledamot.

Gouvernementets penningeverk och oekonomi förvaltas närmast af ett så kalladt kamera 1-hof [Kasaann naaina] bestående af Ordförande och ett efter belöfvet lämnadt antal Ledamöter. Dess åliggande är att hafva tillsyn Öfver befolknings-förteckningarna och man-talsskrifningen, öfver krets-rantekamrarna, kronans monopolier [salt- och brännvins-handeln], inkomster och utgifter; krono-skogar och i allmänhet öfver Gouvernementets oekonomiska förvaltning, rekrytering o. s. v. Gouvernements-Rätmästaren, G. Controlleuren [revisorn af Gouvernementets räkenskaper] och G. Jägmästare [atCHHuuii] äro äfven medlemmar af Kameral - hofvet. I hvarje Gouvernement

finnes dessutom ett så kalladt allmänt försorgs-collegium [npunaab oÖmecmiieHiraro [-npriapfc-Hifl],-] {+npriapfc-Hifl},+} hvarest Gouverneuren förer ordet och Deputerade, af adeln, borgare- och bondeståndet utgöra bisittare. Detta Collegium har vård om välgörehets-anstalterne i Gouvernementet, såsom sjuk-, fattig-, barn-, dår- och arbetshus. Vidare finnas: en Gouvernements Procurator, som har att vaka Öfver lagarnes efterlevnad, draga försumlige Domare till ansvar, att inspectera fängelserne in. m., tvenne Gouv. Fiskaler, en för krono- en annan för brottmål; en G. Skol-Director, en G. Postmästare; en G. Landtmätare; en G. Architect; en G. Physicus; en G. Chirurg; en G. Accoucheur och ivenne barnmorskor. Medicinal-tjenstemännen bilda, med Gouverneuren som ordförande, ett medicinal-collegium, [spaneönan ynpana], som vakar öfver hälsovården.

Lagskipningen inom Gouvernementerna förvaltas i högsta instans af ett criminal-tribunal [naaaraa yro.aoEHaro cy^a efler jto.iob-Hbifi cy,vb] och ett civil-tribunal [na.iarna rpa;K,xaHCKaro cy^a eller rpaik^aHCKin cyjn]. Det förre upptager och granskar, såsom revisions-domstol, alla från Gouvernementets lägre domstolar, i hemställningsväg, insända brottmål, samt öfverlemnar dem, efter målets beskaffenhet, till Gouverneurens eller Senatens stadfästelse. Det upptager ock, och afgör i första instans mål, som angå försummelse och fel i tjensten. Denna domstol utgöres af en, bland adeliga kandidater till civill-tjenst, af regeringen vald Ordförande, ett af Senateu utnämndt Tribunal-råd, samt tvenne af adeln och tvenne af borgerskapet valde Assessorer. Ledamöterna i civil-tribunalet väljas på samma sätt, och äger detsamma till afdomandeupptaga alla genom vad från de lägre dom-stolarne inkomna civila mål. En egen inrätt-ning i Ryssland är den så kallade samvets-

domstolen [confccmHBiM cy^t] i hvarje Gou-vernement, hvilken utgöres af den bland Gou vernementets adel valde Samvetsdomaren som ordförande, och sex ibland adeln, köpmanskapet och hönäerne, tvenne af hvarje ständ, utsedde bisittare. Denna domstols bestämmelse är, att söka förekomma processer och bilägga tvister, att afdöma brott begångna af minderåriga och vansinniga personer, barns förseelser och brott mot sina föräldrar, äfvensom i allmänhet processer emellan föräldrar och barn, mål angående trolldom, såvida dervid visat sig dumhet, bedrägeri och okunnighet [noe^HKy oaK.nonaioimi. Et ceo* rjynocirib, ofiiviaHt n HeBliavecrnnoj, äfven-eom sådana brottslingar, hvilka mera genom tillfälliga orsaker och ett olyckligt sammanträffande af omständigheter, än brottsligt uppsåt råkat öfverträda lagarne ja o npecinyn.jeHiflrx. yro.aobHbixi., ynn-ueHiibixb no HecnacmHomy KanoiMy jh6o npn-KJioneHiio, iuh no cmeneniio ocoSbixt [-06-cmoaraejictnBt].-] {+06- cmoaraejictnBt}.+} Samvetsdomstolen lyder omedelbart under Senaten och Gouverneuren, men upptager ej sjelfmant något mål, utanantingen till följe af regeringens befallning, eller anförda klagomål och inlemnade böneskrifter, eller också en annan domstols anmodan. — Gouvernementernes central-auctorite-ter hafva sitt säte i Gouvernementets hufvud-stad eller den såkallade Gouvernements-staden.

Hvarje Gouvernement indelas i kretsar, [y*3/ti,i], hvilka ungefär svara mot våra härader, och utgöra 4 eller 5 till och med 12 eller 15 till antalet, allt efter Gouvernementets storlek och folkmängd. Förvaltnings-auctoriteter och domstolar inom kretsarne aro: a) kretsran-teriet [yia^noe ita3HaneäcmBo], hvilket, under tillsyn af kretsränthmaren, uppbär kronans inkomster, ombesörjer de på desamma anvista utbetalningar och aftefnar öfverskottet, jemte behörig redovisning, till Gouvernementets ka-meralhof. b) Kretsrätten eller kretsdomstolen [ytaAHbiä cy^t] handhafver lagskipnlngen såväl i civil- som criminal-mål inom kretsen, undersöker tvister om jordegendomar och råskillnader, kungör köpeafhandliugar om jordagods, utfärdar fastebref, samt uppbevarar och vårdar till kretsens landtmäteri-verk hörande chartor, planer och handlingar. Kretsrätten utgöres af en bland Adeln vald kretsdomare, samt tvenne af samma ständ och tvenne bland bondeståndet valde Assessorer. antingen till följe af regeringens befallning, eller anförda klagomål och inlemnade böneskrifter, eller också en annan domstols anmodan. — Gouvernementernes central-auctorite-ter hafva sitt säte i Gouvernementets hufvud-stad eller den såkallade Gouvernements-staden.

Hvarje Gouvernement indelas i kretsar, [y*3/ti,i], hvilka ungefär svara mot våra härader, och utgöra 4 eller 5 till och med 12 eller 15 till antalet, allt efter Gouvernementets storlek och folkmängd. Förvaltnings-auctoriteter och domstolar inom kretsarne aro: a) kretsran-teriet [yia^noe ita3HaneäcmBo], hvilket, under tillsyn af kretsränthmaren, uppbär kronans inkomster, ombesörjer de på desamma anvista utbetalningar och aftefnar öfverskottet, jemte behörig redovisning, till Gouvernementets ka-meralhof. b) Kretsrätten eller kretsdomstolen [ytaAHbiä cy^t] handhafver lagskipnlngen såväl i civil- som criminal-mål inom kretsen, undersöker tvister om jordegendomar och råskillnader, kungör köpeafhandliugar om jordagods, utfärdar fastebref, samt uppbevarar och vårdar till kretsens landtmäteri-verk hörande chartor, planer och handlingar. Kretsrätten utgöres af en bland Adeln vald kretsdomare, samt tvenne af samma ständ och tvenne bland bondeståndet valde Assessorer. Derifrån vadjas i civilmål till Gonvernemen-tets civil-tribunal, och hemställes i brottmål till criminal-tribunalet. c) Det adeliga for-mynderskaps-embetet, [^nop/mcKaa oneua], består af krets-adelsmarskalken såsom ordförande, samt krets-domaren och krets-domstolens adeliga assessorer som bisittare, och äger förvalta adeliga enkors och omyndige adelsmäns, likaså med seqvester belagda eller till följe af upprättade testamenten) tvistiga adeliga gods. d) Landträtten [aeaicKiii cy4t] utgöres af en ordningsman [aeMCKm [-Hcnpan-hhktj]-] {+Hcnpan-hhktj}+} såsom ordförande, hvilken på de flesta orter väljes bland adeln, samt fyra, fem eller flere af adels- och jordbrukare-classerne valda bisittare. Dandträtten handhafver polisen, vårdar ordningen samt allmänna säkerheten inom kretsen och äger, då brott blifvit förofvade, att på stället anställa undersökning, samt ådörna straff for lättare poiisfor-seelser, men deremot att Öfverlemnna svårare förbrytelser till krets-rättens behandling. Vidare åligger det Landträtten, att kungöra regeringens förordningar, att befordra dem, äfvensom domstolarnes utslag, till verkställighet, att hafva tillsyn öfver vägar och broar, trupparnes inqvartering, kronotransporter, rekruters försändning till anvisad ort, attsöka hindra farsoters utspridande m. m. I livarje krets linnas dessutom ett kretsmilitair-commando, en fiskal, en landtmatare, en läkare, en cbirurg, tvenne underchirurger .och en

barnmorska. —Kretsarnes central-auctoritet hafva säte i kretsarnes hufvudstäder, de så kallade kretsstäderna. Städernas allmänna angelägenheter vårdas af det samtliga röstägande borgerskapet [r-iacHtie] hvilka utgöra det så kallade stads-rådet; vigtigare ärender in pleno, af det allmänna sladsrådet [oÖmaa ro,ro,rcivan: .iyaxa j; mindre vigtiga af ett bland borgerskapet valdt utskott, eller det af sex röster bestående stads-rådet [mecomHr.iacHan ropo^enan ^yaia], hvilket utses ur borgerskapets alla classer, och hvari, likasom vid det allmänna sladsrådet, stadens forman, det så kallade stadsluufvudet, [ro-•loisa elk mana] är ordförande. Stadsrådet bemödar sig, att förskaffa stadens invånare nödiga utvägar till bergning och uppehälle, att bibehålla ordning och endräg, samt vårdar sig om allt, som kan bidra till stadens och dess invånares välstånd och förkofran, men befattar sig ej med lagskipningen. Polisen handhaf- ves 1) i Hufvudstäderna af en Öfver-Polis-mästare, Polismästare och Polis-embetet [jnpa.

ca ö-iaromminj. Ilvar och en af Polismäsla-' 10rene har tillsyn öfver en vis3 stadsdel, och under dera stå poliscommissarier [*iacniHbie npHcrnaBbi] och qvarters uppsyningsmän [Knap-ma.ibHi>ie naAaiipanie.iH], m. ni, 2) I Gouver-nemens-städer af Polismästare, poliscommis-Burier och tvenne rådman; 3) i kretsstäder af etadshöfd ingen [ropo^Hnniä] med nödiga tjen-stemän; 4) i mindre städ A och köpingar [bb ropo^axB 3auiman3HWXTi n noca4axTi] af råd-» huset [pamyma]. Dess befattning motsvarar t det närmaste landträttens på landet. De fle-ste polistjenstemän tillsättas af regeringen. Lagskipningen ombesörjes i de större städer-ne af magistraterna; i småstäder och köpingar af rådhusen. Borgmästarenes och rådmännen» antal beror af städernas folkmängd; städer med mindre än 500 invånare hafva en borgmästare och två rådmän. Borgmästare och råd väljas af borgerskapet. Magistraterna» och rådhusen» verkningskrets i lagskipnings-vag motsvarar kretsrätternes på landet. Vid hvarje magistrat finnes en pupiilräti [cnpom-ckm cyAt], som består af stadens förman såsom ordförande och tvenne medlemmar ur magistraten och stadens äldste som bi-sittare, och har sig ombetrodt, att draga försorg om enkör och faderlösa efter handlande, lägre borgare, personliga adelsmanoch andra ofrälse inom slädens jurisdiction, samt att vårda deras egendom. Ut i hufvud-gouvernementen- sjÖ- och Stora handels städer finnas så kallade liandels-deputationer £mop-roscia ^enymaniH] inrättade, som vaka of-ver handelns och handtverkeriernes förkofran, och utgöras af ibland köpmansståndet valde deputerade. Städernas köpmansskap äger ock ibland sig utse en comité af deputerade fae-nymanicttoe coöpauc], för att, i samråd med adelns deputerade, bestämma och fördela de skattdragandes af borgareståndet Utskylder.

Lagstiftning.

Rysslands äldsta lagbok var Storfurst Jaroslav I:s Pravda [npan^a sanning, rätt, lag]; efter mer än femhundra ars mellanskof följde derpå 1512 Ivan IV:s Civil- och Cri-minal-codex Sudebnik [dombok]. Ar 1619 utgafs af Tsar Alexei Michailovitsch en all* män lagbok under namn af Uloschenie £y*ioi seflie af y-ioatiims förordna, fastställa], hvil-ken är basis för den nuvarande Ryska lagstiftningen och hvars fortsättning utgÖres af en i Kejsar Nicolais första regeringsår ut* gifven fullständig och chronologiskt ordnad samling af alla ifrån 1619 till Kejsar Alexanders död utkomna lagar och förordningar, och andra ofrälse inom slädens jurisdiction, samt att vårda deras egendom. Ut i hufvud-gouvernementen- sjÖ- och Stora handels städer finnas så kallade liandels-deputationer £mop-roscia ^enymaniH] inrättade, som vaka of-ver handelns och handtverkeriernes förkofran, och utgöras af ibland köpmansståndet valde deputerade. Städernas köpmansskap äger ock ibland sig utse en comité af deputerade fae-nymanicttoe coöpauc], för att, i samråd med adelns deputerade, bestämma och fördela de skattdragandes af borgareståndet Utskylder.

Lagstiftning.

Rysslands äldsta lagbok var Storfurst Jaroslav I:s Pravda [npan^a sanning, rätt, lag]; efter mer än femhundra ars mellanskof följde derpå 1512 Ivan IV:s Civil- och Cri-minal-codex Sudebnik [dombok]. Ar 1619 utgafs af Tsar Alexei Michailovitsch en all* män lagbok under namn af Uloschenie £y*ioi seflie af y-ioatiims förordna, fastställa], hvil-ken är basis för den nuvarande Ryska lagstiftningen och hvars fortsättning utgÖres af en i Kejsar Nicolais första regeringsår ut* gifven fullständig och chronologiskt ordnad samling af alla ifrån 1619 till Kejsar Alexanders död utkomna lagar och förordningar,jemte H. M. Kejsar Nicolais första Manifest clen ' j December

#1825, i 45 deiar eller 48 band in 4:o. Denna samling var dock endast bestämd att utgöra källan för de Ryska lagarne, och den egentliga nu gällande lagco-dex är ett systematiskt sammandrag af alla ända till år 1832 utkomna, till efterlefnad fastställda stadgar och föreskrifter* till ett antal af 4211)8. Denna codex indelas i 141)9 capitel, och är tryckt i St. Petersburg år 1833 i 15 band, under namn af Svod. [Cbo,ci> 3<iKOHOBb PocciftcKOH IIMiicpiH, d. ä. Ryska Rikets Lag-ConcordansJ. Denna lagbok har varit gällande sedan d. Januarii 1835. Af dessa 15 band handla 3 om rikets administration* 1 om personella skyldigheter, 4 om allmänna intrader, 1 om ståndförhållanden, 2 om statshushållning; 2 om polislagstiftning, 1 om civil-rätt och 1 om criminal-ratt. Efter hand utkommande nya förordningar utgifvas årligen, som supplementer, under sinabestärade rubriker.

Rikets -finanser.

Kronans inkomster imlrifvas under följande hufvudsakliga titlar: 1) koppskatt eller hufvudskatt [uo^yumbin ^enbrn, [-själapennin-gar],-] {+själapennin- gar],+} som betalas af hvarje mansperson i städer och på landet med undantag af gillebor- jemte H. M. Kejsar Nicolais första Manifest clen ' j December #1825, i 45 deiar eller 48 band in 4:o. Denna samling var dock endast bestämd att utgöra källan för de Ryska lagarne, och den egentliga nu gällande lagco-dex är ett systematiskt sammandrag af alla ända till år 1832 utkomna, till efterlefnad fastställda stadgar och föreskrifter* till ett antal af 4211)8. Denna codex indelas i 141)9 capitel, och är tryckt i St. Petersburg år 1833 i 15 band, under namn af Svod. [Cbo,ci> 3<iKOHOBb PocciftcKOH IIMiicpiH, d. ä. Ryska Rikets Lag-ConcordansJ. Denna lagbok har varit gällande sedan d. Januarii 1835. Af dessa 15 band handla 3 om rikets administration* 1 om personella skyldigheter, 4 om allmänna intrader, 1 om ståndförhållanden, 2 om statshushållning; 2 om polislagstiftning, 1 om civil-rätt och 1 om criminal-ratt. Efter hand utkommande nya förordningar utgifvas årligen, som supplementer, under sinabestärade rubriker.

Rikets -finanser.

Kronans inkomster imlrifvas under följande hufvudsakliga titlar: 1) koppskatt eller hufvudskatt [uo^yumbin ^enbrn, [-själapennin-gar],-] {+själapennin- gar],+} som betalas af hvarje mansperson i städer och på landet med undantag af gillebor-gare och nie<l dem jemnliska eller of ver dem ställda ståndsclasser. 2) Gilleborgare-utskyl-der, bestående i en bestämd procent af hvar-je gilleborgares uppgifna capitai. 3) Tullintrader. 4)Obrok, livilken, såsom grundränta, erlägges af alla som odla kronans jord; hvar-emot de adeliga bönderne betala obrok till sin herre. 5) Brännvinsförpaktning; såvida brännvinet är kronans monopol och endast adeln till husbehof får bränna brännvin, men alla andra måste köpa af kronans förpaktare.

6) Chartae-Sigillatae afgift. 7) Inkomst för utfärdade fullmakter, befordringar och utmärkelser. 8) Postregal. 9) Inkomst ifrån kronans skogar, samt fiskerierne i Wolga och Kaspiska hafvet. 10) Kronans fabriker, krut-ocli saltpeterhruk. 11) Bergverk. 12) För-paktning af krono-qvarnar, bodar m. in. Beloppet af årets inkomst uppges af Statistici mycket olika. Ar 1832 uppgåfvos de af en Itvsk författare till 525 millioner Rubel Banco Assignmenter; sednare uppgifter beräkna dem till endast 3G0 millioner. Ännu större är osäkerheten, livad beloppet af utgifterne beträffar. Be förnämsta utgiftsrubriker äro för Kejsarliga hofvet, armén, aflöningsstaten för Rikets Embets- och tjänstemän, undervisningsverket, flottan, fästningar, hamnar, kanalan-kanalanläggningar, Städers uppbyggande, offentliga byggnader, uppmuntran af industrien o. s. v. Man tror sig dock med säkerhet veta att inkomsterne i fredstider icke allenast betäcka utgifterne, utan att äfven öfverskottet kunnat användas till minskande af den i krigstider tillkomna statsskulden. År 1832 uppgafs rikets skuld till 795,234259 Rub. 24 kop. Banco Assignmenter, och 1835 till 960,848658 Rub. 42 kop. Den 1 Jan. 1838 uppgick densamma till 940,867257 Rubel 7 kopek.

Krigsmagt.

Landtarmén.

Då Peter den Store år 1689 ensam tillträdde regeringen, förefann han en regulier krigsstyrka af 15000 man bågskytter, så kallade Strelitzer [стрѣльцы], hvilken i krigstider kunde ökas till tredubbelt belopp. Peter bildade i dessa, ofta äfven för regeringen farliga krigares ställe, en på Europaeisk fot organiserad och disciplinerad armé,

hvilken redan 1712 skall hafva uppgått till 107350 man, och vid hans död till omkring 200000. De följande Regenterne funno sig, för att kunna bibehålla den af Peter förvärfvade rang inom det Europaeiska statssystemet, föranlåtne, att öka denna militärmagt. Under Kejsarinnan Catharina II uppgafs år 1794 kanalanläggningar, Städers uppbyggande, offentliga byggnader, uppmuntran af industrien o. s. v. Man tror sig dock med säkerhet veta att inkomsterne i fredstider icke allenast betäcka utgifterne, utan att äfven öfverskottet kunnat användas till minskande af den i krigstider tillkomna statsskulden. År 1832 uppgafs rikets skuld till 795,234259 Rub. 24 kop. Banco Assignationer, och 1835 till 960,848658 Rub. 42 kop. Den 1 Jan. 1838 uppgick densamma till 940,867257 Rubel 7 kopek.

Krigsmagt.

Landtarmén.

Då Peter den Store år 1689 ensam tillträdde regeringen, förefann han en regulier krigsstyrka af 15000 man bågskyttar, så kallade Strelitzer [стрѣльцы], hvilken i krigstider kunde ökas till tredubbelt belopp. Peter bildade i dessa, ofta äfven för regeringen farliga krigares ställe, en på Europaeisk fot organiserad och disciplinerad armé, hvilken redan 1712 skall hafva uppgått till 107350 man, och vid hans död till omkring 200000. De följande Regenterne funno sig, för att kunna bibehålla den af Peter förvärfvade rang inom det Europaeiska statssystemet, föranlåtne, att öka denna militärmagt. Under Kejsarinnan Catharina II uppgafs år 1794 den regulära armén till 312785 man och under Kejsar Alexander, år 1805, i regulära och irregulära trupper, garnison och invalider, till 533150 man, 1812 och följande åren 9 krig fordrade en ny tillökning af armén, så att densamma stundom räknats ifrån 800000 till 1 mil. krigare. År 1834 uppgåfvo Rysslands samtliga trupper till 612332 m., bland hvilka 41200 m. gardier, 331200 m. linie-in* fanteri, 104632 m. garnisonstrupper, 84000 m. cavalleri, 40800 m. artilleri, 10500 m. ingenieurer. Dertill komma ännu 19000 m. ir-regulärt cavalleri, hvilket dock under krigstider kan mångdubblas.

Till förökande af Rysslands försvarsstyrka tjena afven de under Kejsar Alexanders Regering inrättade militair-colonier, eller, som de sedan, efter att af Kejsar Nicolai hafva erhållit en förändrad organisation, blifvit kallade, åkerbrukande soldaterna, hvilka indelas i den Novgorodska och Gammel-Ryska divisionen och sönderfalla i 14 districter. Beloppet af denna styrka är dock okänt. I sednare tider hafva äfven militair-colonier i de kaukasiska provinserne blifvit anlagde.

Armén kompletterades genom rekrutering sålunda, att vid förefallande behof, genom en Kejserlig ukas foreskrifves, huru mångaur den till soldattjenst förpliktade manliga personalen hora utgå, År 1829 och 1830 togs en man af 250, 1831 första gången en af 166, andra gången en af 125, men år 1833 åter en af 250. I förhållande till den manliga personalen af sina lifegnar, bor livarje godsägare ställa ett visst antal rekruter. Hvar-je lifegen är, så snart han blifvit soldat, personligen fri. Tjenstetiden utgjorde intill år 1821: 22 år för garderne och 25 för de öfriga trupparne; sedermera blef den minskad till 20 år för de förre, samt 22 för de sednare. Till lättnad för de äldre Soldaterna, beviljas dem dessutom tjenstledighet på obestämd tid, och de återkallas blott vid utomordentliga tillfällen till tjenstgöring. Önskar någon utöfver den enligt lag föreskrifna tiden qvarstadna i tjenst, så erhåller han de första fem åren dubbel, de följande tredubbel sold. Hästens tjenstetid vid cavalleriet och trossen är bestämd till 9 år.

För sårade, sjuka och åldriga soldater är sörjt genom flere större och mindre hospitaler och inValidhus. Till upptagande och vårdande af aflidne soldaters barn finnes ett barnhus i St. Petersburg inrättadt.

Fästningar: De fleste i de ifrån Sverige, Polen och Turkiet eröfrade Länder, Vigti-gast aro: Sveaborg, Wiborg, Kronsladt, Narva, Reval, Riga, Diinaburg, Sinolensk, Bo-bruisk, Zamocz, Ny Geogievsk [fornt Modlin], Kanietz-Podolsk, Choczyn, Beniler, Isinail, ICI-li, Anapa, Poti, Erivan, Baku, Derbent, Eli-sabethpol, Achalzik, Atzeliur, Achalkalaki, IVIadikawkas, Mosdok, Georgiewsk, Kisljär, Orenburg tu. fl. Ryska Asien skyddas dessutom vid sin södra gräns genom en mängd tradfästen; sådana finnas afven vid floderne Wolga, Ural och Irtisch.

Tyghus äro inrättade i St. Petersburg, Moskva, Novgorod, KieV och Novo-Tscherkask [Donska Kosackernes hufvudstad]; gevärs-fabriker i Tula, Systerbäck, och Brjansk (G. Orel); kanongjuterier i St. Petersburg, Moskva, Cherson, Petrosavodsk (G. Olonetz) och Li-petzk (G. Tambov), krutbruk i byn Ochta vid St. Petersburg.

Sjömagt.

Peter den Store grundlade Rysslands sjömagt. År 1698 gick det första lineskepp, vid hvars byggnad Tsaren sjelf lagt hand, i Saardam i Holland af stapeln. År 1832 uppgafs af en Rysk författare Rysslands flotta till ett belopp af omkring 800 större och mindre fartyg. Bland dem voro 44 lineskepp af 74—110 kanoner och 28 fregatter af 44—60 kanoner; vidare funnos eorvetter af 16—26 kanoner, briggas af 12—20, skonertar af 10—16, loggertar af 8—14 kanoner, jagter, gale-rer, brigantiner o. s. v. Öfver hufvud funnos på den Ryska flottan, nämnde år, 6300 kanoner och hela personalen uppgick till 19260 man. Vid flottan voro då anställda en General-Amiral, 6 Amiraler, 13 Vice Amiraler, 22 Contre Amiraler o. s. v. Hamnar för krigsflottan äro: 1) vid Östersjön: a) 1 St. Petersburg stora Nevas utlopp för gallerflottan, b) Kronstadt, c) Ruolsensalmi, eller Svensksund för gallerflottan, d) Revel och e) Sveaborg. 2) Vid Svarta hafvet: a) Nicolajew, b) Cherson, c) Sevastopol, d) Taganrog; 3) vid Kaspiska hafvet: Astrachan; 4) vid Hvita hafvet: Archangel; 5) östra Oceanen: Ocljotsk. Skepps-varf finnas i St. Petersburg, Cherson, Kasan (för Kaspiska hafvet), och i Ardiangel. Ledningen af sjö-ärenderne i norra delen af Riket tillhör Amiralitetet i St. Petersburg, i södra delen Amiralitetet i Nicolajew. Flottans besättning kompletteras, likasom landt-armén, genom rekrutering. För sjuka sjömäns vård funnos 1835 inrättade 11 större och 17 mindre sjöhus, och i de för militären i allmänhet inrättade invalid- och barnhusen hafva äfven sjöman del. Befälet Öfver linte-skepp och större fregatter föra kaptenerna af första rangen, hvilka anses lika i rang med öfverstarne vid landtarmén, Öfver de mindre fregatterna kaptenerna af andra rangen, som anses lika med Öfverste-lieutenanter. Kapten-lieutenanter, i rang lika med majorer vid landtarmén, commendera på corvetter och briggar; på mindre fartyg skeppslieutenanter, som äro ställda i samma rang med kaptenerna vid landtarmén. Tillägg och Rättelser.

Sid. 3 rad. 5 står: som Jäs: om.

----- 28 — Tschihon 1. Sibon.

— 8 — 13—11 står: värgaktiga 1. dvärgaktiga,

— 18 — 8 står; Tschihon 1. Sihon.

— 21 — 21 — 3\Teija 1. Mescha (Meata).

— 22 — 28 — Wirsjerv 1. Wirtsjarw

— 23 — 12 — vattensystem 1. vattensystemer.

— 25 — 3: Knligt Finansministerns sednaste berätt-

telse UTipgick hela den Ityska spiran underlydande befolkningen till omkring 61 millioner; bvarföre, då Polens och Finlands till 5,560000 uppskattade invånare undantagas, det egentliga Kejsarc-dörnets folkmängd i det närmaste utgör den i tevtan uppgifna summan.

— 35 — 3 står: til! civila las: till en del civila.

— 39 — 11 — oui.iBnrue.in — a;ninc.in.

— 11 — !> f. livad på detta ställe ofullständigt och

mindre riktigt finnes anfördt om städets styrelse, omtalas utförligare och mera riktigt sid. 145 f.

— 42 — 3 står: nonuicniioe läs: iouernnoo.

— 45 — 21 — frigifva — frigifna.

— 40 — 23 — valde äldsta — valde hufvudmäu

rojer.i.j] och äldsta

.—'51 — 5 — äfven med lifegna: detta bör sålun-

da riittas, att Odnodworzerne sedan den 25 Maji 1800 väl icke mera fa förvärfvu nya lifegna, men behålla dem de förut ägt.5\$) rad. 7 står: raonopal läs: monopol.

61 — 7: Tiil fö niträ den, som statsreligionen I Ryssland har framför de öfriga tros-bekännelserne, hör det stadgande, att bani af blandadt äUeuskap, der den ena af föräldrarne liörer till Ryska läran, höra döpas till samtna lära.

61 •— 11—12 står: oeconomiska läs: occumeniska.

62 — 21 — räkna "— räknas.

71 — 13 Enligt sednaste nppgifter utgjorde ir

1836 de Romersk-Catholska munkklostrens antal i Ryssland 109, kloster-eapell-kyrkornes 37, kloster-capellernes 100 och munkarnes 1909; nunneklostrens 51, nuimornes 597. Utom klo-sterkyrkorne funnos 939 hufvud- ocU 292 capellkyrkor samt 1035 bönehus.

72 — 2 Ar 1836 funnos i Ryssland 8 Evang.

Lutherska Consistorial-kretsar, nämligen St. Petersburg, Moskva, Lifland, Oesel, Riga, Estland, Reval och Curland, samt dessutom en Synodal-krets för de Tyska colonisterne i Grusien. På samma tid funnos 5 Lutherske General-Superintendent, 3 Superintendent, 31 prostar, 9 öfverpastorer, 335 pastorer, 8 diakoner, 2 vice pastorer, 28 adjunct-pastorer och 30 Theologiae- eller, som de hos oss kallas, Sacri ministerii Can-didater. Vidare 352 hufvud- och 190eapell-kyrkor, 33 kyrkor i hospitalet och privata hus, samt 264 bönehus.— Den reformerta Kyrkan räknade år 1836 20 hnfvud- och 2 eapell-kyrkor, samt 3 bönehus, 1 General-Superintendent, 3 Superintendent, 5 Vice Superintendent, 17 Pastorer, 4 Lectorer och 1 Theologiae Candidat.

Sid.87 rad. 7 tillägges: Enligt sednasfe förordning om myntfoten innehåller guldmyntet 94f Solotnik bergBnt guld och lySol. koppar, samt silfvermyntet 83| Sol. Hat silfrer och 12| Sol. koppar.

— 89 — 9, Enligt ministerns för upplysningen

sednast aflenniade berättelse uppgår Sko-lornes antal \$ Ryssland till 1714, lärarenes till något ofver 6000 och ele-vernes till 92000.

— 89 — 19 står: stadsrettenskap läs; statsvettenskap.

— 91—21 står; 90 läs: 40

— 03 — 19 — finnes — finnas

— 06 — 23 Ar 1837 utkommo 866 literaira arbe-

ten i Ryssland, deriblaqd 740 originaler och 126 öfversättningar; 1836 in-forskrefvos från utrikes ort böcker till ett antal af 40000 band*

— 104 — 15 står: lshafret läs; Irtisch

— — — 23 — Ditmar eu — Ditmarsen

— 110 — 6 — 30,000 — 300,000

— 119 — 14—15 står: ett fyrkantigt gyllene kors

läs; en fyrkantig gyllene crachan.119rad>16 står: 3% las: aa 12© — 15 — caaBa — eaana 127 — 7 Genom en den 26 Dec. 1837 aflåfeu Ukas är ett nytt, nionde Ministerium inrättadt, som har förvaltningen af Kronans domäner och curatelet öfver Kronohönderne, de utländska coloni-sterne och nomodiska folkslagen sig ombetrodt.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/rgryss/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-rgryss>.

Filen skapad 2018-12-17 15:50:10.112453